

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ: Σ.Δ.Ο.
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ

ΘΕΜΑ: ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ 1 ΚΑΙ 3
ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ.
(θεωρία και εφαρμογές)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ: ΚΛΑΜΠΑΝΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ
ΠΡΕΝΤΖΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΠΑΤΡΑ 1994

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

1872

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η χώρα μας, όπως είναι γνωστό, στερείται εμπειρίες εφαρμογής ενιαίων λογιστικών αρχών. Η λογιστική αναρχία και η αυθαιρεσία πολλών από εκείνους που εφαρμόζουν τη λογιστική έχουν εξελιχτεί σε κατάσταση με συνεχώς αυξανόμενα αρνητικά αποτελέσματα. Η συνεννόηση μεταξύ των παραγωγικών τάξεων και δημόσιας διοικήσεως έγινε δύσκολη. Τα στοιχεία τα οποία συγκεντρώνονται σε κεντρικές κρατικές υπηρεσίες στερούνται του βαθμού αξιοπιστίας που απαιτείται στις περιπτώσεις αυτές. Και όμως, με γνώμονα τα στοιχεία αυτά καταρτίζονται δείκτες της οικονομίας, στους οποίους βασίζονται κρίσιμες για τον τόπο αποφάσεις.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. έργο όλων των ενδιαφερομένων όπως φαίνεται και από τη σύνθεση της τριακονταμελούς ομάδας που το κατάρτισε, θα αποτελέσει τον κοινό μηχανισμό και την κοινή γλώσσα συνεννοήσεως όχι μόνο μεταξύ διοικήσεως και διοικούμενων, αλλά και μεταξύ των οικονομικών μονάδων και των επαγγελματιών τους οργανώσεων. Εξάλλου το Ε.Γ.Λ.Σ. εναρμονισμένο με τις σχετικές οδηγίες της Ε.Ο.Κ. φιλοδοξεί να συμβάλλει στην οικονομική ενότητα της Ευρώπης, με την εξασφάλιση δυνατότητας αξιόπιστων συγκρίσεων και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ - ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (Ε.Γ.Λ.Σ.)

Νομοθετική καθιέρωση και εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ.

Ο θεσμός του Ε.Γ.Λ.Σ. καθιερώθηκε με το ν. 1041/1980 (άρθρα 47, 48, 49). Με τις διατάξεις αυτές καθορίστηκε η έννοια και ο σκοπός του νέου θεσμού και οριοθετήθηκαν τα πλαίσια μέσα στα οποία έπρεπε να καθοριστεί το περιεχόμενο του Ε.Γ.Λ.Σ. και των Κ.Λ.Σ.

Με τη διάταξη του άρθρου 49 του νόμου αυτού εξουσιοδοτούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί Συντονισμού, Οικονομικών και Εμπορίου να προτείνουν Προεδρικά Διατάγματα με τα οποία θα καθορίζεται το περιεχόμενο του Ε.Γ.Λ.Σ. Με βάση τις παραπάνω εξουσιοδοτήσεις του ν. 1041/1980 εκδόθηκε το Π.Δ. 1123/1980 "περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της προαιρετικής εφαρμογής του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου". Με το διάταγμα αυτό:

- καθορίστηκε το περιεχόμενο του Ε.Γ.Λ.Σ. που περιλαμβάνει 5 μέρη (αναφέρονται παρακάτω):

- ορίστηκε ως ημερομηνία ενάρξεως προαιρετικής εφαρμογής του Ε.Γ.Λ.Σ. η 1η Ιανουαρίου 1982.

- Ορίστηκε ότι τα έννομα αποτελέσματα από την προαιρετική εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ. επέρχονται εφόσον η εφαρμογή αυτή που μπορεί να είναι γενική ή να

καταλαμβάνει ορισμένα μόνο μέρη ή κεφάλαια του Ε.Γ.Λ.Σ. γνωστοποιηθεί εγγράφως στο Υπουργείο Εμπορίου και στην αρμόδια Οικονομική Εφορία.

Η εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ. εξακολουθούσε μέχρι το Δεκέμβριο 1989 να είναι προαιρετική. Πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι ύστερα από την πρόσφατη επαναστατική τροποποίηση του δικαίου των ανωνύμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις η μια μετά την άλλη οι εταιρείες αυτές εφαρμόζουν το Ε.Γ.Λ.Σ. τουλάχιστον στα μέρη 1-8 που αναφέρονται στη Γενική Λογιστική, στους λογαριασμούς τάξεως και τις οικονομικές καταστάσεις. Αυτό γιατί το νέο εταιρικό δίκαιο απαιτεί τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών αυτών σύμφωνα με τους κανόνες, τις ρυθμίσεις, τα υποδείγματα κλπ. του Ε.Γ.Λ.Σ.

Με την υιοθέτηση από το νόμο της δομής, του περιεχομένου κάθε κατηγορίας και κάθε λογαριασμού του υποδείγματος του ισολογισμού και της δομής και του περιεχομένου κάθε κατηγορίας των υποδειγμάτων του λογαριασμού "αποτελέσματα χρήσεως" και του "πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων", οι λογιστές είναι υποχρεωμένοι να ανατρέχουν στο Ε.Γ.Λ.Σ.

Συνοπτική παρουσίαση της δομής και του
περιεχομένου του Ε.Γ.Λ.Σ.

Δομή του Ε.Γ.Λ.Σ.

Ολόκληρη η ύλη του Ε.Γ.Λ.Σ. χωρίζεται στη γενική

εισαγωγή και στα ακόλουθα έξι μέρη:

- Μέρος πρώτο: Βασικές αρχές του Ε.Γ.Λ.Σ. - Διάρθρωση του σχεδίου Λογ/σμού.
- Μέρος δεύτερο: Γενική Λογιστική.
- Μέρος τρίτο: Λογ/σμοί τάξεως.
- Μέρος τέταρτο: Οικονομικές καταστάσεις - Αριθμοδείκτες.
- Μέρος πέμπτο: Αναλυτική λογιστική εκμεταλλεύσεως.
- Μέρος έκτο: Παράρτημα της Αναλυτικής Λογιστικής Εκμ/σης, το οποίο δεν περιλαμβάνει κανόνες Δικαίου, αλλά οδηγίες και υποδείξεις οι οποίες δεν είναι ούτε προβλέπεται να γίνουν υποχρεωτικής εφαρμογής.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟ-
ΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Γενικά περί Σχεδίου Λογαριασμών.

Ορισμός του Σχεδίου Λογ/σμών.

Σχέδιο λογ/σμού είναι ένας πίνακας (κατάλογος) στον οποίο εμφανίζονται οι λογ/σμοί που τηρεί το Λογιστήριο μιας οικον. μονάδας συστηματικά ταξινομημένους (ομαδοποιημένους) και τοποθετημένους.

Ο πίνακας των λογ/σμών είναι συνήθως δυσδιάστατος και εμφανίζει οριζόντια την ταξινόμηση των λογ/σμών σε ομάδες και κάθετα την ταξιθέτηση των λογ/σμών δηλ. την ανάπτυξη των ομάδων σε λογ/σμούς.

Στην πράξη παρατηρείται συχνά σύγχυση και το σχέδιο λογ/σμών αποκαλείται λογιστικό σχέδιο, ενώ το

δεύτερο είναι όρος ευρύτερος και καταλαμβάνει όλη την οργάνωση του Λογιστηρίου της οικ. μονάδας. Το Σχέδιο Λογ/σμών, συνεπώς, αποτελεί τμήμα μόνο του λογιστικού σχεδίου.

Ταξινόμηση (ομαδοποίηση) των λογαριασμών

Οι λογ/σμοί κάθε Σ.Λ. πρέπει να κατατάσσονται σε ομάδες με βάση κάποιο κοινό χαρακτηριστικό αυτού.

Η ομαδοποίηση των λογ/σμών αποσκοπεί:

α) στο να προκύπτουν χρήσιμες πληροφορίες από τα συνολικά δεδομένα κάθε ομάδας και τη συσχέτιση των δεδομένων των επί μέ

ρους λογ/σμών και

β) στο να διευκολύνεται η αρίθμηση των λογ/σμών.

Η κατάταξη των λογ/σμών σε ομάδες εξαρτάται από τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται και τα οποία επιλέγονται με βάση τις πληροφορίες που επιθυμούμε να προκύπτουν από τις ομάδες των λογ/σμών. Έτσι:

- με βάση τη λογιστική διάκριση των λογ/σμών δημιουργείται μια ιδιαίτερη ομάδα για κάθε μια κατηγορία Λογ/σμού Ενεργητικού, Παθητικού, καθαρής θέσης, εξόδων, εσόδων και αποτ/των.

Συμβολισμός των ομάδων

Σε κάθε ομάδα λογ/σμών δίνεται ένα σύμβολο που μπορεί να είναι κεφαλαίο γράμμα, λατινικός αριθμός ή αραβικός αριθμός.

Στην πράξη έχει επικρατήσει ο συμβολισμός των ομάδων με αραβικούς αριθμούς, επειδή επιτρέπει το συνδυασμό του συμβόλου της ομάδας με τον αριθμό των λογ/σμών της ομάδας, οπότε το σύμβολο της ομάδας και ο αριθμός του λογ/σμού ενοποιούνται. Έτσι στο λογ/σμό "χρεώγραφα" του Ε.Γ.Λ.Σ. που φέρει τον αριθμό 34 ο συμβολισμός της ομάδας 3 και ο αριθμός του λογ/σμού 4 ενοποιούνται στον αριθμό 34.

Ταξινόμηση και ταξιθέτηση των λογαριασμών στο
Ε.Γ.Λ.Σ.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. συνδυάζει το δεκαδικό με το εκατονταδικό σύστημα ταξινομήσεως και ταξιθετήσεως των λογ/σμών και έτσι αποφεύγει τα μειονεκτήματα και αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα αμφοτέρων.

Ταξινόμηση (ομαδοποίηση) των λογ/σμών

Οι λογ/σμοί του Σχεδίου ταξινομούνται σε 10 ομάδες οι οποίες αριθμούνται κατά τη φυσική σειρά των αριθμών 1-9 και 0.

Το σχέδιο για την ομαδοποίηση των λογ/σμών χρησιμοποιεί το κριτήριο του Ισολογισμού.

Έτσι: *Οι ομάδες 1-8 αφιερώνονται για τη γενική λογιστική.

*Η ομάδα 9 αφιερώνεται για την αναλυτική λογιστική εκμεταλλεύσεως.

*Η ομάδα 0 αφιερώνεται για τους λογαριασμούς

τάξεως.

Οι ομάδες της γενικής λογιστικής 1-8 χρησιμοποιούνται ως εξής:

*Οι ομάδες 1-5 περιλαμβάνουν τους λογ/σμούς του Φορολογισμού δηλ. εκείνους που στο τέλος της χρήσης παρουσιάζουν υπόλοιπα- χρεωστικά ή πιστωτικά- τα οποία συνθέτουν τον ισολογισμό και ειδικότερα:

- Στις ομάδες 1-3 περιλαμβάνονται οι λογ/σμοί του Ενεργητικού.

- Στις ομάδες 4-5 περιλαμβάνονται οι λογ/σμοί του Παθητικού.

* Οι ομάδες 6-8 περιλαμβάνουν τους αποτ/κούς λογ/σμούς, οι οποίοι στο τέλος της χρήσης μηδενίζονται με τη μεταφορά των υπολοίπων τους αρχικά στους λογ/σμούς γενικής εκμ/σης και αποτ/των χρήσης.

- Στην ομάδα 6 περιλαμβάνονται οι λογ/σμοί των οργανικών εξόδων κατ' είδος.

- Στην ομάδα 7 περιλαμβάνονται οι λογ/σμοί των οργανικών εσόδων κατ' είδος.

- Στην ομάδα 8 περιλαμβάνονται τα έκτακτα και ανόργανα αποτ/τα, έσοδα, έξοδα και οι λογ/σμοί συνθέσεως που είναι απαραίτητοι για τον προσδιορισμό και τη διάθεση του αποτελέσματος της χρήσης.

Ταξιθέτηση και αρίθμηση των λογ/σμών

Ταξιθέτηση είναι η κατάταξη των λογ/σμών μέσα σε κάθε ομάδα και η ανάπτυξη αυτών σε υπολ/σμούς.

Η ταξινόμηση των λογ/σμών του Σχεδίου διέπεται από

τους παρακάτω περιορισμούς:

1) Αρίθμηση των ομάδων.

Οι λογ/σμοί κάθε ομάδας λαβαίνουν ως πρώτο ψηφίο τον αριθμό της ομάδας. Έτσι, πρώτο ψηφίο όλων των λογ/σμών της πρώτης ομάδας είναι ο αριθμός 1, όλων των λογ/σμών της δεύτερης ομάδας ο αριθμός 2 κ.ο.κ.

2) Ανάπτυξη και αρίθμηση των πρωτοβάθμιων λογ/σμών.

Σε κάθε ομάδα είναι δυνατό να δημιουργούνται μέχρι 10 πρωτοβάθμιοι λογ/σμοί δηλ. ακολουθείται το δεκαδικό σύστημα αρίθμησης των λογ/σμών. Η αρίθμηση των πρωτοβάθμιων λογ/σμών κάθε ομάδας γίνεται με την προσθήκη στον αριθμό της ομάδας των αριθμών 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9.

3) Ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων λογ/σμών σε δευτεροβάθμιους και αρίθμηση αυτών. Κάθε πρωτοβάθμιος λογ/σμός μπορεί να αναπτύσσεται σε 100 δευτεροβάθμιους λογ/σμούς. Η ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων σε δευτεροβάθμιους λογ/σμούς γίνεται με τους εξής περιορισμούς.

Ανακεφαλαιώνοντας τα περί ταξινομήσεως και αρίθμησης των λογ/σμών σύμφωνα με το Σχέδιο έχουμε:

Ομάδες = 10, αριθμούμενες κατά τη φυσική σειρά των αριθμών 1-9 και 0 π.χ. λογ/σμός 63 "φόροι-τέλη".

Πρωτοβάθμιοι = μέχρι 100. Συμβολίζονται με δυο ψηφία από τα οποία το πρώτο από αριστερά συμβολίζει την ομάδα ενώ το δεύτερο τον αριθμό του λογ/σμού μέσα στην

ομάδα (δεκαδικό σύστημα) π.χ. πρωτοβάθμιος 63 "φόροι-τέλη" (ομάδα 6η, αρ. λογ/σμού 3).

Δευτεροβάθμιοι = κάθε πρωτοβάθμιος μέχρι 100 δευτεροβάθμιους (περιορισμένο εκατονταδικό σύστημα). Τα δυο πρώτα ψηφία από αριστερά συμβολίζουν τον πρωτοβάθμιο ενώ τα επόμενα 3ο και 4ο το δευτεροβάθμιο π.χ. για τον πρωτοβάθμιο 63: Δευτεροβάθμιοι: $63.00 - 63.99 = 100$ δευτεροβάθμιοι.

Τριτοβάθμιοι = αναπτύσσονται ελεύθερα κατά την κρίση.

Τεταρτοβάθμιοι της οικον. μονάδας σε 100, 1000, 10000 κλπ. υπολ/σμός. Συμβολίζονται με τα ψηφία μετά το 4ο από αριστερά π.χ. για τον πρωτοβάθμιο 63:

Τριτοβάθμιοι: $63.00.00 - 63.00.99$
 $= 100$ τριτοβάθμιοι

ή: $63.00.000 - 63.00.999 = 1000$ τριτοβάθμιοι

ή: $63.00.0000 - 63.00.9999 = 10000$ τριτοβάθμιοι.

Βασικές αρχές του Ε.Γ.Λ.Σ.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. καθιερώνει τις εξής τρεις βασικές αρχές που διέπουν τη δομή και τη λειτουργία των λογ/σμών:

α) την αρχή της αυτονομίας, β) την αρχή της κατ' είδος συγκεντρώσεως των αποθεμάτων, εξόδων και εσό-

δων και γ) την αρχή της καταρτίσεως του λ/σμού της γενικής εκμεταλλεύσεως με λογιστικές εγγραφές (εσω-λογιστικά).

Η αρχή της αυτονομίας

Οι λογ/σμοί του Σ.Λ. κατανέμονται σε τρία μέρη καθένα από τα οποία λειτουργεί σε ιδιαίτερο και ανεξάρτητο λογιστικό κύκλωμα. Δηλαδή, οι λογ/σμοί καθενός από τα μέρη αυτά συνδέονται και συλλειτουργούν μεταξύ τους, χωρίς να επηρεάζουν λογιστικά τους λογ/σμούς των άλλων δυο μερών. Ειδικότερα οι λογ/σμοί διαχωρίζονται στα εξής τρία μέρη:

α) Τη Γενική Λογιστική (ομάδες 1-8)

Ως Γενική ή Χρηματοοικονομική Λογιστική εννοούμε τη λογιστική που αποσκοπεί στην παρακολούθηση των σχέσεων της επιχειρήσεως προς τους τρίτους και στον προσδιορισμό εσόδων και εξόδων συγκεντρωτικά, ώστε να καθίσταται δυνατός ο προσδιορισμός του συνολικού αποτελέσματος. Ειδικότερα η Γενική Λογιστική αποσκοπεί:

- στην παρακολούθηση των συναλλαγών της οικ. μονάδας με τους τρίτους.

- στη συγκέντρωση των ολικών με ανάλυση κατά λειτουργία εσόδων και εξόδων.

- στον προσδιορισμό του ολικού αποτελέσματος της οικ. μονάδας.

- στην κατάρτιση των οικον. καταστάσεων.

- στον εσωτερικό έλεγχο της διαχειρίσεως.
- στην κατάρτιση των φορολογικών δηλώσεων.

Λέγοντας ότι οι λογ/σμοί της Γενικής Λογιστικής λειτουργούν σε ανεξάρτητο κύκλωμα εννοούμε ότι οι λογ/σμοί αυτοί χρεώνονται και πιστώνονται μόνο μεταξύ τους και απαγορεύεται η χρέωση ή πίστωση αυτών με πίστωση και χρέωση λογ/σμών των ομάδων 9 και 10.

β) Την Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως (ομάδα 9).

Οι λογ/σμοί της Αναλυτικής Λογιστικής Εκμεταλλεύσεως που αναπτύσσονται στην ομάδα 9 συνδέονται και συλλειτουργούν μόνο μεταξύ τους στο ανεξάρτητο λογιστικό κύκλωμα της ομάδας αυτής.

γ) Τους Λογαριασμούς Τάξεως (ομάδα 10).

Οι Λογ/σμοί Τάξεως χρεώνονται και πιστώνονται μόνο μεταξύ τους και απαγορεύεται η χρέωση ή πίστωση αυτών με αντίστοιχη πίστωση ή χρέωση λογ/σμών των ομάδων 1-9.

Η αρχή της κατ' είδος συγκεντρώσεως των αποθεμάτων, εξόδων και εσόδων.

Σύμφωνα με την αρχή αυτή οι αγορές, τα έξοδα και έσοδα καταχωρούνται στους λογ/σμούς αποθεμάτων (ομάδα 1), εξόδων (ομάδα 6), εσόδων (ομάδα 7) και εκτάκτων και ανόργανων αποτελεσμάτων (λογ/σμοί 81-85 της ομάδας 8), οι οποίοι ανοίγονται και λειτουργούν

με κριτήριο το είδος και όχι τον προορισμό για τον οποίο πραγματοποιούνται οι αγορές των αποθεμάτων, τα έξοδα και έσοδα. Τα ασφάλιστρα λ.χ. που καταβάλλει η οικον. μονάδα για την ασφάλιση του εργοστασίου, των ετοιμών προϊόντων και των επίπλων των γραφείων Διοικήσεως καταχωρούνται όλα στο λογ/σμό "ασφάλιστρα" (λ/σμός κατ' είδος), ενώ κατά προορισμό πρέπει να βαρύνουν:

- Το κόστος παραγωγής (ασφάλιστρα εργοστασίου)
- Τα έξοδα διαθέσεως (ασφάλιστρα προϊόντων)
- τα έξοδα διοικήσεως (ασφάλιστρα επίπλων).

Στη Γενική Λογιστική τηρείται ο λ/σμός "ασφάλιστρα" ενώ ο κατά προορισμό μερισμός αυτών γίνεται στην Αναλυτική Λογιστική. Η έννοια της αρχής αυτής είναι ότι η πιο πάνω λογ/σμοί ανοίγονται και λειτουργούν κατ' είδος της χρήσεως, δεν επιτρέπονται μεταφορές σε άλλους λ/σμούς των κονδυλίων που έχουν καταχωρηθεί στους λ/σμούς αυτούς. Τα υπόλοιπα των παραπάνω λ/σμών στο τέλος κάθε χρήσεως μεταφέρονται στο λ/σμό γενικής εκμεταλλεύσεως ή στο λ/σμό αποτελεσμάτων χρήσεως.

Η αρχή της κατάρτισεως του λ/σμού της γενικής εκμεταλλεύσεως με λογιστικές εγγραφές

Ο λογ/σμός της Γενικής Εκμεταλλεύσεως καταρτίζεται στο τέλος της χρήσεως δια της, με λογιστικές εγγραφές, μεταφοράς σ' αυτόν:

- της αξίας των αποθεμάτων (αποθέματα ενάρξεως +

αγορές - αποθέματα λήξεως)

- των οργανικών εξόδων κατ' είδος (ομάδα 6)

- των οργανικών εσόδων κατ' είδος (ομάδα 7)

με τη μεταφορά των παραπάνω λογ/σμών στο λογ/σμό 80.00 "γενική εκμετάλλευση" οι λογ/σμοί των ομάδων 6, 7 εξισώνονται, ενώ οι λογ/σμοί των αποθεμάτων της ομάδας 2 εμφανίζουν την αξία των αποθεμάτων λήξεως με την οποία εμφανίζονται στον ισολογισμό της κλειόμενης χρήσεως. Η κατά τον παραπάνω τρόπο τήρηση του λ/σμού 80.00 παρέχει το πλεονέκτημα ο λογ/σμός αυτός να εμφανίζει τη συνολική κίνηση των λ/σμών κυκλοφορίας ή εκμεταλλεύσεως της οικ. μονάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΡΟ-
ΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥΣ

ΟΜΑΔΑ 1η: ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο πάγιο Ενεργητικό:

1. Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα, καθώς και τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

2. Στο πάγιο Ενεργητικό περιλαμβάνονται οι εξής μερικότερες κατηγορίες στοιχείων:

α. Ενσώματα πάγια στοιχεία (λογαριασμοί 10-15): Είναι τα υλικά αγαθά που αποκτάει η οικονομική μονάδα με σκοπό να τα χρησιμοποιεί ως μέσα δράσεώς της κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.

β. Ασώματες ακινητοποιήσεις ή άυλα πάγια στοιχεία (λογαριασμοί 16.00-16.09): Είναι τα ασώματα οικονομικά αγαθά που αποκτούνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα οπωσδήποτε μεγαλύτερο από ένα έτος.

γ. Έξοδα πολυετούς αποσβέσεως (λογαριασμοί 16.10-16.19): Είναι τα έξοδα που αποσβένονται τμηματικά

και πραγματοποιούνται για την ίδρυση και οργάνωση της οικονομικής μονάδας, για την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως και για την επέκταση και αναδιοργάνωσής της.

δ. Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (λογαριασμός 18): Είναι οι συμμετοχές σε άλλες οικονομικές μονάδες, οποιασδήποτε νομικής μορφής - Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ε.Ε., Ο.Ε., και άλλες - οι οποίες εξασφαλίζουν την άσκηση επιρροής πάνω σ' αυτές και αποκτούνται με σκοπό διαρκούς κατοχής τους και οι κατά τρίτων απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας, για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Επέκταση, προσθήκη, βελτίωση, συντήρηση και επισκευή ενσωμάτων παγίων περιουσιακών στοιχείων

1. Επέκταση ή προσθήκη κτιρίου, κτιριακής εγκαταστάσεως και τεχνικού έργου είναι οποιαδήποτε μόνιμη αύξηση του όγκου, του μεγέθους ή της ωφελιμότητάς του, που γίνεται με τη χρησιμοποίηση κατά κανόνα δομικών υλικών.

2. Επέκταση ή προσθήκη μηχανήματος, τεχνικής εγκαταστάσεως και μηχανολογικού εξοπλισμού είναι κάθε προσθήκη ή εργασία που γίνεται σε αυτά και αυξάνει το μέγεθος και κατά κανόνα την παραγωγική τους δυναμικότητα.

3. Βελτίωση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι κάθε μεταβολή που γίνεται σ' αυτό μετά από τεχνολογική μεταβολή και που έχει ως αποτέλεσμα, είτε την αύξηση του χρόνου της ωφέλιμης ζωής του, είτε την αύξηση της παραγωγικότητάς του, είτε τη μείωση του κόστους λειτουργίας του ή τη βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποίησής του.

4. Συντήρηση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η τεχνολογική επέμβαση που γίνεται σ' αυτό με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα για όσο το δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

5. Επισκευή ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η αντικατάσταση ή επιδιόρθωση μερών αυτού, που έχουν καταστραφεί ή υποστεί βλάβη, με σκοπό την επαναφορά της παραγωγικής του ικανότητας ή των συνθηκών λειτουργίας τους στο επίπεδο που ήταν πριν από την καταστροφή ή τη βλάβη.

6. Το κόστος των επεκτάσεων, προσθηκών και βελτιώσεων προσαυξάνει την αξία κτήσεως των παγίων περιουσιακών στοιχείων και καταχωρείται στους σχετικούς λογαριασμούς των στοιχείων αυτών.

7. Τα έξοδα συντηρήσεως και επισκευής των παγίων περιουσιακών στοιχείων είναι κόστος τρέχουσας μορφής και καταχωρούνται στους οικείους λογαριασμούς εξόδων

κατ' είδος της ομάδας 6.

Οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

I. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί.

1. Απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και, συνακόλουθα, η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε καθεμία χρήση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως βαρύνουν το λειτουργικό κόστος, ή απευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν προκειται για αποσβέσεις που δεν ενσωματώνται στο λειτουργικό κόστος. Το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του πάγιου στοιχείου, που επέρχεται λόγω της χρήσεώς του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής του απαξιώσεως.

2. Αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο είναι το ενσώματο ή άυλο πάγιο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος.

3. Ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι, είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο (π.χ. ωφέλιμη διάρκεια ζωής μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες).

4. Αποσβέστεα αξία ενός αποσβέσιμου παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι το ιστορικό κόστος του ή άλλο ποσό που αντικατέστησε νομότυπα το ιστορικό κόστος (π.χ. αξία αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε λόγω συγχωνεύσεως), μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον αυτή είναι αξιόλογη. Αν η υπολειμματική αξία δεν είναι αξιόλογη, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα.

5. Υπολειμματική αξία ενός αποσβέσιμου παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του, που υπολογίζεται να πραγματοποιηθεί κατά το τέλος της ωφέλιμης διάρκειας της ζωής του.

II. Γενικές αρχές λογισμού των αποσβέσεων

6. Η αποσβεστέα αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων κατανέμεται σε κάθε λογιστική χρήση, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, με ομοιόμορφο τρόπο. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων εφαρμόζεται η μέθοδος της σταθερής αποσβέσεως.

7. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από την κείμενη νομοθεσία συντελεστές ετήσιας τακτικής αποσβέσεως για κάθε κατηγορία αποσβέσιμων παγίων στοιχείων. Οι συντελεστές αυτοί, κατά τεκμήριο, καλύπτουν τη φυσική φθορά (από τη χρήση και από την πάροδο του χρόνου) καθώς και την οικονομική απαξίωση των οικείων στοιχείων.

8. Δεν επιτρέπεται ο λογισμός αποσβέσεων με

συντελεστές μεγαλύτερους από εκείνους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Επίσης, δεν επιτρέπεται ο λογισμός αποσβέσεων με συντελεστές μικρότερους από τους ελάχιστους συντελεστές, που η κείμενη νομοθεσία προβλέπει ως υποχρεωτικούς.

9. Η διενέργεια αποσβέσεων για κάθε έτος με τους θεσπισμένους ελάχιστους συντελεστές είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών. Η διενέργεια αποσβέσεων διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των διενεργημένων αποσβέσεων για κάθε αποσβέσιμο στοιχείο γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία αυτού του στοιχείου (μείον μιας μονάδας), ανεξάρτητα από το αν εξακολουθεί η παραγωγική χρησιμοποίησή του.

10. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από τη στιγμή που το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί. Αν ο χρόνος αυτός δεν συμπίπτει με την έναρξη της λογιστικής χρήσεως, η απόσβεση υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα της ετήσιας αποσβέσεως, όσοι είναι οι μήνες μέχρι το τέλος της χρήσεως, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μήνας μέσα στον οποίο το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί.

11. Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων τα οποία παραμένουν σε αδράνεια για χρονικό διάστημα που διαρκεί συνέχεια πέρα από έξι μήνες υπολογίζονται για το διάστημα αυτό, με μειωμένους συντελεστές. Το ποσοστό μείωσης καθορίζεται κατά κλάδους οικονομικών μονάδων ή κατηγορίες στοιχείων, συγχρόνως με τον

καθορισμένο συντελεστή των ετήσιων συντελεστών τακτικών αποσβέσεων.

III. Αλλα γενικά θέματα σχετικά με τις αποσβέσεις

12. Οι αποσβέσεις που διενεργούνται για κάθε λογιστική χρήση καταλογίζονται σ' αυτή, με χρέωση των λογαριασμών ~~66~~⁶⁶ "αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος" και με πίστωση των από το Σχέδιο Λογαριασμών προβλεπόμενων αντίθετων λογαριασμών 10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99 και 16.99.

13. Από τις αποσβέσεις που διενεργούνται σε κάθε χρήση, οι τακτικές που θεωρείται ότι αφορούν το λειτουργικό κόστος (δηλαδή τη λειτουργία παραγωγής, τη διοικητική λειτουργία, τη λειτουργία ερευνών και αναπτύξεως και τη λειτουργία διαθέσεως), όπως ειδικότερα ορίζεται στην ~~παρ. 5.213~~ του πέμπτου μέρους, καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 66 και, τελικά, μεταφέρονται στο λογαριασμό 80.00 της Γενικής Εκμεταλλεύσεως.

Στην περίπτωση που η οικονομική μονάδα, προκειμένου να προσδιορίσει το κόστος και τα αναλυτικά αποτελέσματα, δεν κάνει χρήση των αρχών του πέμπτου μέρους, οι τακτικές αποσβέσεις του λογαριασμού 66 κατανέμονται εξωλογιστικά στις επιμέρους λειτουργίες της οικονομικής μονάδας (παραγωγής, διοικήσεως, ερευνών-αναπτύξεως και διαθέσεων).

14. Οι προβλεπόμενες από τη φορολογική νομοθεσία,

με τη μορφή αναπτυξιακών κινήτρων, πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 85 και, τελικά, μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως (λογαριασμός 86.03).

ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Για τη διαχειριστική παρακολούθηση κάθε παγίου στοιχείου και για τη λογιστική παρακολούθηση της αξίας κτήσεως και των αποσβέσεών του και γενικότερα της τύχης του, τηρείται υποχρεωτικά μητρώο παγίων στοιχείων, το οποίο αποτελεί την τελευταία ανάλυση των λογαριασμών των παγίων περιουσιακών στοιχείων (λογαριασμοί τρίτου ή τέταρτου βαθμού κλ.π. βαθμού).

2. Από το μητρώο παγίων στοιχείων, οι λεπτομέρειες και ο τρόπος τηρήσεως του οποίου αφήνονται στην κρίση της οικονομικής μονάδας, πρέπει να προκύπτουν τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

- Τα στοιχεία που εξατομικεύουν το είδος του παγίου (ονοματολογία και διακριτικά στοιχεία).

- Τα στοιχεία της λογιστικής του εντάξεως (τίτλοι και κωδικοί αριθμοί του πρωτοβάθμιου και του λογαριασμού της τελευταίας βαθμίδας).

- Η αιτιολογία και τα σχετικά στοιχεία κτήσεως, η αρχική αξία κτήσεως και οι μεταβολές αυτής (προσθήκες, βελτιώσεις, μειώσεις).

- Ο τόπος εγκαταστάσεως ή ο τρίτος στις εγκαταστάσεις του οποίου τυχόν βρίσκεται.

- Η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε η χρησιμο-

ποίηση ή λειτουργία του, καθώς και η ημερομηνία που τυχόν τέθηκε σε αδράνεια.

- Η τυχόν κτήση του με ενεργετική φορολογική διάταξη.

- Η τυχόν ύπαρξή του με ενεργετική φορολογική διάταξη.

- Ο κωδικός αριθμός της τελευταίας βαθμίδας του λογαριασμού αποσβέσεων.

- Οι λογισμένες αποσβέσεις (συντελεστής και ποσά) και τα στοιχεία της λογιστικής τους εγγραφής (α/α παραστατικού, ημερομηνία), καθώς και οι αντιλογισμένες αποσβέσεις, π.χ. σε περίπτωση πωλήσεως ή καταστροφής.

- τα στοιχεία και η αιτία του τερματισμού της παραγωγικής του ζωής (π.χ. εκποίηση, διάλυση ή καταστροφή).

3. Με σκοπό να αντιμετωπισθούν δυσχέρειες που ενδεχόμενα θα ανακύψουν κατά την υποχρεωτική τήρηση του μητρώου παγίων στοιχείων σύμφωνα με τα παραπάνω, παρέχεται η δυνατότητα της τηρήσεως αυτού κατά ομάδες ομοειδών παγίων στοιχείων (π.χ. πάγια στοιχεία του λογαριασμού 14 που κτήθηκαν κατά τη διάρκεια του αυτού μήνα παρακολουθούνται σε μια ατομική μερίδα) με την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο, όταν κρίνεται αναγκαίο (π.χ. κατά την απογραφή ή την πώληση), θα είναι δυνατόν να εξατομικεύεται.

ΟΜΑΔΑ 1η: ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Η ομάδα 1 έχει τους εξής πρωτοβάθμιους λογαριασμούς:

10. Εδαφικές εκτάσεις
11. Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα
12. Μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
13. Μεταφορικά μέσα
14. Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός
15. Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων
16. Ανώματες ακίνητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως
- 17.
18. Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις
19. Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων.

Λογαριασμός 10 "εδαφικές εκτάσεις"

1. Εδαφικές εκτάσεις είναι τα οικόπεδα, γήπεδα, αγροτεμάχια, δάση, ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία, οι φυτείες και γενικά οποιαδήποτε έκταση γης της οποίας η κυριότητα ανήκει στην οικονομική μονάδα.

Οι εδαφικές εκτάσεις διακρίνονται σε εκείνες που έχουν απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, όπως π.χ. είναι τα οικόπεδα, γήπεδα ή τα αγροτεμάχια και σ' αυτές που η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους είναι περιορισμένη και για το λόγο αυτό η αξία τους είναι αποσβεστέα. Στην τελευταία αυτή κατηγορία ανήκουν

π.χ. τα ορυχεία, μεταλλεία και λατομεία.

2. Στο λογαριασμό 10.00 "γήπεδα-οικόπεδα" παρακολουθούνται οι εκτάσεις γης πάνω στις οποίες έχουν κατασκευαστεί και οργανωθεί τα εργοστάσια ή εργοτάξια της οικονομικής μονάδας ή έχουν ανεγερθεί λοιπά κτίρια και εγκαταστάσεις αυτής (π.χ. για γραφεία, καταστήματα ή κατοικίες), καθώς και εκείνες που προορίζονται για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών.

3. Στους λογαριασμούς 10.01 "ορυχεία", 10.02 "μεταλλεία" και 10.03 "λατομεία" παρακολουθούνται οι ιδιόκτητες εκτάσεις γης, από τις οποίες, με κατάλληλα τεχνικά μέσα, αντλείται ο υπόγειος ή επιφανειακός φυσικός πλούτος τους (π.χ. ορυκτά, μεταλλεύματα ή λατομικά προϊόντα).

4. Στο λογαριασμό 16.02 "δικαιώματα (π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων" παρακολουθείται η αξία κτήσεως του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως του ορυχείου ή μεταλλείου, δηλαδή του εμπράγματος δικαιώματος της "μεταλλειοκτησίας" το οποίο αποσβένεται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη νομοθεσία. Σε υπολογαριασμό του 16.02 παρακολουθούνται και τα σχετικά έξοδα τα οποία πραγματοποιούνται για τη χορήγηση, από αρμόδια Αρχή, του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως ορυχείου ή μεταλλείου που βρίσκεται σε ιδιόκτητο έδαφος, εφόσον τα έξοδα αυτά είναι αξιόλογα. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα.

5. Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για έρευνες ανευρέσεως ή αξιοποιήσεως ορυχείου ή μεταλλείου

παρακολουθούνται στο λογ/σμό 16.11 "έξοδα ερευνών ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων". Τα έξοδα αυτά αποσβένονται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία.

6. Στο λογαριασμό 10.03 "λατομεία" παρακολουθούνται οι ιδιόκτητες εκτάσεις γης, από τις οποίες, με κατάλληλα τεχνικά μέσα, γίνεται εξόρυξη λατομικών προϊόντων. Λατομικά προϊόντα είναι τα ορυκτά εκείνα τα οποία δεν χαρακτηρίζονται ως μεταλλεύματα από τη νομοθεσία περί μεταλλείων, όπως είναι ιδίως τα διάφορα πετρώματα, τα μάρμαρα, οι κοινοί λίθοι, τα κονιάματα και τα χώματα.

7. Στους λογαριασμούς 10.04 "αγροί" και 10.05 "φυτείες" και 10.06 "δάση" παρακολουθούνται οι καλλιεργήσιμες καθώς και οι με οποιοδήποτε άλλο φυσικό τρόπο εκμεταλλεύσιμες εκτάσεις γης.

8. Στους λογαριασμούς 10.10 έως και 10.16 παρακολουθούνται οι εδαφικές εκτάσεις οι οποίες δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες αυτής.

9. Οι εδαφικές εκτάσεις παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 10 με καταχώρηση σ' αυτούς της αξίας κτήσεώς τους (αγοράς, εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος) ή της αξίας η οποία προκύπτει έπειτα από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως.

Τα έξοδα κτήσεως των εδαφικών εκτάσεων (π.χ. φόροι

μεταβιβάσεως, συμβολαιογραφικά και μεσιτικά) καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 16.14 "έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων".

Τα έξοδα διαμορφώσεως των γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων τα οποία προσδίνουν αξία σ' αυτές επειδή τα σχετικά έργα (π.χ. εκβραχισμοί ή ισοπεδώσεις) δε φθείρονται, φέρονται σε αύξηση της αξίας κτήσεώς τους. Αν τα έργα αυτά φθείρονται και συνεπώς αποσβένονται, με την προϋπόθεση ότι τα σχετικά έξοδα δεν έχουν περιληφθεί στο κόστος κτιρίων ή τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους, καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 11.03 "υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων".

10. Τα γήπεδα-οικόπεδα και άλλες εδαφικές εκτάσεις δε φθείρονται από τη χρήση τους ή την πάροδο του χρόνου και για το λόγο αυτό δεν αποσβένονται. Όταν όμως για τις εδαφικές αυτές εκτάσεις υπάρχει κίνδυνος οικονομικής απαξιώσεως και υποτιμήσεως, για τις ειδικές αυτές περιπτώσεις, σχηματίζεται ειδική πρόβλεψη, η οποία καταχωρείται στο λογαριασμό 44.19 "προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων" με χρέωση του λογαριασμού 83.10.

11. Σε περίπτωση εκποιήσεως μη οικοδομημένης εδαφικής εκτάσεως (π.χ. γηπέδου-οικοπέδου) ισχύουν τα παρακάτω:

α. Στην πίστωση του οικείου λογαριασμού της εδαφικής εκτάσεως καταχωρούνται το τίμημα πωλήσεως του πωλητηρίου συμβολαίου και η τυχόν σχηματισμένη

πρόβλεψη για υποτίμηση της πωλούμενης εκτάσεως (από το λογαριασμό 44.10). Στη χρέωση του ίδιου λογ/σμού φέρονται τα τυχόν έξοδα που δημιουργούνται για την πραγματοποίηση της πωλήσεως.

β. Στη χρέωση του οικείου λογαριασμού της εδαφικής εκτάσεως μεταφέρονται, επίσης, το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων κτήσεως και των τυχόν εξόδων διαμορφώσεώς της. Οι μεταφορές αυτές γίνονται από τους λογαριασμούς 16.14 και 11.03, αντίστοιχα στους οποίους προηγουμένως μεταφέρονται, από τους λογαριασμούς 16.99.14 και 11.99.03, οι διενεργημένες αποσβέσεις.

γ. Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.00 "ζημιές από εκποίηση ακινήτων" όταν είναι ζημιά ή στο λογαριασμό 81.03.00 "κέρδη από εκποίηση ακινήτων", όταν είναι κέρδος.

Παράδειγμα:

Αγοράζουμε ένα οικόπεδο για να χρησιμοποιηθεί για πάρκιν των αυτοκινήτων των υπαλλήλων της επιχείρησης ημερομηνία αγοράς και συμβολαιογραφική πράξη στις 17.03.90. Η παραπάνω αγορά έγινε τοις μετρητοίς. (5.000.000) Εγγραφή

	17.03.90	
10. ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ		5.000.000
10.00 Γήπεδα οικόπεδα		
10.00.00 <u>Πάρκιν</u>	<u>5.000.000</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		5.000.000
38.00 Ταμείο		

38.00.00 Μετρητά 5.000.000

Συμβολαιογραφική πράξη στις 17.03.90

Παράδειγμα 2:

Ας υποθέσουμε ότι η επιχείρηση πωλεί αντί δρχ. 10.000.000 ένα μη οικοδομημένο οικοπέδο της αξίας κτήσεως δρχ. 12.000.000, καταβάλλοντας έξοδα πώλησεως δρχ. 100.000. Κατά την αγορά του οικοπέδου η επιχείρηση κατέβαλε έξοδα κτήσεως (~~έσοδο~~^{φόρο} μεταβιβάσεως κλπ.) δρχ. 1.500.000 και για τη διαμόρφωσή του έξοδα δρχ. 2.000.000 τα οποία μέχρι το χρόνο πώλησεων του οικοπέδου έχουν αποσβεστεί κατά δρχ. 500.000 και 600.000 αντίστοιχα. Να γίνουν οι εγγραφές.

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 10.000.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 10.000.000

10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ 10.000.000

10.00 Γήπεδα-οικόπεδα

10.00.00 Οικόπεδα οδού Πετροπ.

10.000.000

Πώληση οικοπέδου

10. ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ 100.000

10.00 Γήπεδα-οικόπεδα

10.00.00 Οικόπεδο οδού Πετροπ. 100.000

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 100.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 100.000

Εξοδα πώλησης

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ 1.100.000

ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

16.99

16.99.14 Αποσβεσμένα έξοδα κτήσεων

ακιν/σεων

16.99.14.00 Οικόπεδο οδού

Πετροπ. 500.000

11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

600.000

11.99 Αποσβεσμένα κτίρια-εγκατ.

κτιρ.-τ.ε.

11.99.03 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις

γηπέδων

11.99.03.00 Οικόπεδο οδού

Πετροπ. 600.000

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ

ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ 500.000

16.14 ΕΞΟΔΑ κτίσεως ακινητοποιήσεων

16.14.00 Οικόπεδο οδού Πετροπ. 500.000

11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ 600.000

11.03 Υποκείμενες σε αποσβ. διαμορφ. γηπέδων

11.03.00 Οικόπεδο οδού Πετροπ. 600.000

Υπολογισμός αποσβέσεων

10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

2.400.000

10.00 Γήπεδα-οικόπεδα

10.00.00 Οικόπεδο οδού

Πετροπ. 2.400.000

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ 1.000.000

16.14 Εξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων

16.14.00 Οικόπεδο οδού

Πετροπ. 1.000.000

11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ
ΕΡΓΑ 1.400.000

11.03 Υποκείμενες σε απόσβ.

διαμορφ. γηπέδων

11.03.00 Οικόπεδο οδού

Πετροπ. 1.400.000

Εξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 3.000.000

44.10 Προβλέψεις απαξιώσεων και
υποτιμήσεων παγίων στοιχείων

44.10.00 Οικόπεδο οδού

Πετροπ. 3.000.000

10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ 3.000.000

10.00 Γήπεδα-οικόπεδα

10.00.00 Οικόπεδο οδού

Πετρ. 3.000.000

Υπολογισμός προβλέσεων

81 ΕΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 1.500.000

81.02 Εκτακτες ζημιές

81.02.00 Ζημιές από εκποίηση

ακινήτων 1.500.000

10 ΕΛΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ 1.500.000

10.00 Γήπεδα-οικόπεδα

10.00.00 Οικόπεδο οδού

Πετρ.1.500.000

Ζημιές από πώληση ακινήτου

Λογαριασμός 11 "Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα"

1. Κτίρια είναι οι οικοδομικές κατασκευές που γίνονται με τη χρησιμοποίηση δομικών υλικών και προορίζονται για κατοικίες, βιομηχανοστάσια, αποθήκες ή οποιαδήποτε άλλη επιμέταλλευση ή δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας.

2. Εγκαταστάσεις κτιρίων είναι πρόσθετες εγκαταστάσεις, όπως ηλεκτρικές, υδραυλικές, μηχανολογικές, κλιματιστικές, τηλεπικοινωνιακές, αποχετεύσεως, πνευματικής ή μη μεταφοράς, ενδοσυνεννοήσεως και άλλες, οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατόν να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου. Οι εγκαταστάσεις αυτές παρακολουθούνται στους ίδιους υπολογαριασμούς του 11.00 στους οποίους παρακολουθούνται τα κτίρια στα οποία είναι ενσωματωμένες ή συνδεδεμένες.

3. Τεχνικά έργα είναι μόνιμες, κατά κανόνα, τεχνικές κατασκευές με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον με σκοπό την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας (π.χ. δρόμοι,

πλατείες, λιμάνια, φράγματα, λίμνες, διώρυγες, περιφράξεις, σήραγγες, γέφυρες, αεροδρόμια ή στάδια).

Στο λογαριασμό 11.01 "τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών", παρακολουθούνται όσα από τα έργα αυτά εξυπηρετούν τις μεταφορές της οικονομικής μονάδας. Τα τεχνικά έργα που εξυπηρετούν άλλους σκοπούς παρακολουθούνται στο λογαριασμό 11.02 "λοιπά τεχνικά έργα".

4. Στο λογαριασμό 11.03 "υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων παρακολουθούνται οι δαπάνες διαμορφώσεως γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων, όταν συντρέχουν οι εξής δυο βασικές προϋποθέσεις: α) οι δαπάνες αυτές δεν πρέπει να έχουν περιληφθεί στο κόστος κτιρίων ή τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους και β) οι διαμορφώσεις να φθείρονται και για το λόγο αυτό να αποσβένονται.

5. Στους λογαριασμούς 11.07 "κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων", 11.08 "τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων", 11.09 "λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων" και 11.10 "υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων" παρακολουθούνται τα κτίρια και τεχνικά έργα που κατασκευάζονται καθώς και τα έξοδα που γίνονται σε ακίνητα κυριότητας τρίτων, όταν η οικονομική μονάδα έχει δικαίωμα χρήσεως για ορισμένο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά, μετά την πάροδο του οποίου τα εν λόγω έργα (π.χ. κτίρια ή διαμορφώσεις) περιέχονται στον κύριο του ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα. Στους λογαριασμούς αυτούς καταχωρούνται: α) το κόστος

ανεγέρσεως κτιρίων και τεχνικών έργων, β) το κόστος διαμορφώσεων, βελτιώσεων και προσθηκών πάνω σε κτίρια και τεχνικά έργα και γ) τα έξοδα διαμορφώσεως εδαφικών εκτάσεων.

Τα κτίρια και τα τεχνικά έργα που κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα σε ακίνητα τρίτων, καθώς και τα έξοδα που πραγματοποιούνται γι' αυτά, αποσβένονται ανάλογα με το χρόνο της συμβατικής χρησιμοποίησής τους, με τον όρο ότι ο συντελεστής αποσβέσεως που προσδιορίζεται με βάση το χρόνο χρησιμοποίησης δεν θα είναι μικρότερος από το συντελεστή που εφαρμόζεται σε ομοειδή ιδιότητα πάγια στοιχεία.

6. Στους λογαριασμούς 11.14 έως και 11.17 καθώς και 11.21 έως και 11.24 παρακολουθούνται τα κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα τα οποία δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες της.

7. Τα κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 11 έπειτα από καταχώρηση σ' αυτούς: α) της αξίας κτήσεώς τους (αγοράς, εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος) ή της αξίας που προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως και β) του κόστους κατασκευής τους, όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές, το οποίο προκύπτει από το λογαριασμό 15.01 "κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα υπό ~~σ~~^{εμ}τέλεση".

Τα έξοδα κτήσεως των κτιρίων-τεχνικών έργων (π.χ. φόροι μεταβιβάσεως, συμβολαιογραφικά και μεσιτικά) καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 16.14 "έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων".

Η αξία κτήσεως των κτιρίων και τεχνικών έργων προσαυξάνεται με την αξία των επεκτάσεων ~~με την αξία των επεκτάσεων~~ ή προσθηκών και βελτιώσεων που γίνονται κάθε φορά.

8. Σε περίπτωση εκποιήσεως ακινήτου ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Στην πίστωση του οικείου λογαριασμού του κτιρίου ή του τεχνικού έργου καταχωρείται το τίμημα πωλήσεως του πωλητηρίου συμβολαίου και στη χρέωσή του καταχωρούνται τα έξοδα που τυχόν δημιουργούνται για την επίτευξη της πωλήσεως.

β. Στη χρέωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται η αξία κτήσεως του αντίστοιχου γηπέδου ή άλλης εδαφικής εκτάσεως και το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων διαμορφώσεως του γηπέδου (δηλαδή του υπόλοιπου του λογαριασμού 11.03 που προκύπτει μετά τη μεταφορά στο λογαριασμό αυτό των αποσβέσεων του λογαριασμού 11.99.03). Στην πίστωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρεται ή τυχόν σχηματισμένη πρόβλεψη για υποτίμηση του πωλούμενου γηπέδου (από το λογαριασμό 44.10).

γ. Στην πίστωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται οι αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέχρι την πώληση και στη χρέωσή του μεταφέρεται το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων κτήσεων του ακινήτου (δηλαδή το

υπόλοιπο του λογαριασμού 16.14 που προκύπτει μετά τη μεταφορά στο λογαριασμό αυτό των αποσβέσεων του λογαριασμού 16.99.44).

δ. Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.00 "ζημιές από εκποίηση ακινήτων" ή 81.02.01 "ζημιές από εκποίηση τεχνικών έργων" όταν είναι ζημιά ή στο λογαριασμό 81.03.00 "κέρδη από εκποίηση ακινήτων" ή 81.03.01 "κέρδη από εκποίηση τεχνικών έργων" όταν είναι κέρδος.

9. Σε περίπτωση κατεδαφίσεως κτιρίου, το οποίο δεν έχει αποσβεστεί ολοκληρωτικά, η αναπόσβεστη αξία του μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 16.19 "λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως".

Τα έξοδα κατεδαφίσεως παλαιού κτιρίου καταχωρούνται στο λογαριασμό 11.03 "υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεως γηπέδων" εκτός αν επακολουθεί ανέγερση νέου κτιρίου, οπότε τα έξοδα αυτά προσαυξάνουν το κόστος ανεγέρσεως του. Οι αποζημιώσεις που τυχόν καταβάλλονται σε μισθωτές του υπό κατεδάφιση παλαιού κτιρίου προσαυξάνουν το κόστος ανεγέρσεως του νέου.

Παράδειγμα:

Μια κοινότητα δωρίζει στην ελαιουργική εταιρεία λαϊκής βάσεως της περιοχής της ένα ακίνητο αξίας 10.000.000 για να ενισχύσει την παραγωγική προσπάθεια των κατοίκων της.

Εγγραφή:

11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ 10.000.000

11.00 Κτίρια-εγκαταστάσεις

κτιρίων

11.000 ~~00~~ Κτίρια-εγκαταστάσεις

κτιρίων 10.000.000

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ -ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΑΝΑΠΡ/ΓΗΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ ΕΠΕΝ/ΣΕΩΝ 10.000.000

41.03 Αποθεματικά καταστατικού

41.03.00 Αποθεματικό από δωρηθέντα

στην εταιρεία ακίνητα 10.000.000

Σύμφωνα με τη δωρεά για την ελαιουργική εταιρεία

Λογαριασμός 12 "Μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός".

1. Στο λογαριασμό 12.00 παρακολουθούνται τα μηχανήματα της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι μηχανολογικές κατασκευές, μόνιμα εγκατεστημένες ή κινητές, οι οποίες χρησιμεύουν για να αποσπούν από τη φύση, να επεξεργάζονται ή να μετασχηματίζουν υλικά αγαθά ή για να παράγουν υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο ~~της~~ δραστηριότητάς της.

2. Στο λογαριασμό 12.01 παρακολουθούνται οι τεχνικές εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, δηλαδή τεχνικές κατασκευές και γενικά τεχνολογικές διευθετήσεις που γίνονται για τη μόνιμη εγκατάσταση μηχανημάτων και τη σύνδεσή του στο παραγωγικό κύκλωμά της. Στον ίδιο λογαριασμό παρακολουθούνται και οι

κάθε είδους εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, οι οποίες, χωρίς να συσχετίζονται με τα μηχανήματα έχουν σχέση με το παραγωγικό και γενικά με το λειτουργικό κύκλωμά της (π.χ. εγκαταστάσεις θερμάνσεως, υδραυλικές και τηλεφωνικές εγκαταστάσεις ή αποθηκευτικές δεξαμενές), με την προϋπόθεση ότι δεν είναι συνδεδεμένες με τις κτιριακές εγκαταστάσεις ή ~~είναι συνδεδεμένες με τις κτιριακές εγκαταστάσεις~~ ή είναι συνδεδεμένες με αυτές, αλλά κατά τρόπο που ο αποχωρισμός τους είναι δυνατόν να συντελεστεί εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή των κτιριακών εγκαταστάσεων.

3. Στο λογαριασμό 12.02 παρακολουθούνται τα φορητά μηχανήματα "χειρός" δηλαδή τα φορητά μικρομηχανήματα που έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και μικρότερη από τη παραγωγική ζωή των μηχανημάτων του λογαριασμού 12.00.

4. Στο λογαριασμό 12.03 παρακολουθούνται τα εργαλεία, δηλαδή τα μηχανολογικά και άλλη φύσεως αντικείμενα που χρησιμοποιούνται με το χέρι και έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος. τα μικροεργαλεία που αποσβένονται εφάπαξ στη χρήση που θα χρησιμοποιηθούν παρακολουθούνται στο λογαριασμό 25.00 "μικρά εργαλεία".

5. Στο λογαριασμό 12.04 παρακολουθούνται τα καλούπια και ιδιοσυσκευές της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι μηχανολογικές και άλλης φύσεως κατασκευές, οι οποίες προσαρμόζονται στα καθ'αυτό μηχανήματα για την παραγωγή εξειδικευμένων αντικειμένων, αποχωρίζο-

νται από αυτά μετά από την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου και παραμένουν σε αδράνεια μέχρι να επαναχρησιμοποιηθούν (π.χ. καλούπια, μήτρες ή κεφαλές).

6. Στο λογαριασμό 12.05 παρακολουθούνται τα διάφορα μηχανολογικά όργανα, π.χ. μετρήσεων, πειραματισμών ή ελέγχων.

7. Στο λογαριασμό 12.06 παρακολουθείται ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός της οικονομικής μονάδας ο οποίος δεν είναι δυνατόν να ενταχθεί σε μια από τις κατηγορίες εξοπλισμού των λογαριασμών 12.00-12.05.

8. Στους λογαριασμούς 12.07, 12.08 και 12.09 παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός της οικονομικής μονάδας, που έχουν εγκατασταθεί σε ακίνητα τρίτων και που, μετά παρέλευση ορισμένου χρόνου, συμβατικά καθορισμένου, η κυριότητα τους περιέρχεται στους κυρίους των ακινήτων χωρίς ανταλλαγμα.

9. Στους λογαριασμούς 12.10 έως και 12.19 παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός, όταν δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες της. Στους ίδιους λογαριασμούς παρακολουθούνται και τα μηχανήματα και άλλα πάγια τα οποία θεωρούνται ως οριστικά εκτός εκμεταλλεύσεως, είτε έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, οπότε η παρακολούθησή τους γίνεται με μια λογιστική μονάδα, είτε δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, οπότε η παρακολούθησή τους γίνεται με

την αξία κτήσεώς τους.

Πριν από τη μεταφορά της αξίας π.χ. των μηχανημάτων, στους οικείους λογαριασμούς εκτός εκμεταλλεύσεως, προηγείται η μεταφορά των αποσβέσεων, είτε στην πίστωση των οικείων υπολογαριασμών του 12, όταν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, είτε στους οικείους λογαριασμούς αποσβέσεων, π.χ. των μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως του 12.99 όταν δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί.

10. Τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός εξοπλισμός παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 12 έπειτα από καταχώρηση σε αυτούς: α) της αξίας κτήσεώς τους (αγοράς, εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος), η οποία προσαυξάνεται με τα ειδικά έξοδα αγοράς, όπως τα έξοδα εγκαταστάσεως και συναρμολογήσεως (μέχρι να τεθούν σε κατάσταση λειτουργίας) ή της αξίας κτήσεως και β) του κόστους κατασκευής τους, όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές, το οποίο προκύπτει από το λογαριασμό 15.02 "μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός υπό εκτέλεση" και το οποίο προσαυξάνεται με τα έξοδα εγκαταστάσεως και συναρμολογήσεως τους. Η παραπάνω αξία κτήσεως προσαυξάνεται με την αξία των επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων που γίνονται κάθε φορά.

11. Σε περίπτωση πώλησεως μηχανήματος και γενικά περιουσιακού στοιχείου του λογαριασμού 12 ισχύουν τα εξής:

α. Στην πίστωση του οικείου λογαριασμού, π.χ. του μηχανήματος, καταχωρείται το τίμημα πωλήσεως και στη χρέωσή του καταχωρούνται τα έξοδα που τυχόν δημιουργούνται για επίτευξη της πωλήσεως.

β. Στην πίστωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται οι αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέχρι την πώληση.

γ. Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.02 "Ζημιές από εκποίηση μηχανημάτων-τεχνικών εγκαταστάσεων-λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού" όταν είναι ζημιά ή στο λογαριασμό 81.03.02 κέρδη από εκποίηση μηχανημάτων-τεχνικών εγκαταστάσεων-λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού" όταν είναι κέρδος.

12. Σε περίπτωση ολοκληρωτικής αχρηστεύσεως ή καταστροφής π.χ. μηχανημάτων τα οποία δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, η αναπόσβεστη αξία τους μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 81.02.99 "λοιπές έκτακτες ζημιές".

Παράδειγμα:

Η Α.Ε. Καρέλιας την 1/4/89 αγόρασε με μετρητά και έθεσε σε λειτουργία μηχανή αξίας 600.000. Στη μηχανή αυτή πραγματοποίησε δαπάνες βελτίωσης 120.000 που ολοκληρώθηκαν την 31/3/91 (συντελεστής απόσβεσης 12%). Τελικά πωλήθηκε η μηχανή στις 30/11/93 αντί 340.000 αφού πλήρωσε και έξοδα πώλησης 20.000 πλέον ΦΠΑ.

α) να γίνουν η ενημέρωση της μερίδας στο μητρώο

ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 12.09.03/12.99.03 Σ.Α.=12%

ΗΜΕΡ/ΝΙΑ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΚ+ΔΒ ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΔΙΠΛ. ΠΕΡ.	ΜΗΝΕΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΣΒ.	ΣΥΝΤΑΠΟΣΒ. ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΑΝ/ΣΤΗ ΑΞΙΑ
1/04/89	Τ. Νο. Χ Ψ	600.000		1989	9	54.000		54.000	546.000
				1990	12	72.000		126.000	474.000
31/03/91	ΤΠΥ Νο. 40Φ	120.000		1991	12/9	82.800		208.800	511.200
				1992	12	86.400		295.200	424.800
30/11/93				1993	11	79.200		374.400	345.600
30/11/93	Μεταφορά		374.400				374.400		
30/11/93	Τ. Νο. 2438		340.000						
30/11/93	ΤΠΥ Νο.12ΠΤ	20.000							
30/11/93	Π81. Ζημία		25.600						
		740.000	740.000				374.400	374.400	-0-

παγίων στοιχείων μέχρι και την ημέρα της πώλησης, β)
να γίνουν οι σχετικές εγγραφές.

Εγγραφές:

1/4/89

12. ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-Λ.Μ.Ε.	600.000
12.00 Μηχ/τα	
12.00.03 <u>600.000</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	600.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 <u>Μετρητά 600.000</u>	

Τιμολόγιο Νο. χ,ψ

31/12/89

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π.Σ.-ΕΝΣ ΣΤΟ Λ.Κ.	54.000
66.02 Αποσβέσεις μηχ/των-ΤΕ-ΛΜΕ	
66.02.00 <u>Αποσβέσεις μηχ/των 54.000</u>	
12 ΜΗΧ/ΤΑ-ΛΜΕ	54.000
12.99 Αποσ/να μηχ/τα-ΤΕ-ΛΜΕ	
12.99.00 <u>Αποσ/να μηχ/τα</u>	
12.99.00.03 <u>54.000</u>	

Απ/ση: 600.000X9X12/100

Απόσβεση της 31/12/90

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΣ-ΕΝΣ ΣΤΟ ΛΚ	72.000
66.02 Αποσβέσεις μηχ/των-ΤΕ-ΛΜΕ	
66.02.00 <u>Αποσβέσεις μηχ/των 72.000</u>	
12 ΜΗΧ/ΤΑ-ΛΜΕ	72.000
12.99 Αποσ/να μηχ/τα-ΤΕ-ΛΜΕ	
12.99.00 <u>Αποσ/να μηχ/τα</u>	
12.99.00.03 <u>72.000</u>	

Απ/ση: 600.000X12X12/100

Εγγραφή Δαπάνης Βελτίωσης στις 31/3/91

12. ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-ΛΜΕ	120.000
12.00 Μηχ/τα	
12.00.03	<u>120.000</u>
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	120.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 <u>Μετρητά</u>	<u>120.000</u>

Τιμολόγιο Νο. 40ψ

~~31-12-91~~

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π.Σ. ΕΝΣ ΣΤΟ Λ.Κ.	82.800
66.02 Αποσβέσεις μηχ/των-ΤΕ-ΛΜΕ	
66.02.00 <u>Αποσβέσεις μηχ/των</u>	<u>82.800</u>
12 ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-ΛΜΕ	82.800
12.99 Απ/να Μηχ/τα-ΤΕ-ΛΜΕ	
12.99.00 <u>Απ/να Μηχ/τα</u>	
12.99.00.03	<u>82.800</u>

Απ/ση: $600.000 \times 12 / 100 \times 12 / 12 = 72.000$

$120.000 \times 9 / 12 \times 12 / 100 = 10.800$

~~31/12/92~~

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π.Σ. ΕΝΣ ΣΤΟ Λ.Κ.	86.400
66.02 Αποσβέσεις Μηχ/των-ΤΕ-ΛΜΕ	
66.02.00 <u>Αποσβέσεις μηχ/των</u>	<u>86.400</u>
12 ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-ΛΜΕ	86.400
12.99 Απ/να μηχ/τα-ΤΕ-ΛΜΕ	
12.99.00 <u>Απ/να μηχ/τα</u>	
12.99.00.03	<u>86.400</u>

Απ/ση $600.000 \times 12 / 100 \times 12 / 12 = 12.000$

$120.000 \times 12 / 100 \times 12 / 12 = 14.400$

Ημερολογιακές εγγραφές της 30/11/93 (ημέρα πώλησης)

30/11/93

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Π.Σ.-ΕΝΣ-ΣΤΟ Λ.Κ. 79.200
66 Αποσβέσεις μηχ/των-ΤΕ-ΛΜΕ
66.02.00 Αποσβέσεις μηχ/των 79.200
12 ΜΗΧΑΝ/ΤΑ -Τ.Ε.-ΛΜΕ 79.200
12.99 Απ/να μηχ/τα-ΤΕ-ΛΜΕ
12.99.00 Αποσ/να μηχ/τα
12.99.00.03 79.200

Απ/ση: 600.000X9/12X12/100

30/11/93

12 ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-ΛΜΕ 374.400
12.99 Απ/να Μηχ/τα-ΤΕ-ΛΜΕ
12.99.00 Απ/να Μηχ/τα
12.99.00.03 374.400
12 ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-ΛΟΙΠΟΣ Μ.Ε. 374.400
12.00 Μηχ/τα
12.00.03 374.400

Μεταφορά από α' σε β' των απ/σεων

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 401.200
38.00 Ταμείο 401.200
12 ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-ΛΟΙΠΟΣ Μ.Ε. 340.000
12.00 Μηχ/τα
12.00.03 340.000
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ 61.200
54.00 ΦΠΑ
54.00.70 ΦΠΑ παγίων 61.200

Τιμ. Νο... αξία πώλησης

~~30/11/93~~

12 ΜΗΧ/ΤΑ-Τ.Ε.-ΛΟΙΠΟΣ Μ.Ε.	20.000
12.00 Μηχανήματα	20.000
12.00.03 <u>Εμφιαλωτική μηχανή</u>	<u>20.000</u>
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	3.600
54.00 ΦΠΑ	3.600
54.00.70 <u>ΦΠΑ παγίων</u>	<u>3.600</u>
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	23.600
38.00 <u>Ταμείο</u>	<u>23.600</u>

ΤΠΥ Νο... του Ν.Χ. για προμήθειά του

~~30/11/78~~

81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΞΟΔΑ	25.600
81.02 Εκτακτες ζημιές	<u>25.600</u>
81.02.02 <u>Ζημιές από εκποίηση</u>	
Μηχ/των-Τ.Ε.-ΛΟΙΠ. Μ.Ε.	25.600
12.00 <u>Μηχανήματα</u>	-
12.00.03 <u>Μηχανή</u>	
<u>Βαλβούλα</u>	<u>25600</u>

Προκύψασα ζημία από την πώληση

Λογαριασμός 13 "Μεταφορικά μέσα"

Στους οικείους υπολογαριασμούς του 13 παρακολουθούνται τα κάθε είδους οχήματα με τα οποία η οικονομική μονάδα διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων, ετοιμών προϊόντων ή υλικών), είτε μέσα στους χώρους εκμεταλλεύσεως, είτε έξω από αυτούς.

π.χ. Εστω μια επιχείρηση πουλάει καπνομηχάνημα με

μετρητά αντί δρχ. 280.000 πλέον ΦΠΑ 18% να γίνει σχετική εγγραφή της 15/5/93.

15/5/93

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	330.400
38.00	Ταμείο	
38.00.00	<u>Μετρητά</u>	<u>330.400</u>
13	Μεταφορικά μέσα	
13.01	Λοιπά επιβατικά	
	αυτοκίνητα	280.000
31.01.00		
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	50.400
54.00	Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.70	<u>Φόρος παγίων</u>	<u>50.400</u>

Τιμολόγιο... Νο αξία πώλησης

Λογαριασμός 14 "Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός"

1. Στους οικείους υπολογαριασμούς του 14 παρακολουθούνται τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός των διαφόρων κτιριακών χώρων της οικονομικής μονάδας (π.χ. γραφείων, εργοστασίων, εργαστηρίων, καταστημάτων ή αποθηκών).

2. Στον υπολογαριασμό 14.00 "έπιπλα" παρακολουθούνται τα κινητά αντικείμενα ή εκείνα που είναι εγκαταστημένα αλλά είναι δυνατό να αποχωριστούν εύκολα και τα οποία προορίζονται για τη συμπλήρωση ή τον καλλωπισμό των κτιριακών χώρων και χρησιμοποιούνται κατά κανόνα από το προσωπικό της οικονομικής μονάδας στην οποία ανήκουν.

3. Στον υπολογαριασμό 14.01 "σκεύη" παρακολουθούν-

νται τα διάφορα είδη εστίασεως, τα οποία χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναγκών εστιατορίων, κυλικείων, ξενοδοχείων κλπ. (π.χ. ψύκτες νερού, ψυγεία, ηλεκτρικοί φούρνοι ή σκεύη κουζίνας).

4. Στον υπολογαριασμό 14.02 "μηχανές γραφείων" παρακολουθούνται οι κάθε είδους μηχανές γραφείων (π.χ. λογιστικές, αριθμομηχανές ή γραφομηχανές) της οικονομικής μονάδας.

5. Στον υπολογαριασμό 14.03 "ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συστήματα" παρακολουθούνται ~~τα~~ ~~κάθε~~ ~~είδους~~ τα κάθε είδους ηλεκτρονικά μηχανήματα που εξυπηρετούν τις ανάγκες της οικονομικής μονάδας όπως π.χ. οι διερευνητές, οι ηλεκτρονικές λογιστικές μηχανές, οι ηλεκτρονικές οθόνες, οι διατρητικές μηχανές.

6. Στον υπολογαριασμό 14.04 "μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς" παρακολουθούνται τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται ως μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς, έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και αποσβένονται τμηματικά (π.χ. δεξαμενές, δοχεία, σιλό, κοντεηνερ ή παλέτες).

7. Στον υπολογαριασμό 14.05 "επιστημονικά όργανα" παρακολουθούνται τα φορτηγά μέσα με τα οποία εξασφαλίζονται οι αναγκαίες αναλύσεις, μετρήσεις και δοκιμές πάνω σε υλικά, δυνάμεις και διάφορες μορφές ενέργειας (π.χ. αντιδραστήρες, αποστακτήρες, ζυγοί ακριβείας, μετρητές αντοχής υλικού σε κρούσεις, εφελκυσμό ή θραύσεις, συσκευές τεχνητής δημιουργίας διαφόρων συνθηκών περιβάλλοντος ή συσκευές δημιουρ-

γίας κενού).

8. Στον υπολογαριασμό 14.06 "ζώα για πάγια εκμετάλλευση" παρακολουθούνται τα ζώα τα οποία προορίζονται για πάγια εκμετάλλευση, ιδίως από τις γεωργικές και κτηνοτροφικές οικονομικές μονάδες (π.χ. άλογα, βόδια, που χρησιμοποιούνται π.χ. για το όργωμα αγρών ή για μεταφορές, αγελάδες που παρέχουν π.χ. τα νεογέννητα μοσχάρια ή το γάλα).

9. Στον υπολογισμό 14.08 "εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών" παρακολουθούνται τα κάθε είδους φορητά ή εγκατεστημένα μέσα τηλεπικοινωνιών (π.χ. τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές ή συσκευές τέλεξ).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Στις 15/3/92 η επιχείρηση αγόρασε μηχανές γραφείων και υπολογιστές για τη διεξαγωγή των εργασιών της επιχείρησης, το δε πρώτο το αγόρασε 30.000 δρχ. και για το δεύτερο έδωσε 140.000 δρχ. πλέον ΦΠΑ 18% τιμολ. Νο 9.

	15/3/92	
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	170.000
14.02	Μηχανές γραφείου	
14.02.00	Μηχανή "Α"	30.000
14.03	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρ. συγκροτήματα	
14.03.00	<u>Η/Υ "Ζ"</u>	<u>140.000</u>
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	30.600
54.00	Φόρος προστιθέμενης αξίας	

54.00.70 ΦΠΑ παγίων 30.600

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

200.600

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 200.600

Αγορά επίπλων & σκευών τιμ. Νο 9

Λογαριασμός 15 "Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων"

1. Στο λογαριασμό 15 παρακολουθούνται τα ποσά τα οποία διατίθενται για την κατασκευή νέων ενσώματων παγίων στοιχείων, καθώς και τα ποσά τα οποία προκαταβάλλονται για την αγορά ομοίων στοιχείων. Το κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού υπόλοιπο του λογαριασμού 15 απεικονίζει το μη ολοκληρωμένο κόστος των παγίων στοιχείων, τα οποία, μέχρι την ημέρα εκείνη, δεν είχαν παραληφθεί ή δεν είχε συντελεσθεί η αποπεράτωση τους.

2. Το κόστος κατασκευής των παγίων στοιχείων τα οποία κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα με δικά της μέσα παρακολουθείται και προσδιορίζεται με τους λογαριασμούς παραγωγής της ομάδας 9 ή υπολογίζεται εξωλογιστικά, αν η οικονομική μονάδα δεν εφαρμόζει σύστημα αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως. Το κόστος που προσδιορίζεται με τον τρόπο αυτό καταχωρείται στη χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 78.00. Το κόστος αυτό παραμένει στους οικείους υπολογαριασμούς του 15 και κατά την επόμενη χρήση, κατά την οποία προσαυξάνεται και με το κόστος που

πραγματοποιείται μέσα στη νέα αυτή χρήση κ.ο.κ. μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής, οπότε το συνολικό κόστος κατασκευής του παγίου στοιχείου μεταφέρεται από τους οικείους υπολογαριασμούς του 15 στους οικείους λογαριασμούς των παγίων στοιχείων (11-14 και 16).

3. Το κόστος κατασκευής των παγίων στοιχείων τα οποία κατασκευάζονται από τρίτους με υλικά που παρέχονται από την οικονομική μονάδα προσδιορίζεται από τους οικείους υπολογαριασμούς του 15, στη χρέωση των οποίων καταχωρείται η αξία των υλικών που αγοράγονται και η αξία των τιμολογίων των τρίτων κατασκευαστών. Στην περίπτωση κατά την οποία τα υλικά που αγοράζονται εισάγονται πρωτύτερα στις αποθήκες με καταχώρησή τους στους οικείους λογαριασμούς της ομάδας 2 και από τις αποθήκες αυτές παραδίνονται στους τρίτους ή γενικά στην περίπτωση που τα υλικά χορηγούνται στους τρίτους από τις αποθήκες, η αξία των υλικών αυτών καταχωρείται στη χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 15, με πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του 78.00.

4. Όταν η κατασκευή των παγίων στοιχείων γίνεται από τρίτους, στους οποίους, εκτός από τη χορήγηση των υλικών παρέχεται και συμπάρσταση των υπηρεσιών της οικονομικής μονάδας, η οποία συνεπάγεται πρόσθετο κόστος επιπλέον των υλικών, για τον προσδιορισμό του ολοκληρωμένου κόστους κατασκευής και για τη λειτουργία των σχετικών λογαριασμών ακολουθείται η διαδικασία της παραπάνω περίπτωσης 2 (κατασκευή πάγιων

στοιχείων από την οικονομική μονάδα).

5. Οι προκαταβολές που δίνονται σε κατασκευαστές παγίων στοιχείων, καθώς και σε προμηθευτές υλικών κατασκευής ή προμηθευτές αυτούσιων όμοιων στοιχείων, καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 15.09 "προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων". Μετά τη λήψη του σχετικού τιμολογίου ή, προκειμένου για εισαγωγή από το εξωτερικό, μετά τον προσδιορισμό του κόστους αγοράς, πιστώνεται ο λογαριασμός 15.09 με χρέωση άλλων υπολογαριασμών του 15 ή των οικείων λογαριασμών των παγίων στοιχείων (11-14 και 16).

Παρέχεται η ευχέρεια στις οικονομικές μονάδες να παρακολουθούν τις προκαταβολές για κτήση παγίων στοιχείων, ως εξής:

α. Οι προκαταβολές που δίνονται για εισαγωγή υλικών ή αυτούσιων πάγιων στοιχείων στο εξωτερικό, να παρακολουθούνται στο λογαριασμό 32.00 "παραγγελίες παγίων στοιχείων".

β. Οι προκαταβολές που δίνονται σε προμηθευτές ή κατασκευαστές παγίων στοιχείων του εσωτερικού, να παρακολουθούνται στο λογαριασμό 50.08 "προμηθευτές εσωτερικού παγίων στοιχείων".

γ. Στο τέλος κάθε χρήσεως το υπόλοιπο του λογαριασμού 15 "ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων" και τα χρεωστικά υπόλοιπα των υπολογαριασμών των 32.00 "παραγγελίες πάγιων στοιχείων" και 50.08 "προμηθευτές εσωτερικού λογ/σμός παγίων στοιχείων" εμφανίζονται στον ισολογισμό σε ένα ενιαίο κονδύλι.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η οικονομική μονάδα συνάπτει με τον εργολάβο Γ. Γεωργίου σύμβαση κατασκευής κτιρίου αντί εργολαβικής αμοιβής αυτού δρχ. 10.000.000. Η οικονομική μονάδα υποχρεούται να παρέχει στον εργολάβο τα απαραίτητα υλικά και την απαιτούμενη εργασία από το εργατικό δυναμικό της. Κατά τη χρήση 1994 η οικονομική μονάδα κατέβαλε στον εργολάβο προκαταβολή δρχ. 6.000.000, παρέδωσε σε αυτόν υλικά από την αποθήκη της δρχ. 8.000.000 και άλλα υλικά που αγόρασε από τον προμηθευτή Κ. Κωστή δρχ. 2.000.000 διατέθηκαν σε εργατοώρες του προσωπικού της κόστους δρχ. 4.000.000. Ο εργολάβος εξέδωσε τιμολόγιο με βάση προσωρινή επιμέτρηση του επιβλέποντος μηχανικού δρχ. 5.000.000. Να γίνουν οι σχετικές εγγραφές.

03 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ 10.000.000

ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

03.00 Εργολάβος Γ.

Γεωργίου 10.000.000

07 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ

ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ 10.000.000

07.00 Εργολάβος Γ. Γεωργίου 10.000.000

Σύμβαση με τον εργολάβο Γ. Γεωργίου

15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ
ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 6.000.000

15.09 Προκαταβολές κτήσεως
παγίων στοιχείων

15.09.00 Εργολάβος Γ.
Γεωργίου 6.000.000

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 6.000.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 6.000.000

Τιμολόγιο Νο 10

15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ
ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 14.000.000

15.01 Κτίρια-Εγκαταστάσεις
κτιρίων υπό ανέγερση

15.01.08 Κτίριο "Α" 14.000.000

78 ΙΔΙΟΠΑΡΑΓΩΓΑ ΠΑΓΙΩΝ &
ΧΡΗΣ/ΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

78.00 Ιδιοπαραγωγή παγίων 12.000.000

78.00.00 Ιδιοπαραγωγή
παγίων 12.000.000

50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ 2.000.000

50.00 Προμηθευτές εσωτερικού

50.00.05 Κ. Κωστής 2.000.000

Διακανονισμός για κτίρια υπό ανέγερση

15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ

5.000.000

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

15.01 Κτίρια-εγκαταστάσεις

κτιρίων υπό ανέγερση

15.01.08 Κτίριο "Α" 5.000.000

15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 5.000.000

15.09 Προκαταβολές κτήσεων

παγίων στοιχείων

15.09.00 Εργολάβος Γ. Γεωργίου 5.000.000

Προκαταβολές στον Γ. Γεωργίου

07 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΦΟΤΕΡΟ-

ΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

5.000.000

07.00 Εργολάβος Γ.

Γεωργίου 5.000.000

03 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΦΟΤΕ-

ΡΟΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ 5.000.000

03.00 Εργολάβος Γ.

Γεωργίου 5.000.000

Μερική μεταφορά του αντίθετου στον κύριο

*Λογαραφία 16" Αβήματες ακινητοποιήσεις και
εξόδα ηρώμεταις αγορές έως 5".*

I. Ασώματες ακινητοποιήσεις (αύλα πάγια στοιχεία)

1. Αύλα πάγια στοιχεία (ασώματες ακινητοποιήσεις)

είναι τα ασώματα εκείνα οικονομικά αγαθά τα οποία είναι δεκτικά χρηματικής αποτιμήςσεως και είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής, είτε

αυτά μόνά, είτε μαζί με την οικονομική μονάδα. Τα άυλα πάγια στοιχεία αποκτούνται με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικά διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος, διακρίνονται δε στις εξής δυο κατηγορίες:

α. δικαιώματα, όπως π.χ. δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εμποροβιομηχανικά σήματα ή πνευματική ιδιοκτησία.

β. πραγματικές καταστάσεις, ιδιότητες και σχέσεις, όπως π.χ. η πελατεία, η φήμη, η πίστη, η καλή οργάνωση της οικονομικής μονάδας ή η ειδίκευση στην παραγωγή ορισμένων αγαθών. Στη δεύτερη αυτή κατηγορία ανήκουν τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν, κατά κύριο λόγο, την έννοια του γνωστού όρου της "υπεραξίας" ή "φήμης και πελατείας" (Goodwill, Fonds de commerce) της οικονομικής μονάδας και τα οποία προσδίνουν στη μονάδα που λειτουργεί παραγωγικά συνολική αξία μεγαλύτερη από εκείνη που προκύπτει από την αποτίμηση των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων.

2. Τα άυλα πάγια στοιχεία που αποκτούνται από τρίτους καταχωρούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 16 με την αξία κτήσεώς τους, ενώ εκείνα που δημιουργούνται από την οικονομική μονάδα απεικονίζονται λογιστικά, μόνο όταν για τη δημιουργία της πραγματοποιούνται έξοδα και εφόσον τα έξοδα αυτά αποσβένονται τμηματικά και όχι εφάπαξ μέσα σε ένα χρόνο.

3. Στο λογαριασμό 16.00 "υπεραξία επιχειρήσεως (goodwill)" παρακολουθούνται την υπεραξία που δη-

μιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας και που είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων. Στην περίπτωση συγχωνεύσεως η πραγματική αξία της οικονομικής μονάδας προσδιορίζεται κατά τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 9 του Ν. 2190/1920.

Η υπεραξία της οικονομικής μονάδας στηρίζεται στην εκτίμηση για την ικανότητά της να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω κυρίως της καλής φήμης, της εκτεταμένης πελατείας, της μεγάλης πίστωσης στην αγορά, της καλής οργανώσεως, της ιδιαίτερής της εξειδίκευσεως στην παραγωγή ορισμένων αγαθών, της καλής προοπτικής αναπτύξεως του κλάδου στον οποίο ανήκει, των εξαιρετικών πλεονεκτημάτων της θέσεως όπου είναι εγκατεστημένη, της υψηλής στάθμης των στελεχών που απασχολεί (επιστημονική κατάρτιση, εμπειρία) και του κύρους, δυναμισμού και αποτελεσματικότητας του διοικητικού και διευθυντικού της μηχανισμού.

Η υπεραξία της οικονομικής μονάδας αποσβένεται, είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μια χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατό να υπερβαίνουν τα πέντε έτη.

4. Στο λογαριασμό 16.01 "δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας" παρακολουθούνται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποσβένονται με αντάλλαγμα, είτε λόγω αγοράς, είτε λόγω παραγωγής από την ίδια την οικονομική μονάδα. Με την κατοχή και αξιοποίηση των στοιχείων αυτών, η μονάδα αποκτάει πλεονεκτήματα

μονοπωλιακής ή εξειδικευμένης δράσεως στην αγορά, για το χρονικό διάστημα που διαρκεί π.χ. η προστασία του σχετικού δικαιώματος ή η γνώση του τρόπου παραγωγής ενός προϊόντος ή της μεθόδου κατεργασίας υλικών.

Για την καταχώρηση εξόδων αγοράς ή παραγωγής στο λογαριασμό 16.01 αποτελεί προϋπόθεση ή προσδοκία ότι τα δικαιώματα για τα οποία γίνονται έξοδα θα αποδώσουν αποτελέσματα στην οικονομική μονάδα. Απαγορεύεται η αποθεματοποίηση εξόδων στους υπολογαριασμούς του 16, όταν είναι βέβαιο ότι δεν προσδοκείται οποιοδήποτε αποτέλεσμα από την πραγματοποίηση των εξόδων αυτών.

Η αξία κτήσεως των άυλων περιουσιακών στοιχείων του λογαριασμού 16.01 αποσβένεται με ισόποση ετήσια απόσβεση μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας κάθε άυλου στοιχείου και, σε περίπτωση που το άυλο δικαίωμα έχει από το νόμο προστασία περιορισμένης διάρκειας, μέσα στο χρόνο της περιορισμένης αυτής διάρκειας.

5. Στους λογ/σμούς 16.02 "δικαιώματα (π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων" και 16.03 "λοιπές παραχωρήσεις" παρακολουθείται η αξία π.χ. κτήσεως, των δικαιωμάτων αυτών.

6. Στο λογαριασμό 16.04 "δικαιώματα χρήσεως ενσωμάτων πάγιων στοιχείων" παρακολουθείται η αξίας της εισφοράς κατά χρήση, στην οικονομική μονάδα, ενσωμάτων παγίων στοιχείων για ορισμένο χρόνο, η οποία καθορίζεται με νόμιμη διαδικασία εκτιμήσεως.

Η παραπάνω αξία εισφοράς κατά χρήση αποσβένεται με ισόποσες δόσεις μέσα στο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά για τη χρησιμοποίηση κάθε άυλου πάγιου στοιχείου.

7. Στο λογαριασμό 16.05 "λοιπά δικαιώματα" παρακολουθούνται τα άυλα εκείνα περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν εντάσσονται σε μια από τις προηγούμενες κατηγορίες των λογαριασμών 16.00-16.04 όπως είναι π.χ. τα μισθωτά δικαιώματα.

Στην περίπτωση μισθωτικών δικαιωμάτων (δηλαδή μεταβιβάσεως από μίσθωση ακινήτου στην οικονομική μονάδα των μισθωτικών του δικαιωμάτων σε ορισμένο ακίνητο) που απορρέουν από σχετική σύμβαση μισθώσεως και το νόμο που ισχύει κάθε φορά, η αξία που καταβάλλεται στο μισθωτή αυτό ως αποζημίωση για τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων του καταχωρείται στη χρέωση οικείου υπολογαριασμού του 16.05 και αποσβένεται σε ισόποσες δόσεις μέσα στο χρόνο ισχύος του μισθωτικού δικαιώματος.

8. Σε περίπτωση ολοκλήρωσεως της αποσβέσεως της αξίας κτήσεως άυλων περιουσιακών στοιχείων, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 16.99 στους οικείους λογαριασμούς του 16 οι αποσβέσεις και έτσι οι λογαριασμοί αυτοί εξισώνονται.

9. Σε περίπτωση οριστικής παύσεως της χρησιμοποίησεως άυλου περιουσιακού στοιχείου, πριν ολοκληρωθεί η απόσβεση της αξίας κτήσεώς του, το αναπόσβεστο υπόλοιπο αυτής μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 81.02.99 "λοιπές έκτακτες ζημιές".

II. Εξοδα πολυετούς αποσβέσεως

11. Εξοδα πολυετούς αποσβέσεως είναι εκείνα που γίνονται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της. Τα έξοδα αυτά εξυπηρετούν την οικονομική μονάδα για μεγάλη χρονική περίοδο - οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος - και για το λόγο αυτό αποσβένονται τμηματικά.

12. Στο λογ/σμό 16.10 "έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως" παρακολουθούνται τα έξοδα κατάρτισης και δημοσιεύσεως του καταστατικού των οικονομικών μονάδων εταιρικής μορφής, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, καθώς και τα έξοδα διοικήσεως που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως. Στον ίδιο λογαριασμό παρακολουθούνται και τα μεταγενέστερα (δηλαδή μετά την έναρξη της παραγωγικής δράσεως) έξοδα που δημιουργούνται για την επέκταση της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας.

Ειδικά, προκειμένου για έξοδα τεχνικών μελετών, αν το έργο για το οποίο πραγματοποιούνται στο λογαριασμό 16.10, αλλά ενσωματώνονται στο κόστος του έργου και αποσβένονται όπως αυτό.

13. Στο λογαριασμό 16.11 "έξοδα ερευνών ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων" παρακολουθείται η αξία π.χ. κτήσεως, των εξόδων αυτών.

14. Στο λογαριασμό 16.12 "έξοδα λοιπών ερευνών"

παρακολουθούνται τα έξοδα που γίνονται για έρευνες σε άλλους κλάδους και τομείς δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, εκτός από τα ορυχεία-μεταλλεία-λατομεία.

15. Στο λογαριασμό 16.13 "έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων" παρακολουθούνται έξοδα, όπως π.χ. εκείνα που γίνονται για εκτυπώσεις ή ανακοινώσεις όταν αυξάνεται το κεφάλαιο της οικονομικής μονάδας ή εκδίδεται από αυτή ομολογιακό δάνειο.

16. Στο λογαριασμό 16.14 "έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων" παρακολουθούνται όλα τα έξοδα που γίνονται για την απόκτηση των ενσώματων ή ασώματων ακινητοποιήσεων, όπως π.χ. είναι ο φόρος μεταβιβάσεως, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, τα μεσιτικά και οι αμοιβές μελετητών ή δικηγόρων, τα οποία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στους οικείους λογαριασμούς των ακινητοποιήσεων, δεν προσαυξάνουν το κόστος κτήσεώς τους.

17. Στο λογαριασμό 16.15 "συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων" παρακολουθούνται σε υπολογαριασμούς κατά πίστωση ή δάνειο, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την πληρωμή ή την αποτίμηση σε δραχμές των πιστώσεων ή δανείων σε ξένο νόμισμα, που συνάπτονται ειδικά και μόνο για την αγορά, κατασκευή ή εγκατάσταση πάγιων στοιχείων της οικονομικής μονάδας.

18. Στο λογαριασμό 16.16 "διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιακών" παρακολουθούνται οι διαφορές

από τη διάθεση ομολογιών σε τιμή μικρότερη από την ονομαστική τους, καθώς και οι διαφορές από την εξόφληση ομολογιών σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους.

19. Στο λογαριασμό 16.17 "έξοδα αναδιοργανώσεως" παρακολουθούνται τα έξοδα μελετών οικονομικής, εμπορικής, τεχνικής και διοικητικής αναδιοργανώσεως ριζικού χαρακτήρα, με τα οποία επιδιώκεται η κάλυψη νέων αναγκών που προκύπτουν από το μέγλωμα της οικονομικής μονάδας σαν αποτέλεσμα σημαντικών επεκτάσεων του παραγωγικού της δυναμικού ή αλλαγών στην οργανωτική της δομή ή ριζικών μεταβολών στην εμπορική της δραστηριότητα.

20. Στο λογαριασμό 16.18 "τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου" παρακολουθούνται οι τόκοι, μόνο της κατασκευαστικής περιόδου, πιστώσεων ή δανείων τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για κτήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων.

21. Στο λογαριασμό 16.19 "λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως" παρακολουθούνται τα έξοδα εκείνα που σεν εντάσσονται σε μια από τις προηγούμενες κατηγορίες των λογαριασμών 16.10-16.18, όπως π.χ. η αναπόσβεστη αξία κτιρίου σε περίπτωση κατεδαφίσεώς του.

22. Στο λογαριασμό 16.98 "προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων" παρακολουθούνται οι προκαταβολές που δίνονται για το λόγο αυτό.

23. Τα έξοδα των λογαριασμών 16.10, 16.12, 16.13, 16.14, 16.17, 16.18 και 16.19, αποσβένονται, είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποιήσεώς τους, είτε

τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές του λογαριασμού 16.15, κατά πίστωση ή δάνειο, έπειτα από συμψηφισμό τυχόν πιστωτικών που μεταφέρονται από το οικείο υπολογαριασμό του 44.15 "προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων" αποσβένονται τμηματικά ανάλογα με την υπόλοιπη κανονική χρονική διάρκεια της πιστώσεως ή του δανείου ως εξής:

- Στο τέλος της κλειόμενης χρήσεως μεταφέρεται από τον οικείο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογαριασμό του 16.15 στο λογαριασμό 81.00.04 "συναλλαγματικές διαφορές" ποσό ίσο με το πηλίκο της διαιρέσεως του χρεωστικού υπόλοιπου του οικείου υπολογαριασμού του 16.15 με τον αριθμό των ετών από τη λήξη της χρήσεως αυτής μέχρι τη λήξη της αντίστοιχης πιστώσεως ή του αντίστοιχου δανείου. Για τον προσδιορισμό του πηλίκου της παραγράφου αυτής χρονική περίοδος μικρότερη από δώδεκα μήνες λογίζεται ως περίοδος ενός έτους.

- Σε περίπτωση που από την ημερομηνία χορηγήσεως της πιστώσεως ή του δανείου μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως της παραγωγικής λειτουργίας των χρηματοδοτούμενων πάγιων στοιχείων μεσολαβεί κατασκευαστική περίοδος, η τμηματική μεταφορά του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογαριασμού του 16.15 αρχίζει από τη χρήση μέσα στην οποία λήγει η κατασκευαστική περίοδος ή διακόπτεται, για οποιοδήποτε λόγο, η κατασκευή του έργου.

- Σε περίπτωση ληξιπρόθεσμων πιστώσεων ή δανείων,

κατά το όλο ή μέρος αυτών, τα χρεωστικά υπόλοιπα των οικείων υπολογαριασμών του 16.15, που αντιστοιχούν στο ληξιπρόθεσμο μέρος, μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.00.04 στο τέλος της χρήσεως μέσα στην οποία οι αντίστοιχες πιστώσεις ή τα αντίστοιχα δάνεια έγιναν ληξιπρόθεσμα.

Οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές του λογαριασμού 16.15, κατά πίστωση ή δάνειο, στο τέλος της χρήσεως, μειώνουν τις χρεωστικές ή στο μέτρο που δεν υπάρχουν χρεωστικές, μεταφέρονται σε αντίστοιχο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογαριασμό του 44.15. Από τον τελευταίο αυτό λογαριασμό, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.01.04 "συναλλαγματικές διαφορές" το μέρος εκείνο το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό των πιστώσεων ή δανείων που πληρώθηκε μέσα στην κλειόμενη χρήση.

Οι διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών του λογαριασμού 16.16 αποσβένονται με τμηματικές ισόποσες δόσεις μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εξοφλήσεως του ομολογιακού δανείου.

24. Σε περίπτωση ολοκληρώσεως της αποσβέσεως της αξίας κτήσεως εξόδων πολυετούς αποσβέσεως, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 16.99 στους οικείους λογαριασμούς του 16 οι αποσβέσεις και έτσι οι λογαριασμοί αυτοί εξισώνονται.

π.χ. Εστω ότι μια Α.Ε. καταβάλλει για την εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων. Στο ποσό των 4.000.000 δρχ. είχαν εκδοθεί 2.000 κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι. Όταν εκδόθηκαν οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι είχε γίνει η πιο

κάτω εγγραφή.

04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ	2.000
04.00 Υπηρεσίες ιδρυτών	
08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	2.000
08.00 L.I.T.	

Για την έκδοση 2.000 L.I.T.

Τώρα γίνεται εξαγορά των κοινών ιδρυτικών τίτλων από τα κέρδη της χρήσεως.

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	
& ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ	4.000.000
16.10 Εξοδα ίδρυσης και πρώτης	
εγκατάστασης	
16.10.00 <u>Εξαγορά κοινών ιδρυ-</u>	
<u>τικών τίτλων</u>	<u>4.000.000</u>
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	4.000.000
53.98 Λοιπές βραχυπρόθεσμες	
υποχρεώσεις σε δρχ.	
53.93.00 <u>Δικαιούχοι κοινών</u>	
<u>ιδρυτικών τίτλων</u>	<u>4.000.000</u>

Για την απόφαση εξαγοράς κοινών ιδρυτικών τίτλων.

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	4.000.000
88.99 Κέρδη χρήσεως	
88.99.00 <u>Κέρδη χρήσεως</u>	<u>4.000.000</u>

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ

ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

4.000.000

16.10 Εξοδα ιδρύσεως και πρώτης
εγκατάστασης

16.10.00 Εξαγορά κοινών

ιδρ. τίτλων 4.000.000

Για την εξαγορά των L.I.T. από τα κέρδη χρήσεως.

Όταν θα γίνει καταβολή της εξαγοράς θα γίνει η πιο
κάτω εγγραφή.

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

4.000.000

53.98 Λοιπές βραχυπρόθεσμες

53.93.00 Δικαιούχοι

L.I.T. 4.000.000

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

4.000.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 4.000.000

Καταβολή της εξαγοράς των L.I.T.

Μετά την καταβολή του ποσού της εξαγοράς χρεωπιστώ-
νονται οι αντίθετοι λογαριασμοί τάξεως.

Λογαριασμός 17

Ο λογαριασμός 17 είναι κενός. Η συμπλήρωσή του
είναι δυνατή μόνο μετά από απόφασή του κατά νόμο
αρμόδιου οργάνου.

Λογαριασμός 18 "Συμμετοχές και λοιπές μακροπρο-

θεσμες απαιτήσεις".

1. Στους λογαριασμούς 18.00 "συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις" και 18.01 "συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις" παρακολουθούνται οι μετοχές ανώνυμων εταιριών, τα εταιρικά μερίδια ΕΠΕ και οι εταιρικές μερίδες των άλλη νομικής μορφής εταιρειών, που η διαρκής κατοχή τους κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη για τη δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας, κυρίως γιατί της εξασφαλίζει άσκηση επιρροής στις αντίστοιχες εταιρείες. Οι συμμετοχές χαρακτηρίζονται σαν μορφή πάγιας επενδύσεως όταν κατά την απόκτησή τους υπάρχει σκοπός για διαρκή κατοχή τους και επιπλέον το ποσό συμμετοχής υπερβαίνει το 10% του κεφαλαίου κάθε εταιρείας. Στην αντίθετη περίπτωση χαρακτηρίζονται σαν χρεώγραφα και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 34. Σχετικά με τη διάκριση των λογ/σμών 18.00 και 18.01 ισχύουν τα εξής:

α. Στο λογαριασμό 18.00 καταχωρούνται οι συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

β. Στο λογαριασμό 18.01 καταχωρούνται οι συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

2. Οι συμμετοχές καταχωρούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 18.00 ή 18.01 με την αξία κτήσεως τους. Αξία κτήσεως είναι το ποσό που καταβάλλεται, είτε απευθείας στην εταιρεία κατά τη συγκρότηση του κεφαλαίου της, είτε για την αγορά της συμμετοχής, καθώς και η ονομαστική αξία των τίτλων που δίνονται

στην οικονομική μονάδα χωρίς αντάλλαγμα λόγω νόμιμης αναπροσαρμογής των περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού της εκδότριας εταιρείας ή κεφαλαιοποίησης αποθεματικών της.

Στην περίπτωση λήψεως τίτλων χωρίς αντάλλαγμα χρεώνεται ο οικείος υπολογαριασμός του 18.00 ή 18.01, με πίστωση του λογαριασμού 41.06 "διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεωγράφων." Τα ειδικά έξοδα αγοράς τίτλων συμμετοχής καταχωρούνται στο λογαριασμό 64.10.00 "προμήθειες και λοιπά έξοδα αγοράς συμμετοχών και χρεογράφων".

3. Όταν αναλαμβάνεται η κάλυψη μέρους του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας, με τον όρο η καταβολή του να γίνει σε δόσεις, οι μετοχές που αποικτούνται με τον τρόπο αυτό καταχωρούνται στους λογαριασμούς 18.00.02, 18.00.03, 18.00.06 και 18.00.07 ή στους λογαριασμούς 18.01.02, 18.01.03, 18.01.06 και 18.01.07 κατά περίπτωση, με τη συνολική του αξία, με πίστωση του λογαριασμού 53.06 "οφειλόμενες δόσεις συμμετοχών" με την αξία των οφειλόμενων δόσεων. Μετά την εξόφληση των δόσεων γίνεται η μεταφορά της συνολικής αξίας των μετοχών που εξοφλούνται από τους λογαριασμούς 18.00.02, 18.00.03, 18.00.06 και 18.00.07 ή από τους λογαριασμούς 18.01.02, 18.01.03, 18.01.06 και 18.01.07, κατά περίπτωση, στους λογαριασμούς 18.00.00, 18.00.01, 18.00.04 και 18.00.05 ή στους λογαριασμούς 18.01.00, 18.01.01, 18.01.04 και 18.01.05.

4. Στο λογαριασμό 18.00.19 ή 18.01.19 παρακολουθούνται οι προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε

λοιπές (πλην ΑΕ) επιχειρήσεις, με χρέωση του λογαριασμού 68.01.

5. Σε περίπτωση πωλήσεως συμμετοχών, το τίμημα πωλήσεως καταχωρείται στην πίστωση του οικείου υπολογαριασμού του 18.00 ή 18.01, στην οποία μεταφέρεται και η τυχόν σχηματισμένη πρόβλεψη (από το λογαριασμό 18.00.19 ή 18.01.19) όταν πρόκειται για συμμετοχές σε λοιπές (πλην ΑΕ) επιχειρήσεις, το αποτέλεσμα δε που προκύπτει καταχωρείται στο λογαριασμό 64.12.00 ή 64.12.01, κατά περίπτωση, αν πρόκειται για ζημία και στο λογαριασμό 76.04.00 ή 76.04.01, κατά περίπτωση, αν πρόκειται για κέρδος.

6. Για την αποτίμηση των συμμετοχών και χρεωγράφων ισχύουν ως εξής:

α. Με την επιφύλαξη της παρακάτω υποπεριπτώσεως στ. αυτής της περιπτώσεως, οι συμμετοχές σε ανώνυμες εταιρείες καθώς και οι μετοχές ανώνυμων εταιρειών και οι κάθε φύσεως τίτλοι χρεωγράφων με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων, αποτιμούνται μαζί με τα χρεώγραφα, που παρακολουθούνται στο λογαριασμό 34, στη συνολικά χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας τιμής τους. Στην περίπτωση αποτιμήσεως στην τρέχουσα τιμή, που θεωρείται για τη νέα χρήση σαν τιμή κτήσεως.

Ως τρέχουσα τιμή ορίζεται:

α.α. Για τους εισαγόμενους στο χρηματιστήριο τίτλους (μετοχές, ομολογίες κλπ.), ο μέσος όρος της επίσημης τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρέωσης.

α.β. Για τους μη εισαγόμενους στο χρηματιστήριο τίτλους:

- Αν πρόκειται για μετοχές ανώνυμων εταιρειών, η εσωτερική λογιστική αξία που προκύπτει από το δημοσιευμένο τελευταίο ισολογισμό της εταιρείας, για τις μετοχές της οποίας πρόκειται να γίνει η αποτίμηση.

- Αν πρόκειται για μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, ο μέσος όρος της καθαρής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως.

β. Όταν η συνολική τρέχουσα τιμή είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη τιμή κτήσεως, η διαφορά μεταξύ τους καταχωρείται σε χρέωση του λογαριασμού 64.11 "διαφορές αποτιμήσεως συμμετοχών και χρεωγράφων", με χρεωπίστωση των οικείων λογαριασμών συμμετοχών και χρεωγράφων.

γ. Με την επιφύλαξη της παρακάτω υποπεριπτώσεως στ. αυτής της περιπτώσεως, οι συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις, που δεν έχουν τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και οι τυχόν τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων των επιχειρήσεων αυτών, αποτιμούνται στην κατ'είδος χαμηλότερη τιμή, μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας τιμής. Ως τρέχουσα τιμή ορίζεται η εσωτερική λογιστική αξία που προκύπτει από τον τελευταίο ισολογισμό της επιχειρήσεως, για τις συμμετοχές της οποίας πρόκειται να γίνει η αποτίμηση.

δ. Οι διαφορές που προκύπτουν από την αποτίμηση της παραπάνω περιπτώσεως (γ) καταχωρούνται σε χρέωση του λογαριασμού 68.01 "προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην ΑΕ) επιχειρήσεις" με

αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού σε λοιπές (πλην ΑΕ) επιχειρήσεις”.

ε. Στην περίπτωση που ο τελευταίος δημοσιευμένος ισολογισμός, με βάση τον οποίο έγινε η αποτίμηση των μη εισαγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών ή συμμετοχών, δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο λογιστή, στο κάτω μέρος του ισολογισμού της οικονομικής μονάδας που έχει τις συμμετοχές και τα χρεόγραφα αναγράφεται σημείωση που αναφέρει ότι, στις συμμετοχές και στα χρεόγραφα περιλαμβάνονται και μετοχές ανώνυμων εταιρειών ή συμμετοχές σε λοιπές (πλην ΑΕ) επιχειρήσεις, αξίας κτήσεως (ή αποτιμώσεως) δρχ. ... και, αντίστοιχα, μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο, και ότι ο ισολογισμός, με βάση τον οποίο έγινε ο προσδιορισμός της εσωτερικής λογιστικής αξίας αυτών των μετοχών και συμμετοχών, δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο λογιστή.

στ. Τα κάθε φύσεως χρεόγραφα και τίτλοι, που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής καταθέσεως και δεν είναι εισαγμένα στο χρηματιστήριο, όπως είναι τα έντοκα γραμμάτια δημοσίου, αποτιμούνται στην κατ' είδος παρούσα αξία τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Η αξία αυτή προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο του κάθε χρεόγραφου ή τίτλου.

7. Στους λογαριασμούς 18.02 έως και 18.16 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας (δηλαδή οι απαιτήσεις για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως).

Οι λοιπές απαιτήσεις (δηλαδή εκείνες των οποίων η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μέχρι το τέλος της επόμενης του ισολογισμού χρήσεως), παρακολουθούνται στους οικείους λογαριασμούς των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων της ομάδας 3 του Σχεδίου Λογαριασμών.

8. Κατά την κατάρτιση του Ισολογισμού: (1) κάθε μακροπρόθεσμη απαίτηση, η οποία έχει καταστεί βραχυπρόθεσμη, μεταφέρεται στον οικείο λογαριασμό των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων, (2) τα ποσά των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων που είναι εισπρακτέα μέσα στη νέα χρήση μεταφέρονται από τους λογαριασμούς 18.02-18.14 στους λογαριασμούς 33.19 και 33.20 "μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση" (σε δρχ. και σε Ε.Ν.) και επαναφέρονται στους πρώτους κατά την έναρξη της νέας χρήσεως εφόσον η επαναφορά είναι επιθυμητή (για την ενότητα της παρακολουθήσεως). Παρέχεται η δυνατότητα να μη διενεργούνται σχετικές λογιστικές εγγραφές (μεταφοράς και επαναφοράς) αλλά μόνο διαχωρισμός για την εμφάνιση των σχετικών κονδυλίων στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις του ισολογισμού.

9. Κάθε απαίτηση που εμφανίζεται στους λογαριασμούς 18.02-18.14 μόλις γίνει επισφαλής, μεταφέρεται στους οικείους λογαριασμούς της ομάδας 3 του Σχεδίου Λογαριασμών, με τους οποίους παρακολουθούνται οι επισφαλείς απαιτήσεις.

10. Για την εφαρμογή του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων, συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι οι ακόλουθες:

α. Οι επιχειρήσεις εκείνες μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής προς θυγατρική. Στην περίπτωση που υπάρχει η σχέση αυτή, η θυγατρική επιχείρηση είναι συνδεδεμένη με τη μητρική και η μητρική είναι συνδεδεμένη με τη θυγατρική.

Σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική υπάρχει όταν μια επιχείρηση (μητρική):

- έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (θυγατρικής), έστω και αν η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής επιχείρησης ή έχει αποκτηθεί ύστερα από συμφωνία με άλλο μέτοχο ή εταίρο της θυγατρικής αυτής επιχείρησης, ή

- ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση (θυγατρική).

Δεσπόζουσα επιρροή υπάρχει όταν η μητρική επιχείρηση διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον το 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής και ασκεί κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της τελευταίας.

Για τον υπολογισμό της παραπάνω πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, στο ποσοστό συμμετοχής της μητρικής επιχείρησης σε μια άλλη επιχείρηση προσθέτονται και τα ποσοστά του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της άλλης αυτής επιχείρησης, που κατέχονται από άλλη ή άλλες θυγατρικές επιχειρήσεις.

β. Οι συδεδεμένες επιχειρήσεις της προηγούμενης περιπτώσεως 10-α και κάθε μια από τις θυγατρικές ή τις θυγατρικές των θυγατρικών των συνδεμένων αυτών επιχειρήσεων.

γ. Οι θυγατρικές επιχειρήσεις των προηγούμενων περιπτώσεων 10-α και 10-β, άσχετα αν μεταξύ τους δεν υπάρχει απευθείας δεσμός συμμετοχής.

Στους λογαριασμούς 18.02 και 18.03 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεμένων επιχειρήσεων των παραπάνω περιπτώσεων 10-α, 10-β και 10-γ.

Στους λογαριασμούς 18.04 και 18.05 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά των λοιπών επιχειρήσεων στις οποίες η οικονομική μονάδα έχει συμμετοχικό ενδιαφέρον λόγω του ότι διαθέτει συμμετοχές της φύσεως του λογαριασμού 18.01.

11. Στο λογαριασμό 18.06 "μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων" παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της κατηγορίας αυτής που η οικονομική μονάδα έχει κατά των εταίρων της.

12. Στους λογαριασμούς 18.07 "γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε δρχ." και 18.08 "γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Ε.Ν." είναι δυνατό να παρακολουθούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα που η λήξη τους υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από το τέλος της χρήσεως του ισολογισμού.

13. Τα γραμμάτια εισπρακτέα που η λήξη τους υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από το τέλος της χρήσεως του ισολογισμού, είναι δυνατόν να παρακολου-

θούνται στους οικείους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς του 31 "γραμμάτια εισπρακτέα", εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Στο τέλος της κάθε χρήσεως, το άληκτο υπόλοιπο του λογαριασμού 31 διαχωρίζεται, εξωλογιστικά, σε δυο μέρη-λήξεως μέχρι δώδεκα (12) μήνες και λήξεως πέρα από δώδεκα (12) μήνες.

β. Το μέχρι δώδεκα (12) μήνες άληκτο υπόλοιπο εμφανίζεται στον ισολογισμό στις βραχυπροθεσμες απαιτήσεις με τον τίτλο "γραμμάτια εισπρακτέα".

γ. Το πέρα από δώδεκα (12) μήνες άληκτο υπόλοιπο εμφανίζεται στον ισολογισμό στις μακροπροθεσμες απαιτήσεις με τον τίτλο "γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμης λήξεως".

δ. Οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις που είναι εγγυημένες με γραμμάτια εισπρακτέα και αντιστοιχούν στο πέρα από δώδεκα (12) μήνες άληκτο υπόλοιπο του λογαριασμού 31, διαχωρίζονται κατ' αναλογία των δυο ημερών-λήξεως μέχρι 12 μήνες και λήξεως πέρα από 12 μήνες - ή κατά άλλο προσφορότερο τρόπο. Το δεύτερο αυτό τμήμα των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων στον ισολογισμό εμφανίζεται στις μακροπροθεσμες υποχρεώσεις με τον τίτλο "Τράπεζες λογαριασμοί μακροπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων με εγγύηση γραμματίων εισπρακτέων".

14. Στους λογαριασμούς 18.09 "μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπροθεσμων σε δρχ. και 18.10 "μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε Ε.Ν." είναι δυνατόν να παρακολουθούνται οι μη δουλευμένοι τόκοι των γραμ-

ματίων εισπρακτέων των κατηγοριών αυτών.

Όταν εφαρμόζεται η παραπάνω περίπτωση 13, ο διαχωρισμός των μη δουλευμένων τόκων γίνεται όπως ορίζεται στην περίπτωση αυτή σχετικά με το διαχωρισμό των γραμματίων εισπρακτέων.

15. Στο λογαριασμό 18.11 "δοσμένες εγγυήσεις" παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται ως εγγύηση, όταν η επιστροφή τους δεν προβλέπεται να πραγματοποιηθεί μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως (π.χ. εγγυήσεις στη ΔΕΗ, στον ΟΤΕ ή σε εκμισθωτές ακινήτων).

16. Στο λογαριασμό 18.12 "οφειλόμενο κεφάλαιο" παρακολουθούνται οι μετά το τέλος της επόμενης του ισολογισμού χρήσεως, καταβλητέες δόσεις του οφειλόμενου κεφαλαίου της οικονομικής μονάδας το οποίο έχει κληθεί να καταβληθεί, καθώς και το οφειλόμενο κεφάλαιο που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί.

17. Στους λογαριασμούς 18.13 "λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε δρχ" και 18.14 "λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Ξ.Ν." παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας που δεν εντάσσονται σε μια από τις κατηγορίες των λογαριασμών 18.00 έως 18.12 και 18.15 έως και 18.16.

18. Στους λογαριασμούς 18.15 "τίτλοι με χαρακτηριστικά ακινητοποιήσεων σε δρχ." και 18.16 "τίτλοι με χαρακτηριστικά ακινητοποιήσεων σε Ξ.Ν." παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες τοποθετήσεις κεφαλαίων, για τις οποίες εκδίδονται τίτλοι διάφοροι από εκείνους που εντάσσονται στις συμμετοχές του λογαριασμού 18.00 ή

του 18.01.

Ομίλος λογαριασμών 19 "Πάγιο Ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων" (όμιλος λογαριασμών προαιρετικής χρήσεως).

1. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα υποκαταστήματα ή άλλα κέντρα (π.χ. εργοστάσια ή καταστήματα) των οικονομικών μονάδων δεν έχουν λογιστική αυτοτέλεια, παρέχεται η δυνατότητα αναπτύξεως των λογαριασμών τους στους ομίλους λογαριασμών 19, 29, 39, 49, 59, 69, 79 και 99 καθώς και 09 υπό ορισμένες προϋποθέσεις, αντί της αναπτύξεως των λογαριασμών αυτών στους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς των ομάδων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 και 10(0) αντίστοιχα.

Η ανάπτυξη των λογαριασμών του ομίλου 19 (καθώς και των ομίλων 29, 39, 49, 59, 69, 79, 99 και 09), αναφορικά με τους πρωτοβάθμιους και τους υποχρεωτικούς δευτεροβάθμιους λογαριασμούς, ακολουθεί υποχρεωτικά το Σχέδιο Λογαριασμών, ώστε να είναι ευχερής η συγκέντρωση των πληροφοριών σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το Σχέδιο αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΟΜΑΔΑ 3η: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Περιεχόμενο της ομάδας 3

Στην ομάδα 3 παρακολουθούνται:

- Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις
- Τα αξιόγραφα
- Τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία της οικον.

μονάδας.

Εννοια και διακρίσεις των απαιτήσεων

Ο όρος "απαίτηση" περιλαμβάνει όλες τις αξιώσεις που έχει η επιχ/ση κατά φυσικών ή νομικών προσώπων για παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, κυρίως δε χρήματος.

Ανάλογα με το χρησιμοποιούμενο κριτήριο, οι απαιτήσεις διακρίνονται:

- Με κριτήριο τη φύση των συναλλαγών από τις οποίες προέρχονται οι απαιτήσεις διακρίνονται σε οργανικές και ανόργανες:

α) Οργανικές (ή εμπορικές) είναι οι απαιτήσεις που προέρχονται από πώληση προϊόντων της επιχ/σης ή της παροχής υπηρεσιών στους πελάτες. Οι απαιτήσεις αυτές εμφανίζονται λογιστικά στο λογ/σμό "30 πελάτες" αν προέρχονται από πωλήσεις σε ανοικτό λογ/σμό ή στο λογ/σμό "γραμμάτια εισπρακτέα" αν οι πελάτες αποδέχτηκαν συναλλαγματικές ή γραμμάτια "εις διαταγήν" της επιχ/σης.

β) Ανόργανες ή ειδικές (ή μη εμπορικές) είναι οι

απαιτήσεις που δεν προέρχονται από την πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχ/σης αλλά από διάφορες άλλες αιτίες. Οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να εμφανίζονται σε ανοικτούς λογαριασμούς ή σε γραμμάτια εισπρακτέα και μπορεί να αφορούν τρέχουσες ή μη τρέχουσες απαιτήσεις.

- Με κριτήριο το χρόνο ρευστοποιήσεώς τους οι απαιτήσεις διακρίνονται σε μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες. Κατά το νόμο και το Ε.Γ.Λ.Σ. ορίζεται ότι "μακροπρόθεσμες απαιτήσεις" είναι οι απαιτήσεις των οποίων η προθεσμία εξόφλησης λήγει μέχρι το τέλος της επόμενης του ισολογισμού χρήσεως) είναι βραχυπρόθεσμες και καταχωρούνται στους οικείους λογαριασμούς του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Κατά τις σύγχρονες αντιλήψεις οι απαιτήσεις που αναμένεται λογικά να εισπραχθούν μέσα σε ένα έτος από την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού ή κατά τη διάρκεια του φυσιολογικού λειτουργικού κλάδου της επιχ/σης αν αυτός είναι μεγαλύτερος του έτους, χαρακτηρίζονται βραχυπρόθεσμες. Αντίθετα αν οι απαιτήσεις αναμένεται λογικά να εισπραχθούν σε περίοδο μεγαλύτερη του έτους ή μεγαλύτερη του φυσιολογικού κύκλου της επιχ/σης αν αυτός είναι μεγαλύτερος του έτους, θεωρούνται μακροπρόθεσμες.

- Με κριτήριο τη φερεγγυότητά τους οι απαιτήσεις διακρίνονται σε απαιτήσεις ασφαλούς εισπράξεως, σε απαιτήσεις επισφαλούς εισπράξεως και σε απαιτήσεις ανεπιτήδευτες εισπράξεως.

α) Ασφαλούς εισπράξεως είναι η απαίτηση για την

οποία κατά το χρόνο συντάξεως του ισολογισμού, υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθεί στο ακέραιο.

β) Επισφαλής κρίνεται η απαίτηση, όταν διαγράφεται αλλά δεν είναι πλήρως αποδεδειγμένη, η αδυναμία του οφειλέτη να εξοφλήσει την υποχρέωσή του. Είναι δηλ. αβέβαιο αν ο πελάτης θα εκπληρώσει την υποχρέωσή του προς την επιχείρηση.

γ) Ανεπιτήδευτη εισπράξεως απαίτηση θεωρείται εκείνη που η είσπραξή της δια της νομίμου οδού είναι αδύνατη. Αυτό συμβαίνει κυρίως:

- σε περίπτωση πτωχεύσεως του πελάτη χωρίς ή με ασήμαντο ενεργητικό

- σε περίπτωση θανάτου του πελάτη χωρίς να καταλείπει περιουσία και χωρίς να αφήνει κληρονόμους που να αποδέχονται την κληρονομιά

- σε περίπτωση που η επιχ/ση άσκησε εναντίον του πελάτη όλα τα ένδिका μέσα και αυτά αποδείχθηκαν αναποτελεσματικά

- σε περίπτωση επιτεύξεως εξώδικου ή δικαστικού συμβιβασμού, ανεπίδεκτου εισπράξεως θεωρείται το τμήμα που περικόπηκε.

Η αποτίμηση των απαιτήσεων έχει καθιερωθεί να γίνεται στην ονομαστική τους αξία.

Εννοια του αξιόγραφου

Αξιόγραφο είναι ένα έγγραφο στο οποίο ενσωματώνεται ένα δικαίωμα σε τέτοιο βαθμό ώστε η άσκησή του να προϋποθέτει την κατοχή του εγγράφου. Το δικαίωμα αυτό το οποίο ενσωματώνεται στο αξιόγραφο,

πρέπει να είναι οπωσδήποτε ιδιωτικό και περιουσιακό.

Η ταύτιση ουσιαστικά του δικαιώματος με το έγγραφο αποδεικνύεται επίσης και από το γεγονός ότι για τη μεταβίβαση του δικαιώματος που απορρέει από το έγγραφο απαιτείται κατά κανόνα και η παράδοση του εγγράφου.

Είδη εγγράφων

Ανάλογα με το βαθμό της σύνδεσης των εγγράφων με τα δικαιώματα γίνεται διάκριση σε:

- Αποδεικτικά των οποίων ο ρόλος είναι η απόδειξη του δικαιώματος.

- Συστατικά τα οποία σύμφωνα με το νόμο είναι απαραίτητα για την ύπαρξη του δικαιώματος

- Νομιμοποιητικά των οποίων η ενέργεια είναι η νομιμοποίηση του κατόχου τους

- Αξιόγραφα τα οποία συνδέονται με το δικαίωμα σε τέτοιο βαθμό ώστε αυτό να ενσωματώνεται κυριολεκτικά στο αντίστοιχο έγγραφο.

Εννοια διαθεσίμων

Διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία της ~~επιχειρήσεως~~ είναι τα μετρητά και εκείνα που κάτω από ομαλές και συνήθεις συνθήκες μετατρέπονται σε μετρητά αυθημερόν (ή τουλάχιστον μέσα σε 1-3 μέρες).

Αποτίμηση διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα.

Τα τυχόν διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα εμφανίζονται στον ισολογισμό με το ποσόν των δρχ. που προκύπτει από τη μετατροπή κάθε ξένου νομίσματος με βάση την

επίσημη τιμή του κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση τυχόν διαθεσίμων σε Ξ.Ν. μεταφέρονται με τρόπο που να προκύπτει από αυτούς η απαίτηση σε ξένο νόμισμα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση, στο τέλος της χρήσεως, των απαιτήσεων έναντι πελατών εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας οι χρεωστικές στη χρέωση του λογαριασμού 81.00.04 "Συναλλαγματικές διαφορές".

Λογαριασμοί 30.04 "Πελάτες-εγγυήσεις ειδών συσκευασίας"

30.07 "Πελάτες αντίθετος λογαριασμός αξίας ειδών συσκευασίας"

Στο λογαριασμό 30.04 "πελάτες-εγγυήσεις ειδών συσκευασίας" παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται στην οικονομική μονάδα από τους πελάτες για εγγύηση της επιστροφής των ειδών συσκευασίας, τα οποία παραδίδονται σε αυτούς χωρίς να τιμολογούνται.

Ειδικά για τα επιστρεπτέα από τους πελάτες είδη συσκευασίας ορίζονται τα εξής:

α) Όταν η αξία τους περιλαμβάνεται στο τιμ/γιο πωλήσεως χρεώνεται με αυτήν ο λογ/σμός 30.00 "πελάτες εσωτερικού" (ή 30.01 ή 30.02 ή 30.03 ή ο 30.00) με πίστωση του λογ/σμού 30.07 "πελάτες αντίθετος λογαριασμός αξίας ειδών συσκευασίας". Κατά την επιστροφή στην οικονομική μονάδα των ειδών συσκευασίας ενεργείται αντίστροφη εγγραφή.

β) Όταν η αξία τους δεν τιμολογείται αλλά μόνο η ποσότητά τους αναγράφεται στο τιμολόγιο πώλησης, η λογιστική τους παρακολούθηση γίνεται σύμφωνα με τις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε οικονομικής μονάδας με την προϋπόθεση ότι με τους λογαριασμούς που τηρούνται προκύπτουν τα μη τιμολογημένα είδη συσκευασίας.

γ) Αν τα μη τιμολογημένα είδη συσκευασίας δεν επιστρέφονται από τους πελάτες μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, για το ποσό αποζημιώσεως εκδίδεται τιμολόγιο πωλήσεως και χρεώνεται ο προσωπικός λογαριασμός του πελάτη με πίστωση του υπλογισμού του 71 "πωλήσεις ειδών συσκευασίας".

δ) Τα ποσά που η οικονομική μονάδα ενδεχόμενα εισπράττει από τους πελάτες της για τη χρησιμοποίηση από αυτούς των εισπρακτέων ειδών συσκευασίας καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού 74.98.01 "έσοδα από μερική χρησιμοποίηση ειδών συσκευασίας".

Στο λογαριασμό 30.07 "πελάτες αντίθετος λογ/σμός αξίας ειδών συσκευασίας" παρακολουθείται η αξία των τιμολογημένων ειδών συσκευασίας, για τα οποία οι πελάτες διατηρούν το δικαίωμα επιστροφής (πολλές φορές έχουν υποχρέωση να τα επιστρέψουν).

Λογαριασμός 30.05 "Προκαταβολές πελατών"

Στο λογαριασμό αυτόν παρακολουθούνται οι προκαταβολές που λαμβάνονται από πελάτες για παραγγελίες που γίνονται από τους τελευταίους προς την οικονομική μονάδα όταν αυτή δεν επιθυμεί την παρακολούθηση στους οικείους λογ/σμούς 30.00-30.03. Ο λογ/σμός

30.05 πιστώνεται με το ποσό της προκαταβολής και χρεώνεται με το όλο ή μέρος αυτού, ανάλογα με τη μερική ή ολική εκτέλεση της παραγγελίας, με πίστωση του οικείου λογ/σμού του πελάτη (30.00-30.03) στα αποτελέσματα χρήσης.

Ως επίσημη τιμή των ξένων νομισμάτων θεωρείται η τιμή αγοράς της Διατραπεζικής Αγοράς Συναλλάγματος. Η ομάδα 3 έχει τους εξής πρωτοβάθμιους λογ/σμούς:

30 Πελάτες

31 Γραμμάτια εισπρακτέα

32 Παραγγελίες στο εξωτερικό

33 Χρεώστες διάφοροι

34 Χρεώγραφα

35 Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων

36 Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού

37

38 Χρηματικά διαθέσιμα

39 Απαιτήσεις και διαθέσιμα υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων.

Λογαριασμός 30 "Πελάτες"

Περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις που δημιουργούνται από πωλήσεις εμπορεύσιμων αγαθών (εμπορευμάτων, προϊόντων κλπ.) ή υπηρεσιών της επιχειρήσεως και κατ'εξαίρεση για λόγους ενιαίας παρακολουθήσεως και ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από την ίδια την αιτία (προκαταβολές πελατών έναντι παραγγελιών τους κλπ.).

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και οι δόσο-
ληψίες της επιχειρήσεως με τους αντιπροσώπους της,
εφόσον αφορούν πωλήσεις και γενικά εφόσον είναι
όμοιες με τις δόσοληψίες με τους πελάτες της.

Λογαριασμός 30.00 "Πελάτες εσωτερικού"

Στο λογαριασμό 30.00 "Πελάτες εσωτερικού" παρα-
κολουθούνται οι απαιτήσεις από πωλήσεις είτε προς
Ελληνικό Δημόσιο, είτε προς Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου
Δικαίου και Δημόσιες Επιχειρήσεις, οι οποίες παρα-
κολουθούνται αντίστοιχα στους λογαριασμούς 30.02
"Ελληνικό Δημόσιο" και 30.03 "ΝΠΔΔ και Δημόσιες
Επιχειρήσεις".

π.χ. Πουλάμε έναν καναπέ αξίας 10.000 στον πελάτη
μας Δ. Δημητρίου με πίστωση στις 15/9/93 πλέον ΦΠΑ
18%. Τιμ. Νο. 10.

15/3/93

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	82.600
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Δ. Δημητρίου	<u>82.600</u>
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ	70.000
70.00 Πωλήσεις εμπορευμάτων	
70.00.01 Καναπές	<u>70.000</u>
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	12.600
54.00 ΦΠΑ	
54.00.00 ΦΠΑ ΕΚΡΟΩΝ	<u>12.600</u>
Σύμφωνα με το τιμ. Νο. 10	

Λογαριασμός 30.01 "Πελάτες εξωτερικού"

Στο λογαριασμό αυτόν, παρακολουθούνται οι απαιτήσεις από πωλήσεις στο εξωτερικό. Ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται με την αξία του τιμολογίου, η οποία για τη χρέωση αυτή μετατρέπεται σε δραχμές με βάση την επίσημη τιμή συναλλάγματος (τιμή αγοράς της τράπεζας Ελλάδος) της ημέρας εκδόσεως του τιμολογίου.

Οι αναλυτικοί λογαριασμοί του 30.01 τηρούνται κατά:

Σε περίπτωση που ο πελάτης επειδή δεν τηρεί κάποιο όρο της παραγγελίας χάνει την προκαταβολή ή μέρος της, που περιέχεται στην οικονομική μονάδα, το ποσό αυτό μεταφέρεται από το λογ/σμό 30.05 στο λογ/σμό 74.98.00 "αποζημιώσεις από πελάτες". Αν όμως πρόκειται για ποινική ρήτρα, τότε μεταφέρεται στο λογ/σμό 81.01.02 "καταπτώσεις εγγυήσεων-ποινικών ρητρών".

Λογαριασμός 30.06 "Πελάτες - παρακρατημένες εγγυήσεις"

Σε αυτόν παρακολουθούνται τα ποσά που, με βάση κάποιο συμβατικό όρο, παρακρατούν για εγγύηση οι πελάτες της οικονομικής μονάδας, όταν αυτή δεν επιθυμεί την παρακολούθηση στους οικείους λογαριασμούς 30.00-30.03. Ο λογ/σμός 30.06 χρεώνεται με τα ποσά που παρακρατούνται για εγγύηση και παραμένει χρεωμένος μέχρι την εκπλήρωση του όρου, για ασφάλεια του οποίου γίνεται η παρακράτηση.

Λογαριασμός 30.97 "Πελάτες επισφαλείς"

Στο λογ/σμό 30.97 "πελάτες επισφαλείς" παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά πελάτων που η είσπραξή τους γίνεται επισφαλής (αμφίβολης ρευστοποιήσεως) οι οποίες μεταφέρονται στο λογ/σμό αυτόν από τους οικείους υπολογισμούς του 30.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ο πελάτης Π. Πέτρου που οφείλει στην επιχείρηση 40.000 δρχ. χαρακτηρίζεται επισφαλής και προβλέπεται πιθανή ζημιά 10.000.

ΕΓΓΡΑΦΗ:

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	40.000
30.97 Επισφαλείς πελάτες	
30.97.00 <u>Π. Πέτρου</u> <u>40.000</u>	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	40.000
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 <u>Π. Πέτρου</u> <u>40.000</u>	

Χαρακτηρισμός απαίτησης

83 Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	10.000
83.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
83.11.00 <u>Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις</u> <u>10.000</u>	
44 προβλέψεις	10.000
44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς	

απαιτήσεις

44.11.00 Προβλέψεις για επισφαλείς

απαιτήσεις 10.000

Υπολογιζόμενη πιθανή ζημιά

Λογαριασμοί 30.98 "Ελληνικό Δημόσιο λογαριασμός επίδικων απαιτήσεων"

30.99 "Λοιποί πελάτες λογαριασμός επίδικων απαιτήσεων"

Στους λογ/σμούς 30.98 "Ελληνικό Δημόσιο λογ/σμός επίδικων απαιτήσεων" και 30.99 "λοιποί πελάτες λογ/σμός επίδικων απαιτήσεων" παρακολουθούνται όσες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας κατά πελατών της μετατρέπονται σε επίδικες.

Οι προβλέψεις πιθανών ζημιών που γίνονται για επισφαλείς και επίδικες απαιτήσεις κατά πελατών, καταχωρούνται σε χρέωση του λογ/σμού 83.11 "Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις" με αντίστοιχη πίστωση του λογ/σμού 44.11 "Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις".

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 31 "ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ"

Οι υπολογαριασμοί του λογ/σμού 31 είναι οι ακόλουθοι:

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

31.01 Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη

31.02 Γραμμάτια στις τράπεζες σε εγγύηση

31.03 Γραμμάτια σε καθυστέρηση

31.04 Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους (αντίθετος

λογ/σμός)

31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα (αντίθετος λογ/σμός)

31.06 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων

31.07 Γραμμάτια σε Ε.Ν. στο χαρτοφυλάκιο

31.08 Γραμμάτια σε Ε.Ν. στις τράπεζες για είσπραξη

31.09 Γραμμάτια σε Ε.Ν. στις τράπεζες για εγγύηση

31.10 Γραμμάτια σε Ε.Ν. σε καθυστέρηση

31.11 Γραμμάτια σε Ε.Ν. μεταβιβασμένα σε τρίτους
(αντίθετος λογ/σμός)

31.12 Γραμμάτια σε Ε.Ν. προεξοφλημένα (αντίθετος
λογ/σμός)

31.13 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων σε
Ε.Ν. (αντίθετος λογ/σμός).

Λογαριασμός 31 "Γραμμάτια εισπρακτέα"

Στους υπολογαριασμούς του 31 παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά τρίτων που είναι ενσωματωμένες σε τίτλους συναλλαγματικών ή γραμματίων "εις διαταγήν". Οι τίτλοι αυτοί φέρονται στο Ε.Γ.Λ.Σ. με την ονομασία "γραμμάτια εισπρακτέα".

Στο λογ/σμό λοιπόν αυτόν περιλαμβάνονται οι ενσωματωμένες σε τίτλους γραμματίων και συναλλαγματικών απαιτήσεις κατά πελατών (εμπορικές απαιτήσεις) και απαιτήσεις κατά χρεωστών (μη εμπορικές απαιτήσεις). Ο λογ/σμός κατά κάποιο τρόπο αποτελεί προέκταση των λογ/σμών "πελάτες" και "χρεώστες".

Λογαριασμός 31.00 "Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο"

Σε αυτόν καταχωρούνται αρχικά όλα τα γραμμάτια

εισπρακτέα σε δραχμές που λαμβάνει η οικονομική μονάδα έναντι των απαιτήσεων κατά πελατών και χρεωστών. Ο λογ/σμός πιστώνεται με την ονομαστική αξία των γραμματίων που:

- εισπράττονται με χρέωση των διαθεσίμων
- μεταβιβάζονται στις τράπεζες (ή και σε τρίτους για είσπραξη ή εγγύηση με χρέωση των λογ/σμών 31.01 "γραμμάτια στις τράπεζες σε εγγύηση") αντίστοιχα.

Για τον έλεγχο της διακινήσεως των γραμματίων εισπρακτέων μεταξύ υποκαταστημάτων ή μεταξύ κεντρικού και υποκαταστημάτων της οικονομικής μονάδας, παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησεως του λογ/σμού 31.99 "διάμεσος λογ/σμός ελέγχου διακινήσεως γραμματίων εισπρακτέων". Το υπόλοιπο του λογ/σμού αυτού απεικονίζει τα υπό διακίνηση γραμμάτια εισπρακτέα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Την 1/3/93 η εταιρεία πώλησε εμπορεύματα αντί δρχ. 100.000 Π. Πέτρου ο οποίος υπέγραψε συναλλαγματική που λήγει 31/8/93 του ίδιου έτους, ονομαστική αξία 106.000 δρχ. εκ των οποίων τόκοι 6.000.

ΕΓΓΡΑΦΗ:

1/3/93

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	106.000
31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	
31.00.00 <u>Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο</u>	<u>106.000</u>
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	100.000
70.00 Πωλήσεις εμπορευμάτων	
70.00.00 <u>Πωλήσεις εμπορευμά-</u>	

των 100.000

76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

6.000

76.02 Δουλευμένοι τόκοι γραμματίων

εισπρακτέων

76.02.00 Δουλευμένοι τόκοι γραμματίων

εισπρακτέων 6.000

Πώληση εμπορευμάτων στην 1/3/93

Λογαριασμός 31.07 "Γραμμάτια σε Ε.Ν. στο χαρτοφυλάκιο"

Σε αυτόν καταχωρούνται αρχικά όλα τα γραμμάτια εισπρακτέα σε ξένο νόμισμα, που περιέχονται στην οικονομική μονάδα από τους πελάτες και χρεώστες της.

Τα γραμμάτια σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στα βιβλία με το σε δραχμές αντίτιμο της ονομαστικής τους αξίας, υπολογιζόμενο με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος (τιμή αγοράς της Διατραπεζικής Αγοράς Συναλλάγματος) της ημέρας που αυτά περιέχονται στην οικονομική μονάδα.

Ο λογ/σμός πιστώνεται με την αξία των γραμματίων που:

- εισπράττονται με χρέωση των διαθέσιμων και ενδεχόμενα και του λογ/σμού 81.00.04 "συναλλαγματικές διαφορές".

- μεταβιβάζονται στις τράπεζες (ή και σε τρίτους) για είσπραξη ή εγγύηση, με χρέωση των λογ/σμων 31.08 "γραμμάτια σε Ε.Ν. στις τράπεζες για είσπραξη" ή 31.09 "γραμμάτια σε Ε.Ν. στις τράπεζες σε εγγύηση", αντίστοιχα.

- περιέχονται σε καθυστέρηση με χρέωση του λογ/σμού 31.10 "Γραμμάτια σε Ε.Ν. σε καθυστέρηση".

Τα γραμμάτια σε ξένο νόμισμα εμφανίζονται στον ισολογισμό με βάση το δραχμικό αντίτιμο της σε Ε.Ν. ονομαστικής τους αξίας, υπολογιζόμενο με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος (τιμή αγοράς της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού).

Λογαριασμοί 31.01 "Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη"

31.08 "Γραμμάτια σε Ε.Ν. στις τράπεζες για είσπραξη"

Με τους λογαριασμούς αυτούς παρακολουθούνται τα γραμμάτια σε δραχμές και Ε.Ν. που μεταβιβάζονται στις τράπεζες για είσπραξη.

Η οικονομική μονάδα καταβάλλει στην τράπεζα "προμήθεια εισπράξεως αξιογράφων" που υπολογίζεται σε ποσοστό (°/οο) επί της ονομαστικής τους αξίας καθώς και τα ανάλογα ταχυδρομικά.

Το προϊόν της εισπράξεως των συναλλαγματικών και γραμματίων η τράπεζα φέρει την πίστωση τρεχούμενου λογ/σμού του πελάτη της. Αν οι συναλλαγματικές ή τα γραμμάτια δεν εισπραχθούν η τράπεζα προβαίνει ανάλογα με την σχετική σύμβαση σε διαμαρτύρηση αυτών και επιστροφή τους στον πελάτη.

Λογαριασμοί 31.02 "Γραμμάτια στις Τράπεζες σε εγγύηση"

31.09 "Γραμμάτια σε Ξ.Ν. στις τράπεζες σε εγγύηση"

Σε αυτούς καταχωρούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα σε δραχμές και Ξ.Ν. που μεταβιβάζονται στις τράπεζες σε εγγύηση όπως λ.χ. σε ενέχυρο δανείου της τράπεζας προς την οικονομική μονάδα.

Η ενεχυρίαση εμπορικών γραμματίων στην τράπεζα για τη λήξη βραχυπροθεσμων δανείων είναι ο πιο συνηθισμένος τρόπος χρηματοδότησεως των επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις λαμβάνουν δάνειο σε ποσοστό της αξίας των γραμματίων που ενεχυριάζονται το οποίο κυμαίνεται συνήθως από 75%-95%.

Η μεταβίβαση των γραμματίων σε τρίτους για εγγύηση γίνεται με οπισθογράφηση των γραμματίων με σκοπό τη σύσταση του ενεχύρου υπέρ του τρίτου.

Η οπισθογράφηση θα πρέπει να περιέχει τη μνεία "αξία λόγω ασφάλειας" ή "αξία λόγω ενεχύρου" ή κάθε άλλη μνεία που δηλώνει ενεχυρίαση. Σε μια τέτοια οπισθογράφηση, ο ενεχυρούχος κομιστής μπορεί να ασκήσει όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τη συναλλαγματική όχι όμως εν ονόματι και για λογ/σμό του οπισθογράφου.

Λογαριασμοί 31.03 "Γραμμάτια σε καθυστέρηση"

31.10 "Γραμμάτια σε Ξ.Ν. σε καθυστέρηση"

Σε αυτούς παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά οφειλετών (π.χ. αποδεκτών) γραμματίων εισπρακτέων, τα οποία δεν εξοφλούνται κατά την ημερομηνία λήξεώς τους και παραμένουν απλήρωτα στα χέρια της οικονομικής μονάδας.

Η ανάπτυξη του λογ/σμού γίνεται καά τέτοιο τρόπο που να προκύπτει απαίτηση από κάθε οφειλέτη. Σε περίπτωση που οι απαιτήσεις μετατρέπονται σε επισφαλείς ή επίδικες μεταφέρονται ανάλογα με τη φύση τους:

- όταν πρόκειται για επισφαλείς στους λογ/σμούς 30.97 "πελάτες επισφαλείς" ή 33.97 "χρεώστες επισφαλείς"

- όταν πρόκειται για επίδικες στους λογαριασμούς 30.99 "λοιποί πελάτες λογαριασμοί επίδικων απαιτήσεων" ή 33.99 "λοιποί χρεώστες επίδικοι".

Λογαριασμοί 31.04 "Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους"

31.11 "Γραμμάτια σε Ξ.Ν. μεταβιβασμένα σε τρίτους"

Στους αντίθετους αυτούς λογαριασμούς, που είναι προαιρετικής τηρήσεως, είναι δυνατό να παρακολουθούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα που μεταβιβάζονται κατά κυριότητα σε τρίτους, π.χ. προμηθευτές, με χρέωση του προσωπικού λογ/σμού του τρίτου.

Η πίστωση των παραπάνω αντίθετων λογαριασμών αντί της άμεσης πιστώσεως των κύριων λογ/σμών 31.00 ή 31.07 αποσκοπεί στο να γνωρίζει η οικονομική μονάδα την ενδεχόμενη υποχρέωσή της από τα γραμμάτια που έχει μεταβιβάσει σε τρίτους και τα οποία δεν έχουν ακόμα λήξει.

Τα μεταβιβασμένα σε τρίτους γραμμάτια εισπρακτέα έπειτα από την πληρωμή τους ή αν δεν γράφουν στοιχεία, αφού περάσει εύλογος χρόνος από τη λήξη

τους, μεταφέρονται από τους λογ/σμούς αυτούς στην πίστωση των λογ/σμών 31.00 "Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο" ή 31.07 "Γραμμάτια σε Ε.Ν. στο χαρτοφυλάκιο".

Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα δεν παρακολουθεί τα μεταβιβασμένα σε τρίτους γραμμάτια εισπρακτέα με τους παραπάνω αντίθετους λογ/σμούς, αλλά με τη μεταβίβαση πιστώνει απευθείας τους λογ/σμούς 31.00 ή 31.07, είναι υποχρεωμένη να παρακολουθεί τα γραμμάτια αυτά στους λογ/σμούς τάξεως: 02.21 "μεταβιβασμένα σε τρίτους γραμμάτια εισπρακτέα" - 06.21 "μεταβιβάσεις σε τρίτους γραμματίων εισπρακτέων".

Λογαριασμοί 31.05 "Γραμμάτια προεξοφλημένα"

31.12 "Γραμμάτια σε Ε.Ν. προεξοφλημένα"

Με τους αντίθετους αυτούς λογ/σμούς που είναι προαιρετικής τηρήσεως, είναι δυνατόν να παρακολουθούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα που προεξοφούνται, δηλ. τα γραμμάτια που έχουν μεταβιβαστεί κατά κυριότητα στις τράπεζες με οπισθογράφηση πριν από τη λήξη τους και η οικονομική μονάδα εισπράττει την παρούσα αξία αυτών.

Η πίστωση των λογ/σμών αυτών γίνεται με χρέωση του οικείου υπολογαριασμού χρηματικών διαθεσίμων του 38 για το προϊόν προεξοφλήσεως και του λογαριασμού 65.02 "προεξοφλητικοί τόκοι και έξοδα τραπεζών" για τους τόκους και τα έξοδα προεξοφλήσεως.

Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα δεν παρακολουθεί τα προεξοφλημένα γραμμάτια εισπρακτέα με τους σχολιαζόμενους λογ/σμούς 31.05 "Γραμμάτια προεξοφλη-

μένα" και 31.12 "Γραμμάτια σε Ε.Ν. προεξοφλημένα" αλλά με την προεξόφλησή τους πιστώνει απευθείας τους λογ/σμούς 31.00 "Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο" ή 31.07 "Γραμμάτια σε Ε.Ν. στο χαρτοφυλάκιο" είναι υποχρεωμένα να παρακολουθεί τα γραμμάτια αυτά στους λογ/σμούς-τάξεως: 02.20 "προεξοφλημένα γραμμάτια εισπρακτέα" - 06.20 "προεξοφλήσεις γραμματίων εισπρακτέων".

Λογαριασμοί 31.06 "Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων"

31.13 "Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων σε Ε.Ν."

Στους λογ/σμούς αυτούς καταχωρούνται οι τόκοι που περιλαμβάνονται στα άληκτα γραμμάτια στο τέλος της χρήσεως.

Αναφορικά με τους μη δουλευμένους τόκους που περιλαμβάνονται στα άληκτα κατά το τέλος της χρήσεως γραμμάτια εισπρακτέα, το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει τις ακόλουθες δυνατότητες:

1. Όταν κατά πάγια τακτική, η οικονομική μονάδα διαχωρίζει στα λογιστικά παραστατικά (τιμολόγια πώλησης ή χρεωστικά σημειώματα) στους τόκους με τους οποίους χρεώνει τους πελάτες της.

Στην περίπτωση αυτή εμφανίζονται τα ακόλουθα:

α) Οι τόκοι των γραμματίων που εκδίδονται και λήγουν μέσα στη χρήση αποτελούν δουλευμένο έσοδο της χρήσεως και καταχωρούνται απευθείας στο λογαριασμό 76.02 "δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων" ο

οποίος τελικά εμφανίζεται στην ανάλυση του λογ/σμού "αποτελέσματα χρήσεως" με τον τίτλο "πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα",

β) Όταν τα γραμματια εκδίδονται μέσα στη χρήση και λήγουν μετά το τέλος της διακρίνουμε:

- οι τόκοι που αφορούν την κλειόμενη χρήση καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού 76.02 "δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων"

- οι τόκοι που αφορούν χρονική περίοδο της επόμενης χρήσεως καταχωρούνται σε πίστωση των λογ/σμών 31.06 ή 31.13 κατά πίστωση

- οι τόκοι που αφορούν χρονική περίοδο μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως καταχωρούνται στην πίστωση του λογ/σμού 18.09 "μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων".

Στο τέλος κάθε χρήσεως οι δουλευμένοι και αναλογούντες στη χρήση τόκοι (I) των γραμματίων που εκδόθηκαν σε προηγούμενες χρήσεις και έληξαν μέσα στη χρήση αυτή και (II) των γραμματίων που εκδόθηκαν σε προηγούμενες χρήσεις και λίγους μετά το τέλος της χρήσεως μεταφέρονται από τους αντίθετους λογ/σμούς 31.06 ή 31.13 ή 18.09 στον αποτελεσματικό λογαριασμό 76.02 "δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων".

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Ας υποθέσουμε ότι την 1/7/91 η "Α" εταιρεία πώλησε προϊόντα στη "Β" αντί δρχ. 1.000.000 με πίστωση 2 ετών και η Β αποδέχτηκε συναλλαγματική λήξεως 30/6/93 ονομαστικής αξίας 1.400.000. Στο τιμολόγιο πωλή-

σεως οι τόκοι διαχωρίζονται από τα έσοδα ως εξής:

- τιμή πώλησεως 1.000.000

- τόκοι περιόδου 1/7/1991-30/6/1993

$(1.000.000 \times 24 / 12 \times 20\%) 400.000$ δρχ.

Ονομαστική αξία της συν/κής 1.400.000 δρχ.

Ο Α θα διενεργήσει τις εγγραφές:

1/7/91

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ 1.400.000

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

31.00.00 Γραμμάτια στο χαρτο-
φυλάκιο 1.400.000

71 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ 1.000.000

71.00 Πωλήσεις προϊόντων

71.00.00 Πωλήσεις προϊό-
ντων 1.000.000

76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 100.000

76.02 Δουλευμένοι τόκοι γραμ.
εισπρακτέων

76.02.00 Δουλευμ. τόκοι γραμ.
εισπρακτέων (1991) 100.000

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ 200.000

31.06 Μη δουλευμ. τόκοι γραμ.
εισπρακτέων (1992)

31.06.00 Μη δουλευμ. τόκοι γραμ.
εισπρακτέων 200.000

18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 100.000

18.09 Μη δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων

18.09 Μη· δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων (1993) 100.000

Διακανονισμός πωλήσεως προϊόντων

31/12/92

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ 200.000

31.06 Μη δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων

31.06.00 Μη δουλευμ. τόκοι

γραμ. εισπρακτέων 200.000

76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 200.000

76.02 Δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων

76.02.00 Δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων 200.000

Υπολογισμός μη δουλευμένων τόκων της χρήσης 3

1/12/92

31/12/93

18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ

ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 100.000

18.09 Μη δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων

18.09.00 Μη δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων 100.000

76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 100.000

76.02 Δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων

76.02.00 Δουλευμ. τόκοι γραμ.

εισπρακτέων 100.000

Υπολογισμός μη δουλευμένων τόκων της χρήσης
31/12/93.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 32 "ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ"

Οι υπολογαριασμοί του λογαριασμού 32 είναι οι
ακόλουθοι:

32.00 Παραγγελίες παγίων στοιχείων

32.01 Παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων

32.02 Προεμβάσματα μέσω τραπεζών

32.03 Ανέκκλητες πιστώσεις μέσω τραπεζών

32.04 Δεσμευμένα περιθώρια και δασμοί εισαγωγής.

Λογαριασμός 32 "Παραγγελίες στο εξωτερικό"

Στους υπολογαριασμούς του 32 για κάθε παραγγελία συγκεντρώνεται και παρακολουθείται προσωρινά η αξία κτήσεως των αγαθών που εισάγονται από το εξωτερικό. Μετά την παραλαβή των αγαθών και την ολοκλήρωση της συγκεντρώσεως της αξίας κτήσεώς τους, η τελευταία μεταφέρεται στους οικείους λογαριασμούς των ομάδων 1 και 2 κατά περίπτωση.

Λογαριασμοί 32.00 " Παραγγελίες παγίων στοιχείων"

32.01 "Παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων"

Στον πρώτο λογ/σμό του 32.00 "παραγγελίες παγίων στοιχείων" παρακολουθούνται, κατά παραγγελία, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εισάγονται από το εξωτερικό. Εδώ τα λοιπά που εισάγονται από το

εξωτερικό παρακολουθούνται στο λογαριασμό 32.01 "παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων".

Λογαριασμοί 32.02 "Προεμβάσματα μέσω τραπεζών"

32.03 "Ανέκλητες πιστώσεις μέσω τραπεζών"

Πρόκειται για διάμεσους λογαριασμούς με τους οποίους είναι δυνατό να παρακολουθούνται, προσωρινά, προεμβάσματα που γίνονται ή ανέκλητες πιστώσεις που ανοίγονται για πολλές παραγγελίες μαζί, όταν ο άμεσος διαχωρισμός τους κατά παραγγελία, είτε είναι αδύνατος είτε είναι δυσχερής. Μόλις εκλείψουν οι λόγοι των προσωρινών καταχωρήσεων, τα σχετικά ποσά μεταφέρονται στους λογ/σμούς 32.00 "παραγγελίες παγίων στοιχείων" και 32 οι "παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων", κατά περίπτωση.

Λογαριασμός 32.04 "Δεσμευμένα περιθώρια και δασμοί εισαγωγής"

Σε αυτόν καταχωρούνται τα ποσά τα οποία καταβάλλονται για να παραμείνουν δεσμευμένα για ορισμένο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τους κανόνες περί εισαγωγών που ισχύουν κάθε φορά.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 33 "ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ"

Οι υπολογαριασμοί του 33 είναι οι ακόλουθοι :

- 33 προκαταβολές προσωπικού
- 33.01 χρηματικές διευκολύνσεις προσωπικού
- 33.02 δάνεια προσωπικού
- 33.03 μέτοχοι (ή εταίροι) λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου
- 33.04 οφειλόμενο κεφάλαιο
- 33.05 δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση
- 33.06 προμερίσματα
- 33.07 δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων
- 33.08 δοσοληπτικοί λογαριασμοί διαχειριστών
- 33.09 δοσοληπτικοί λογαριασμοί ιδρυτών ΑΕ και μελών διοικητικού συμβουλίου
- 33.10 δοσοληπτικοί λογαριασμοί γενικών διευθυντών ή διευθυντών ΑΕ
- 33.11 βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε δραχμές
- 33.12 βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμευτών επιχειρήσεων σε ΞΝ
- 33.13 ελληνικό δημόσιο-προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι
- 33.14 ελληνικό δημόσιο - λοιπές απαιτήσεις
- 33.15 λογαριασμοί ενεργοποιήσεως εγγυήσεων προμηθευτών σε δραχμές
- 33.16 λογαριασμοί ενεργοποιήσεως εγγυήσεων προμηθευτών σε ΞΝ
- 33.17 λογαριασμοί δεσμευμένων καταθέσεων σε δραχμές

- 33.18 λογαριασμοί δεσμευμένων καταθέσεων σε ΞΝ
- 33.19 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση σε δραχμές
- 33.20 μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση σε ΞΝ
- 33.21 βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε δραχμές
- 33.22 βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε ΞΝ
- 33.95 λοιποί χρεώστες διάφοροι σε δραχμές
- 33.96 λοιποί χρεώστες διάφοροι σε ΞΝ
- 33.97 χρεώστες επισφαλείς
- 33.98 επίδικες απαιτήσεις κατά Ελληνικού Δημοσίου
- 33.99 λοιποί χρεώστες επίδικοι

Λογαριασμός 33 "Χρεώστες διάφοροι"

Στους υπολογαριασμούς του 33 παρακολουθούνται οι απαιτήσεις που δεν υπάγονται σε οποιαδήποτε κατηγορία απαιτήσεων από εκείνες που παρακολουθούνται στους λοιπούς πρωτοβάθμιους λογαριασμούς της ομάδας 3.

Εδώ εντάσσονται και παρακολουθούνται διάφορες περιπτώσεις όπως, προκαταβολές κλπ. προς το προσωπικό προκαταβαλλόμενοι και παρακρατούμενοι φόροι, φόροι σε εκκρεμοδικία, ενεργοποιήσεις εγγυήσεων προμηθευτών, δεσμευμένες καταθέσεις κλπ.

Λογαριασμός 33.00 "Προμηθευτές προσωπικού"

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρούνται οι προκαταβολές

που δίνονται στο προσωπικό έναντι των αποδοχών της μισθολογικής περιόδου (π.χ. μήνας ή εβδομάδα) η οποία αποτελεί τη βάση υπολογισμού τους (εκκαθαρίσεως). Ο λογαριασμός "προκαταβολές προσωπικού" χρεώνεται κατά την καταβολή και πιστώνεται εξισούμενος με τα ποσά που παρακρατούνται κατά την εκκαθάριση της μισθοδοσίας της οικείας περιόδου.

Λογαριασμός 33.01 "Χρηματικές διευκολύνσεις προσωπικού"

Με αυτόν παρακολουθούνται τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στο προσωπικό και δεν αποτελούν δάνεια αλλά προσωρινές χρηματικές διευκολύνσεις.

Λογαριασμός 33.02 "Δάνεια προσωπικού"

Με αυτόν το λογαριασμό παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται στο προσωπικό με μορφή δανείων και τα οποία, συνεπώς, υποβάλλονται σε χαρτοσήμανση.

Λογαριασμοί: 33.03 "Μέτοχοι λογ/σμός καλύψεως κεφαλαίου"

33.04 "Οφειλόμενο κεφάλαιο"

33.05 "Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση"

Οι λογαριασμοί αυτοί χρησιμοποιούνται κατά την κάλυψη και εξόφληση του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΕ. Σχετικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο λειτουργίας αυτών των λογαριασμών (33.03, 33.04, 33.05) με το λογ/σμό 40 "Κεφάλαιο" με τον οποίο οι λογ/σμοί αυτοί συλλειτουργούν ισχύουν τα εξής:

Κατά τη σύσταση ΑΕ, η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται με πίστωση των οικείων υπολογαριασμών του 40 και με αντίστοιχη χρέωση του λογ/σμού 33.03 "μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου". Ειδικότερα για την κάλυψη και καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Η κάλυψη του ΜΚ απεικονίζεται με χρέωση του λογ/μού 33.03 και με πίστωση του λογ/σμού 40.02 "οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών" ή 40.03 "οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών" ή 40.03 "οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών". Κατά περίπτωση και του λογ/σμού 41.01 "οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο", εφόσον συντρέχει λόγος.

β) Επακολουθεί η πίστωση του λογ/σμού 33.03, με χρέωση του λογ/σμού 33.04 "οφειλόμενο κεφάλαιο" με το τμήμα το οποίο είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη, καθώς και με το τμήμα που έχει κληθεί να καταβληθεί και είναι καταβλητέο σε δόσεις οι οποίες λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης. Το τμήμα που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης καταχωρούνται στη χρέωση του λογ/σμού 18.12 "οφειλόμενο κεφάλαιο". Από το λογ/σμό αυτό μεταφέρονται στο τέλος κάθε χρήσεως στη χρέωση του λογ/σμού 33.04, από το κεφάλαιο που έχει κληθεί να καταβληθεί, οι δόσεις που πρέπει να καταβληθούν μέσα στην επόμενη χρήση. Με τις εγγραφές αυτές ο λογ/σμός 33.03 εξισώνεται.

γ) Η καταβολή του ΜΚ παρακολουθείται στο λογ/σμό

33.04 οφειλόμενο κεφάλαιο" ο οποίος πιστώνεται με τις εκάστοτε καταβολές με χρέωση των οικείων λογ/σμών. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε ληξιπρόθεσμη δόση δεν καταβάλλεται εμπρόθεσμα, η δόση αυτή μεταφέρεται από το λογ/σμό 33.04 στον 33.05 "δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση".

Λογαριασμός 33.06 "Προμερίσματα"

Ο λογαριασμός 33.06 "προμερίσματα χρεώνεται με πίστωση του λογ/σμού 53.02 "προμερίσματα πληρωτέα" με το συνολικό ποσό που αποφασίζεται νόμιμα να καταβληθεί το υπόλοιπο του λογ/σμού 33.06 μεταφέρεται στο λογ/σμό 53.01 "μερίσματα πληρωτέα".

Τη διανομή προσωρινών μερισμάτων (προμερισμάτων) επιτρέπει ο νόμος εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που καθιερώνονται με τη διάταξη του άρθρου 46 του ν. 2190/1920.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Ας υποθέσουμε ότι το ΔΣ της Αε "Ψ" αποφασίζει τη διανομή προμερισμάτων και ότι ο προσωρινός ισολογισμός της 31/8/92 που συνέταξε για το σκοπό αυτό παρουσιάζει κέρδη δρχ. 10.000.000. Κατά το καταστατικό της ΑΕ δεν μετέχουν στη διανομή των κερδών άλλοι πλην των μετοχών. Οι μετοχές της εταιρίας είναι ανώνυμες εισαγμένες στο Χρηματιστήριο. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 46 του ν. 2190/1920, η ΑΕ μπορεί να διανείμει προμερίσματα μέχρι ποσού δρχ. 5.000.000.

α) Μετά την απόφαση του ΔΣ κατά την παρέλευση

20ημέρου από τη δημοσίευση του προσωρινού ισολογισμού:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	5.000.000
33.06 Προμερίσματα	
33.06.00 <u>Προμερίσματα</u>	<u>5.000.000</u>
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	5.000.000
53.02 Προμερίσματα πληρωτέα	
53.02.00 <u>Προμερίσματα πληρωτέα</u>	<u>5.000.000</u>

Διανομή με βάση το καταστατικό

β) Κατά την καταβολή των προμερισμάτων, έστω δρχ.
4.000.000

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	4.000.000
53.02 Προμερίσματα πληρωτέα	
53.02.00 <u>Προμερίσματα πληρωτέα</u>	<u>4.000.000</u>
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	2.600.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 <u>Μετρητά</u>	<u>2.600.000</u>
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	1.400.000
53.09 Δικαιούχοι χρηματικών εγγυήσεων	
53.09.00 <u>Φόρος μερισμάτων</u>	<u>1.400.000</u>

Καταβολή των προμερισμάτων

γ) Κατά το κλείσιμο του τακτικού ισολογισμού

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	1.000.000
----------------------	-----------

53.02 Προμερίσματα πληρωτέα	
-----------------------------	--

53.02.00 <u>Προμερίσματα πληρω- τέα</u>	<u>4.000.000</u>
---	------------------

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	1.000.000
----------------------	-----------

53.01 Μερίσματα πληρωτέα	
--------------------------	--

53.01.00 <u>Μερίσματα πληρω- τέα</u>	<u>1.000.000</u>
--	------------------

Κατά το κλείσιμο του τακτικού ισολογισμού

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	5.000.000
----------------------	-----------

53.01 Μερίσματα πληρωτέα	
--------------------------	--

53.01.00 <u>Μερίσματα πληρω- τέα</u>	<u>5.000.000</u>
--	------------------

33 Χρεώστες διάφοροι	5.000.000
----------------------	-----------

33.06 Προμερίσματα	
--------------------	--

33.06.00 <u>Προμερίσμα- τα</u>	<u>5.000.000</u>
------------------------------------	------------------

Κατά το κλείσιμο του τακτικού ισολογισμού

Λογαριασμός 33.07 "Δοσοληπτικοί λογ/σμοί εταίρων"

Με αυτόν παρακολουθούνται όλες οι χρηματικές δοσοληψίες της οικονομικής μονάδας με τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε εταιρείες κεφαλαίου, προσωπικές και συμμετοχικές, ή, όταν πρόκειται για ατομικές επιχειρήσεις, με τον επιχειρηματία, οπότε ο λογαριασμός αυτός μετονομάζεται σε "ατομικός λογαριασμός επιχειρηματία".

Λογαριασμός 33.08 "Δοσοληπτικοί λογ/σμοί διαχειριστών"

33.09 "Δοσοληπτικοί λογ/σμοί ιδρυτών ΑΕ και μελών Δ.Σ."

33.10 "Δοσοληπτικοί λογ/σμοί γενικών διευθυντών ή διευθυντών ΑΕ"

Με τους λογαριασμούς αυτούς παρακολουθούνται οι χρηματικές δοσοληψίες της οικονομικής μονάδας με τα όργανα διοικήσεώς της, κατά τρόπο που να είναι δυνατή η εμφάνιση των υπολοίπων των λογ/σμών αυτών στον ισολογισμό για την πληροφόρηση των πιστωτών και του κοινού.

Λογαριασμοί 33.11 "Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε δραχμές"

33.12 "Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε ΞΝ"

Στους λογ/σμούς αυτούς παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας κατά των συνδεδεμένων επιχειρήσεων, οι οποίες απαιτήσεις δεν προέρχονται από συναλλαγές που αφορούν αντικείμενο της επιχειρήσεως. Ωστε στον παρόντα λογ/σμό περιλαμβάνονται λ.χ. οι απαιτήσεις από πώληση παγίων στοιχείων, από δάνεια κλπ. προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις, ενώ αντίθετα, οι απαιτήσεις από πωλήσεις προϊόντων, εμπορευμάτων, υπηρεσιών κλπ. προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις δεν περιλαμβάνονται στο λογ/σμό 33.11 ή 33.12 αλλά στο λογ/σμό 30 "πελάτες".

Εννοια συνδεμένων επιχειρήσεων

Συνδεμένες επιχειρήσεις είναι εκείνες μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής προς θυγατρική.

Σχέση μητρικής επιχειρήσεως προς θυγατρική υπάρχει όταν μια επιχείρηση (μητρική) έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχειρήσεως (θυγατρικής) και όταν ασκεί δεσπόμενη επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση.

Λογαριασμοί 33.13 "Ελληνικό Δημόσιο - Προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι"

Στο λογ/σμό αυτόν, παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας κατά του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες προέρχονται από φόρους που προκαταβάλλονται ή παρακρατούνται κατά την είσπραξη μερισμάτων ή άλλων εισοδημάτων. Ειδικότερα οι υπολογαριασμοί του λογαριασμού 33.13 λειτουργούν ως εξής:

α) Ο λογ/σμός 33.13.00 "προκαταβολή φόρου εισοδήματος" χρεώνεται στο τέλος της χρήσεως με το ποσό της προκαταβολής φόρου εισοδήματος για την επόμενη χρήση που προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, με αντίστοιχη πίστωση του λογ/σμού 54.08 λογ/σμός εκκαθαρίσεως φόρων-τελών ετήσιας δηλώσεως φόρου εισοδήματος". Στο τέλος της επόμενης χρήσεως, το υπόλοιπο του λογ/σμού 33.13.00 μεταφέρεται στη χρέωση του λογ/σμού 54.08.

β) Στους λογ/σμούς 33.13.01-99 καταχωρούνται τα ποσά που παρακρατούνται κατά τη διάρκεια της χρήσεως για φόρο εισοδήματος από τα εισοδήματα που εισπρατ-

τονται από την οικονομική μονάδα από κινητές αξίες ή από τις εισπράξεις για άλλες αιτίες (π.χ. φόρος εργολάβων). Στο τέλος της χρήσεως, όσα από τα ποσά αυτά, είναι δυνατό να συμψηφίζονται με το φόρο εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, μεταφέρονται στη χρέωση του λογ/σμού 54.08, ενώ τα υπόλοιπα που δεν συμψηφίζονται μεταφέρονται στη χρέωση του λογ/σμού 63.00 "φόρος εισοδήματος μη συμψηφιζόμενος".

Λογαριασμός 33.14 "Ελληνικό Δημόσιο - λοιπές απαιτήσεις"

Στο λογ/σμό αυτόν παρακολουθούνται οι λοιπές απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας κατά του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες δεν προέρχονται από συναλλαγές που αφορούν το αντικείμενό της. Ειδικότερα για τους υπολογαριασμούς του 33.14 ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Στο λογ/σμό 33.14.00 "απαιτήσεις από ειδικές επιχορηγήσεις" καταχωρούνται οι απαιτήσεις που προέρχονται από δικαιώματα της οικονομικής μονάδας για την είσπραξη ποσών λ.χ. λόγω επιχορηγήσεων ή συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου σε έξοδα ή επενδυτικές δαπάνες της.

β) Στο λογ/σμό 33.14.01 "δασμοί και λοιποί φόροι εισαγωγής προς επιστροφή" είναι δυνατό να καταχωρούνται τα ποσά δασμών, φόρων και τελών που καταβάλλονται προσωρινά κατά την εισαγωγή από το εξωτερικό διαφόρων αγαθών τα οποία προορίζονται για βιομηχανοποίηση και εξαγωγή ή επανεξαγωγή ή πώληση σε δικαιούχα ατέλειας πρόσωπα εσωτερικού. Τα ποσά τα

οποία μετά την επανεξαγωγή, επιστρέφονται στην οικονομική μονάδα καταχωρούνται στην πίστωση του λογ/σμού 33.14.01 και οι τυχόν διαρροές μεταφέρονται στο λογ/σμό 63.98.99 "λοιποί φόροι - τέλη".

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Ας υποθέσουμε ότι η επιχείρηση προκειμένου να παράγει προϊόντα που θα εξάγει στο εξωτερικό εισήγαγε τις αναγκαίες πρώτες ύλες και κατέβαλε για δασμούς δρχ. 6.000.000. κατά την καταβολή των δασμών θα διενεργήσει την εγγραφή:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	6.000.000
33.14 Ελληνικό Δημόσιο-λοιπές απαιτήσεις	
33.14.01 <u>Δασμοί και λοιποί φόροι εισαγωγής προς επιστροφή</u> 6.000.000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	6.000.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 <u>Μετρητά</u> 6.000.000	
Καταβολή δασμών	

Αν στη συνέχεια η επιχείρηση εξαγάγει στο εξωτερικό τα προϊόντα που παρήχθησαν από τις παραπάνω εισαχθείσες πρώτες ύλες και δικαιούται επιστροφή δασμών μόνο δρχ. 5.600.000. Κατά την είσπραξη του ποσού αυτού, θα διενεργήσει την εγγραφή:

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	5.600.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 <u>Μετρητά 5.600.000</u>	
63 ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ	400.000
63.98 Διάφοροι φόροι - τέλη	
63.98.99 <u>Λοιποί φόροι - τέ-</u> <u>λη 400.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	6.000.000
33.14 Ελληνικό Δημόσιο - λοιπές απαιτήσεις	
33.14.01 <u>Δασμοί και λοιποί φό-</u> <u>ροι εισαγωγής προς επιστρο-</u> <u>φή 6.000.000</u>	
Επιστροφή δασμών	

Λογαριασμοί 33.15 "Λογαριασμοί ενεργοποιήσεως εγγυήσεων προμηθευτων σε δραχμές"

33.16 "Λογαριασμοί ενεργοποιήσεως εγγυήσεων προμηθευτών σε ΞΝ"

Πρόκειται για λογαριασμούς προαιρετικής τηρήσεως στους οποίους παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται από την οικονομική μονάδα για αποκατάσταση ζημιών πελατών της σε αγαθά που πωλήθηκαν από αυτή με σύγχρονη χορήγηση εγγυήσεως του οικείου προμηθευτή της.

Τα ποσά που εισπράττει η οικονομική μονάδα από τους προμηθευτές της, σε αναγνώριση της εγγυήσεως που αυτοί χορηγούν, καταχωρούνται στην πίστωση των

οικείων υπολογαριασμών των 33.15 και 33.16 κατά περίπτωση. Τα ποσά που δεν καταβάλλονται στην οικονομική μονάδα λόγω μη αναγνώρισής τους από τους προμηθευτές, μεταφέρονται στη χρέωση, είτε του λογ/σμού του οικείου πελάτη, είτε του λογ/σμού 64.02.08 "έξοδα λόγω εγγυήσεως πωλήσεως" ανάλογα με την περίπτωση που συντρέχει.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Η εμπορική επιχείρηση ηλεκτρικών ειδων "Ψ" εγγυάται προς τους πελάτες της την καλή λειτουργία των ηλεκτρικών συσκευών που πωλεί σ' αυτούς, για μια διετία από την πραγματοποίηση των πωλήσεων, εγγύηση την οποία αναλαμβάνει έναντι αυτής η προμηθεύτρια της γερμανικής εταιρείας "Ω". Η "Ψ" καταβάλλει στον πελάτη της Α. Ανδρέου αποζημίωση δρχ. 100.000 λόγω ελαττωματικότητας των συσκευών που αγόρασε από αυτήν, ενώ η "Ω" αναγνώρισε σχετική υποχρέωσή της μόνο για δρχ. 80.000, ποσό που κατέβαλε στην "Ψ". Θα γίνουν οι εγγραφές:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	100.000
33.15 Λογ/σμοί ενεργοποιήσεως εγγυήσεων προμηθευτών σε δρχ.	
33.15.00 <u>Λογ/σμοί ενεργοποιήσε-</u> <u>ως εγγυήσεων προμηθευτών σε</u> <u>δρχ. 100.000</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	100.000
38.00 Ταμείο	

38.00.00 Μετρητά 100.000

Καταβολή μετρητών σε πελάτη λόγω ελλατωματικών προϊόντων

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 80.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 80.000

64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ 20.000

64.02 Εξοδα προβολής και

διαφημίσεως

64.02.08 Εξοδα λόγω εγγυήσεων

πωλήσεων 20.000

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 100.000

33.15 Λογ/σμοί ενεργοποιήσεως
εγγυήσεων προμηθευτών σε δρχ.

33.15.00 Λογ/σμοί ενεργοποι-

ήσεως εγγυήσεων προμηθευτών

σε δρχ. 100.000

Πληρωμή εξόδων

Λογαριασμοί 33.17 "Λογαριασμοί δεσμευμένου καταθέσεων σε δρχ."

33.18 "Λογαριασμοί δεσμευμένων καταθέσεων σε ΞΝ"

Σε αυτούς παρακολουθούνται οι καταθέσεις που γίνονται κατά κύριο λόγο στις τράπεζες με τη μορφή δεσμεύσεως για διάφορους λόγους, όπως π.χ. για την έκδοση εγγυητικών επιστολών ή την παροχή εγγυήσεως για χορήγηση πιστώσεων σε τρίτους.

Λογαριασμοί 33.19 "Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις ει-

σπρακτέες στην επόμενη χρήση σε δρχ."

33.20 "Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση σε ΞΝ"

Κατά την κατάρτιση του ισολογισμού: 1) κάθε μακροπρόθεσμη απαίτηση η οποία έχει καταστεί βραχυπρόθεσμη, μεταφέρεται στον οικείο λογ/σμό των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων

2) τα ποσά των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων που είναι εισπρακτέα μέσα στη νέα χρήση μεταφέρονται από τους λογ/σμούς (18.02-18.14) στους λογ/σμούς 33.19 και 33.20 "μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση" (σε δρχ. και σε ΞΝ) και επαναφέρονται στους πρώτους κατά την έναρξη της νέας χρήσεως εφόσον επαναφορά είναι επιθυμητή. Παρέχεται η δυνατότητα να μη διενεργούνται σχετικές λογιστικές εγγραφές αλλά μόνο διαχωρισμούς για την εμφάνιση σχετικές λογιστικές εγγραφές αλλά μόνο διαχωρισμός για την εμφάνιση σχετικών κονδυλίων στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις του ισολογισμού.

Λογαριασμοί 33.21 "Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε δρχ."

33.22 "Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε ΞΝ"

Στους λογ/σμούς αυτούς παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων οι οποίες δεν προέρχονται από συναλλαγές που αφορούν το αντικείμενο δράσεως

της οικονομικής μονάδας (πωλήσεις εμπορευμάτων, προϊόντων ή υπηρεσιών). Δηλαδή στον παρόντα λογ/σμό καταχωρούνται οι απαιτήσεις από πωλήσεις παγίων στοιχείων από δάνεια κλπ. προς τις λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Λογαριασμοί 33.95 "Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε δραχμές"

33.97 "Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε ΞΝ"

Σε αυτούς παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας που δεν είναι δυνατό να ενταχθούν σε οποιοδήποτε άλλο λογ/σμό της ομάδας 3.

Λογαριασμός 33.97 "Χρεώστες επισφαλείς"

Στο λογ/σμό αυτόν παρακολουθούνται οι διάφοροι χρεώστες της οικονομικής μονάδας οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως επισφαλείς λόγω αμφίβολης ρευστοποιήσεως των κατ' αυτών απαιτήσεων, ενώ οι επισφαλείς πελάτες παρακολουθούνται στο λογ/σμό 30.97.

Οι προβλέψεις για πιθανές ζημιές που γίνονται για τις παραπάνω απαιτήσεις, καταχωρούνται σε χρέωση του λογ/σμού 83.11 "προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις" με αντίστοιχη πίστωση του λογ/σμού 44.11 "προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις".

Λογαριασμός 33.98 "Επίδικες απαιτήσεις κατά Ελληνικού Δημοσίου"

Παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της οικονομικής

μονάδας κατά του Ελληνικού Δημοσίου που μετατρέπονται σε επίδικες. Ο λογ/σμός χρεώνεται με τα ποσά των φόρων που βεβαιώνονται σε βάρος της οικονομικής μονάδας για τα οποία έχει προηγηθεί η άσκηση προσφυγών στα διοικητικά δικαστήρια, με πίστωση του λογ/σμού 54.99 "φόροι - τέλη προηγούμενων χρήσεων". Κατά το κλείσιμο του ισολογισμού σχηματίζεται ισόποση με το υπόλοιπο του παρόντος λογ/σμού πρόβλεψη με χρεοπιστούμενους κατά περίπτωση τους ακόλουθους λογ/σμούς:

Χρεούμενος λογ/σμός (χρέωση):

83.12 "Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα"

83.13 "Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων"

Πιστούμενος λογ/σμός (πίστωση):

44.12 "Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα"

44.13 "Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων"

Όταν οριστικοποιηθεί η εκκρεμοδικία, ο λογ/σμός 33.98 πιστώνεται με το ποσό που είχε χρεωθεί όταν βεβαιώθηκε ο φόρος και χρεώνεται ο λογ/σμός 38.00 "ταμείο" με το ποσό που τυχόν επιστρέφεται στην οικονομική μονάδα και ο λογ/σμός 82.00.05 "οριστικοποιημένη επίδικοι φόροι Δημοσίου" με το υπόλοιπο ποσό, εκτός αν προκειται για φόρο εισοδήματος οπότε αντί του 82.00.05 χρεώνεται ο 42.04 "διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων" ή ο 42.00 "υπόλοιπο κερδών εις νέο" ή ο 42.00 "υπόλοιπο κερδών εις νέο" ή ο 42.01 "υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο",

κατά περίπτωση.

Λογαριασμός 33.90 "Επιταγές εισπρακτικές" (μετα-
χρονολογημένες)

Η επιταγή είναι πάντοτε πληρωτέα "εν όψει" κάθε δε αντίθετη μνεία που αναγράφεται σε αυτή θεωρείται "μη γεγραμμένη". Αν η επιταγή εμφανιστεί για πληρωμή πριν από την ημέρα που σημειώνεται ως χρονολογία εκδόσεως είναι πληρωτέα κατά την ημερομηνία της εμφανίσεως. Με την έννοια αυτή και οι μεταχρονολογημένες επιταγές θα ήταν δύνατο να συμπεριληφθούν στο ταμείο σαν μετρητά όπως και οι μη μεταχρονολογημένες επιταγές. Επειδή όμως πριν από τις χρονολογίες που αναγράφονται σ' αυτές ως ημερομηνία εκδόσεως δεν υπάρχει, συνήθως, το αντίστοιχο κάλυμμα στις πληρώτριες τράπεζες και οι επιταγές είναι συνήθως ακάλυπτες, δεν πρέπει οι επιταγές αυτές να εμφανίζονται στο λογ/σμό "ταμείο" αλλά στο λογ/σμό του κυκλοφορούντος Ενεργητικού.

Για τη λογιστική παρακολούθηση των "μεταχρονολογημένων" επιταγών σύμφωνα με τις αρχές του Ε.Γ.Λ.Σ. εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Στους υπολ/σμούς του 38 "χρηματικά διαθέσιμα" καταχωρούνται και παρακολουθούνται μόνο οι "εισπρακτικές επιταγές επί λογαριασμών όψεως" και τέτοιες επιταγές είναι εκείνες που είναι συνταγμένες σύμφωνα με τον τύπο που καθορίζεται από την ειδική νομοθεσία περί επιταγής και περιέχουν όλα τα στοιχεία που απαιτεί η νομοθεσία αυτή. Οι επιταγές, καταχωρούνται

στον ισολογισμό στην κατηγορία των διαθεσίμων του ενεργητικού.

β) Οι μεταχρονολογημένες επιταγές δεν είναι "πληρωτέες εν όψει" γιατί λαμβάνονται εν γνώσει της μεταχρονολογημένης εκδόσεώς τους και με την ειδική συμφωνία να μην εμφανιστούν προς πληρωμή που από την αναφερόμενη χρονολογία εκδόσεώς τους, συνεπώς επιτρέπεται να καταχωρούνται στο κενό δευτεροβάθμιο λογ/σμό 33.90 του πρωτοβάθμιου 33 "χρεώστες διάφοροι" και κατά την έλευση της αναφερόμενης χρονολογίας έκδοσης, οπότε γίνονται όψεως, μεταφέρονται στο λογ/σμό 38.

γ) Επιταγή που δεν φέρει χρονολογία εκδόσεως (λευκή επιταγή) δεν συγκεντρώνει δηλ. τα απαραίτητα στοιχεία που απαιτεί ο νόμος περί επιταγής, δεν καταχωρείται στους λογ/σμούς που παρακολουθούνται οι επιταγές, αλλά σε ειδικό ζεύγος λογ/σμό τάξεως. Η "λευκή επιταγή" αυτή, όταν συμπληρωθεί η χρονολογία εκδόσεώς της αποκτά την εγκυρότητα της επιταγής και καταχωρείται στους οικείους λογ/σμούς των επιταγών.

δ) Σε περίπτωση που η "εν όψει πληρωτέα" η επιταγή δεν εμφανιστεί εμπρόθεσμα προς πληρωμή και δεν πληρωθεί και η άρνηση αυτή βεβαιωθεί δια σχετικής "σφραγίσεως" της επιταγής ή δια συντάξεως διαμαρτυρικού γίνεται μεταφορά της επιταγής αυτής από το λογ/σμό 38 στο λογ/σμό 33.91, με τον τίτλο "επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)".

ε) Σε περίπτωση που η "εν όψει πληρωτέα" επιταγή δεν εμφανιστεί εμπρόθεσμα προς πληρωμή, οπότε δεν θα

συνταχθεί βεβαίωση αρνήσεως πληρωμής (δηλ. δεν θα σφραγιστεί) γίνεται μεταφορά της επιταγής αυτής από το λογ/σμό 38 στο λογ/σμό αρχικής αιτίας εκδόσεώς της (π.χ. σε χρέωση του προσωπικού λογ/σμού του πελάτη, από τον οποίο είχε ληφθεί η επιταγή.).

στ) Σύμφωνα με τις γενικές αρχές που υιοθετούνται από τις προσαρμοσμένες προς την 4η οδηγία της ΕΟΚ νέες διατάξεις του Ν. 2190/1920 "περί ανωνύμων εταιρειών" οι λογ/σμοί 33.90 "επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες" και 33.91 "επιταγές σε καθυστέρηση" καταχωρούνται ιδιαιτέρως στον ισολογισμό, στην κατηγορία των απαιτήσεων του κυκλοφορούντος Ενεργητικού.

Ας υποθέσουμε ότι η επιχείρηση πουλάει εμπορεύματα αξίας 500.000 πλέον ΦΠΑ 18% και ο πελάτης μας μας έδωσε μια επιταγή Ν. 50280 με τη συμφωνία αυτή την επιταγή να την εισπράξουμε μετά από δυο μήνες από τη συναλλαγή αυτή. Τιμολ. Νο 8.

Την ημέρα αυτή θα διενεργηθεί η πιο κάτω εγγραφή:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	590.000	
33.90 Επιταγές εισπρακτέες		
(με-ταχρονολογημένες)		
33.90.00 <u>Επιταγές εισπρακτέες</u>		
(<u>μεταχρονολογημένες</u>)	<u>590.000</u>	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ		500.000
70.00 Πωλήσεις εμπορευμάτων		
70.00.00 <u>Εμπόρευμα Α</u>	<u>500.000</u>	

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ & ΤΕΛΗ 90.000

54.00 ΦΠΑ

54.00.00 ΦΠΑ εκροών 18% 90.000

Τιμολόγιο Νο. 3

Μετά από 2 μήνες που εισπράττεται η επιταγή και
τα χρήματα κατατίθενται στο λογ/σμό μας στην ΕΤΕ.

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 590.000

38.03 Καταθέσεις όψεως σε δρχ.

38.03.00 ΕΤΕ 590.000

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 590.000

33.90 Επιταγές εισπρακτέες (μεταχ.)

33.90.00 Επιταγές εισπρακτέες

(μεταχ.) 590.000

Εξόφληση μετ/νης εισπρακτέας επιταγής Νο 150280

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 34 "ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ"

Οι υπολογαριασμοί του 34 "Χρεώγραφα" είναι οι ακόλουθοι :

34.00 "Μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"

34.01 "Μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"

34.02 "Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"

34.03 "Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"

34.04 "Μερισματαποδείξεις εισπρακτέες μετοχών εταιρειών εσωτερικού"

34.05 "Ομολογίες ελληνικών δανείων"

34.06 "Ανεξόφλητες ομολογίες ελληνικών δανείων"

34.07 "Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού"

34.08 "Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου"

34.09 "Λοιπά χρεώγραφα εσωτερικού"

34.10 "Μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εξωτερικού"

34.11 "Μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εξωτερικού"

34.12 "Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εξωτερικού"

34.13 "Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εξωτερικού"

34.14 "Μερισματαποδείξεις εισπρακτέες μετοχών εταιρειών εξωτερικού"

- 34.15 "Ομολογίες αλλοδαπών δανείων"
- 34.16 "Ανεξόφλητες ομολογίες αλλοδαπών δανείων"
- 34.17 "Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων εξωτερικού"
- 34.18
- 34.19 "Λοιπά χρεώγραφα εξωτερικού"
- 34.20 "Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιρειών εσωτερικού"
- 34.21 "Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιρειών εξωτερικού"
- 34.22 "Προεγγραφές σε ομολογιακά δάνεια εσωτερικού"
- 34.23 "Προεγγραφές σε ομολογιακά δάνεια εξωτερικού"
- 34.24 Χρεώγραφα σε τρίτους για εγγύηση"
- 34.25 "Ιδιες μετοχές"

Εννοια των χρεωγράφων

Χρεώγραφα είναι έγγραφα, ανώνυμα ή ονομαστικά, που κλείνουν αξίωση για παροχή και για τα οποία η αγορά διαμορφώνει τιμή άσχετη με την τιμή που αναγράφεται πάνω σ' αυτά. Δεν είναι, συνεπώς, χρεώγραφα όλα τα αξιόγραφα, αλλά εκείνα μόνο που η αξία του στις συναλλαγές διαμορφώνεται άσχετα με την αξία που αναγράφεται πάνω σ' αυτά.

Λογαριασμός 34 "Χρεώγραφα"

Στους υπολ/σμούς του 34 "Χρεώγραφα" παρακολουθούνται τα χρεώγραφα που αποκτά η οικονομική μονάδα με σκοπό την τοποθέτηση κεφαλαίων της και την πραγματοποίηση από αυτά άμεσης προσόδου, όπως είναι:

- οι μετοχές ανώνυμων εταιρειών

- οι ομολογίες ομολογιακών δανείων
- τα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου
- τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων
- τα ομόλογα τραπεζών
- οι μερισματαποδείξεις των μετοχών που έχουν αποσκοπεί από τις μετοχές μετά τη γνωστοποίηση της ημερομηνίας πληρωμής των μερισμάτων.

Τα χρεώγραφα που καταχωρούνται στον παρόντα λογ/σμός είναι:

α) Οι μετοχές των ανώνυμων εταιρειών που αντιπροσωπεύουν συμμετοχή του 10% του κεφαλαίου των εκδοτριών εταιρειών για τις οποίες υπάρχει πρόθεση της εταιρείας να τις πωλήσει μέσα στην επόμενη χρήση. Αν δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση, οι μετοχές αυτές πρέπει να εμφανίζονται ως "τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων".

β) Οι ομολογίες και τα λοιπά χρεώγραφα για τα οποία η εταιρεία προτίθεται να τα ρευστοποιήσει μέσα στην επόμενη χρήση. Αν δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση και οι τίτλοι αυτοί πρέπει να εμφανίζονται στον ισολογισμό ως "τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων".

Λογαριασμοί 34.00 "Μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"

34.01 "Μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"

34.10 "Μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εξωτερικού"

34.11 "Μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο εται-

ρειών εξωτερικού"

Στους λογ/σμούς αυτούς παρακολουθούνται ολοσχερώς εξοφλημένες μετοχές που αποκτά κατά κυριότητα η οικονομική μονάδα.

Λογαριασμοί 34.02 "Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"

34.03 "Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"

34.12 "Ανεξόφλητες μετοχές εισαγόμενες στο χρηματιστήριο εταιρειών εξωτερικού"

34.13 "Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εξωτερικού"

Σε αυτούς τους λογαριασμούς καταχωρείται η συνολική αξία των μετοχών που η οικονομική μονάδα αποκτά χωρίς πρόθεση διαρκούς κατοχής από την κάλυψη μέρους του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας, με τον όρο της τμηματικής καταβολής αυτού. Το συνολικό ποσό που οφείλεται για τις μετοχές αυτές καταχωρείται αντίστοιχα στην πίστωση του λογ/σμού 53.07 "οφειλόμενες δόσεις ομολογιών και λοιπών χρεωγράφων". Μετά από ολοκληρωτική εξόφληση μετοχών, η συνολική αξία των εξοφλημένων μεταφέρεται από τους λογ/μούς 34.02-03 και 34.12-13 στους λογ/σμούς 34.00-01 και 34.00-11 αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Στις 20/12/1992 η Α εγγράφεται στο κεφάλαιο της "Β" για 5.000 μετοχές ονομαστικής αξίας 1.000 δρχ.

κάθε μία. Στις 10/2/1993 καταβάλλει την 1η δόση που ανέρχεται σε 600 δρχ. κατά μετοχή και στις 30/4/1994 καταβάλλει τη 2η δόση, οπότε οι μετοχές εξοφλούνται ολοσχερώς. Η Α θα διενεργήσει τις εγγραφές:

20/12/92

34 ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	5.000.000
34.02 Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού	
34.02.00 <u>Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού</u>	<u>5.000.000</u>
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	5.000.000
53.07 Οφειλόμενες δόσεις ομο- λογιών και λοιπών χρεωγράφων	
53.07.00 <u>Οφειλόμενες δόσεις ομολογιών και λοιπών χρεωγρά- φων</u>	<u>5.000.000</u>

Καταβολή μετοχών

10/2/93

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	3.000.000
53.07 Οφειλόμενες δόσεις ομο- λογιών και λοιπών χρεωγράφων	
53.07.00 <u>Οφειλόμενες δόσεις ομολογιών λοιπών χρεωγρά- φων</u>	<u>3.000.000</u>
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	3.000.000
38.00 Ταμείο	

38.00.00 Μετρητά 3.000.000

Διακανονισμός

Την 30/4/1994 θα καταβληθεί η 2η δόση και θα επαναληφθεί η τελευταία εγγραφή για ποσό όμως 2.000.000 δρχ. και επιπλέον θα γίνει:

30/4/94

34 ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ 5.000.000

34.00 Μετοχές εισαγμένες στο
χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού

34.00.00 Μετοχές εισαγμένες στο

χρηματιστήριο εταιρειών εσωτε-

ρικού 5.000.000

34 ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ 5.000.000

34.02 Ανεξόφλητες μετοχές ει-
σαγμένες στο χρηματιστήριο
εταιρειών εσωτερικού

34.02.00 Ανεξόφλητες μετοχές

εισαγμένες στο χρηματιστήριο

εταιρειών εσωτερικού 5.000.000

Καταβολή 2ης δόσης

Λογαριασμοί 34.04 "Μερίσματα αποδείξεις εισπρα-
κτιές μετοχών εταιρειών εσωτερικού"

34.14 "Μερίσματα αποδείξεις εισπρακτιές μετοχών
εταιρειών εξωτερικού"

Παρακολουθούνται οι μερισματαποδείξεις (αξιόγραφα με απαίτηση καταβολής μερίσματος) που αποκόπτονται μετά την έγκριση του ισολογισμού της οικείας (εκδό-

τριας) ανώνυμης εταιρείας από τη Γενική Συνέλευση των μετοχών της και τη γνωστοποίηση της ημερομηνίας πληρωμής των μερισμάτων. Με τα ποσά των μερισμάτων που δικαιούνται η οικονομική μονάδα με βάση τις μερισματαποδείξεις που αποκόπτονται, χρεώνονται και πιστώνονται οι λογ/σμοί 76.00 "έσοδα συμμετοχών" όταν πρόκειται για μερισματαποδείξεις από συμμετοχές και 76.01 "έσοδα χρεωγράφων" όταν πρόκειται για μερισματαποδείξεις από χρεώγραφα.

Στις περιπτώσεις που στις μετοχές δεν είναι ενσωματωμένες σχετικές μερισματαποδείξεις, η απαίτηση της οικονομικής μονάδας για είσπραξη μερισμάτων καταχωρείται στους λογ/σμούς 35.95 "λοιποί χρεώστες διάφοροι σε ΕΝ" κατά περίπτωση. Η χρέωση των λογ/σμών 34.04, 34.14 ή 33.95 και 33.96 γίνεται με το ονομαστικό ποσό των μερισμάτων.

Λογαριασμοί 34.05 "Ομολογίες ελληνικών δανείων"

34.06 "Ανεξόφλητες ομολογίες ελληνικών δανείων"

34.15 "Ομολογίες αλλοδαπών δανείων"

34.16 "Ανεξόφλητες ομολογίες αλλοδαπών δανείων"

Με τους λογ/σμούς αυτούς παρακολουθούνται οι ομολογίες οι οποίες αποκτούνται από την οικονομική μονάδα. Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των λογ/σμών αυτών ισχύουν όσα αναφέρθηκαν στους προηγούμενους λογ/σμούς ειδικότερα δε για τις ανεξόφλητες ομολογίες εφαρμόζονται αναλογικά τα όσα αναφλερθηκαν για τις ανεξόφλητες μετοχές.

Λογαριασμοί 34.07 "Μερίδια αμοibaίων κεφαλαίων εσωτερικού"

34.17 "Μερίδια αμοibaίων κεφαλαίων εξωτερικού"

Παρακολουθούνται τα μερίδια αμοibaίων κεφαλαίων εσωτερικού ή εξωτερικού (μερίδιο αμοibaίου κεφαλαίου είναι έγγραφος τίτλος που αποδεικνύει τη συμμετοχή στο αμοibaίο κεφάλαιο) κατά περίπτωση, που αποκτούνται από την οικονομική μονάδα.

Λογαριασμός 34.08 "Έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου"

Πρόκειται για τίτλους που εκδίδει το Δημόσιο για να καλύψει επείγουσες χρηματικές ανάγκες που ικανοποιούνται ουσιαστικά με προεξόφληση των εσόδων του Δημοσίου. Κατά την αγορά των εντόκων γραμματίων καταβάλλεται η παρούσα αξία αυτών, δηλαδή η ονομαστική τους αξία μειωμένη από τον τόκο που αναλογεί μέχρι τη λήξη τους που υπολογίζεται με βάση το ισχύον επιτόκιο κατά τους κανόνες της εσωτερικής υφαιρέσεως. Το έντοκο γραμμάτιο εξοφλείται κατά τη λήξη του ή προεξοφλείται πριν από αυτή στην Τράπεζα Ελλάδος ή στις εξουσιοδοτημένες εμπορικές τράπεζες.

Λογαριασμοί 34.20 "Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιρειών εσωτερικού"

34.21 "Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιρειών εξωτερικού"

34.22 "Προεγγραφές σε ομολογιακά δάνεια εσωτερικού"

34.23 "Προεγγραφές σε ομολογιακά δάνεια εξωτερικού"

Στους λογ/σμούς αυτούς καταχωρούνται τα ποσά που καταβάλλονται στις περιπτώσεις προεγγραφών σε εκδόσεις μετοχών και ομολογιακών δανείων. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας για την οριστική εγγραφή στις υπό έκδοση μετοχές ή ομολογίες, η αξία κτήσεώς τους μεταφέρεται στους οικείους υπολ/σμούς του 34 "Χρεώγραφα".

Λογαριασμός 34.24 "Χρεώγραφα σε τρίτους για εγγύηση"

Σε αυτόν παρακολουθούνται τα χρεώγραφα που ενεχυριάζονται για διαφόρους λόγους, όπως π.χ. για εγγύηση χρηματοδοτήσεων που η οικονομική μονάδα λαβαίνει ή για εγγύηση εκδόσεως εγγυητικών επιστολών. Ο λογ/σμός αυτός χρεώνεται, με αντίστοιχη πίστωση του οικείου υπολ/σμού του 34, όταν γίνεται π.χ. η ενεχυρίαση και πιστώνεται με αντίστοιχη χρέωση του οικείου υπολ/σμού του 34, όταν γίνεται η αποδέσμευση ή επιστροφή των χρεωγράφων.

Λογαριασμός 34.25 "Ιδίες μετοχές"

Στο λογ/σμό παρακολουθούνται οι μετοχές εκδόσεως της εταιρείας, στις περιπτώσεις εκείνες που επιτρέπεται από τη νομοθεσία η απόκτησή τους.

Η έναντι ανταλλάγματος απόκτηση ιδίων μετοχών αποτελεί στην ουσία ελάττωση του μετοχικού κεφαλαίου διεξαγοράς και ο σχολιαζόμενος λογ/σμός είναι αντί-

θετος του λογ/σμού "μετοχικό κεφάλαιο". Για το λόγο αυτό ο ν. 2190/1920 επιβάλλει όπως σε περίπτωση που στο τέλος της χρήσης κατέχονται ίδιες μετοχές σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, σχηματίζεται αποθεματικό ισόποσο με την αξία κτήσης των μετοχών αυτών. Το σχετικό ποσό καταχωρείται στο λογ/σμό του παθητικού με τον τίτλο "αποθεματικό για ίδιες μετοχές". Το αποθεματικό αυτό σχηματίζεται από τα κέρδη χρήσης από τα οποία επιτρέπεται να αφαιρεθούν προηγουμένως μόνο τα ποσά που είναι αναγκαία για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού και για τη διανομή πρώτου μερίσματος.

Αν δεν υπάρχουν κέρδη για σχηματισμό του παραπάνω αποθεματικού, ο λογ/σμός του ενεργητικού "ίδιες μετοχές" εμφανίζεται στο παθητικό αφαιρετικά από το άθροισμα των ίδιων κεφαλαίων.

Σε περίπτωση που τα κέρδη δεν επαρκούν για να σχηματιστεί αποθεματικό ισόποσο με την αξία των ίδιων μετοχών και να κρατηθεί ο ανάλογος φορέας εισοδήματος επί του αποθεματικού αυτού, η διαφορά πρέπει επίσης να εμφανίζεται στο παθητικό αφαιρετικά από το άθροισμα των ίδιων κεφαλαίων.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 35 "ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΚΑΤΑ-
ΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ"

Οι υπολ/σμοί του 35 είναι οι ακόλουθοι:

35.00 "Εκτελωνιστές - Λογ/σμοί προς απόδοση"

35.01 "Προσωπικό - Λογ/σμοί προς απόδοση"

35.02 "Λοιποί συνεργάτες τρίτοι - Λογ/σμοί προς

απόδοση"

35.03 "Πάγιες προκαταβολές"

35.04 "Πιστώσεις υπέρ τρίτων".

Λογαριασμός 35 "Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων"

Στους υπολογισμούς του 35 παρακολουθούνται οι ομοιογενούς φύσεως και έντονου διαχειριστικού χαρακτήρα απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας από τους υπαλλήλους και τους λοιπούς συνεργάτες της, που προέρχονται από καταβολές ποσών που γίνονται σ' αυτούς, προσωρινά για την εκτέλεση για λογ/σμό της συγκεκριμένου έργου ή εργασίας.

Οι υπολ/σμοί του 35 χρεώνονται με τα ποσά που καταβάλλονται στους προσωρινούς διαχειριστές της οικονομικής μονάδας και πιστώνονται με αντίστοιχη χρέωση των οικείων κατά περίπτωση λογ/σμών π.χ. αποθεμάτων ή εξόδων, όταν εκτελείται το έργο ή η εργασία που γίνεται η σχετική απόδοση λογ/σμού. Η απόδοση του λογ/σμού γίνεται αμέσως μετά την εκτέλεση του έργου ή της εργασίας ή αυτοτελούς τμήματος αυτών.

Λογαριασμοί 35.00 "Εκτελωνιστές - Λογ/σμοί προς απόδοση"

35.01 "Προσωπικό - Λογ/σμοί προς απόδοση"

35.02 "Λοιποί συνεργάτες τρίτοι - Λογ/σμοί προς απόδοση"

Παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της οικονομικής

μονάδας από τους υπαλλήλους και συνεργάτες της, που προέρχονται από καταβολές ποσών που γίνονται σ' αυτούς.

Λογαριασμός 35.03 "Πάγιες προκαταβολές"

Παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται σε διαχειριστές και μετά από κάθε απόδοση συμπληρώνονται και πάλι, ώστε οι διαχειριστές να κρατούν πάγια το αυτό συνολικό ποσό όπως συμβαίνει λ.χ. στα εργοτάξια, στα κινητά συνεργεία κλπ.

Λογαριασμός 35.04 "Πιστώσεις υπερ τρίτων"

Πρόκειται για τις πιστώσεις που η οικονομική μονάδα ανοίγει στις τράπεζες για λογ/σμό συνεργατών της. Το χρεωστικό υπόλοιπο του λογ/σμού απεικονίζει το κατά το τέλος της χρήσεως, ποσό τέτοιων πιστώσεων που έχουν αναλάβει από την τράπεζα οι συνεργάτες της οικονομικής μονάδας.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 36 "ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ"

Οι υπολ/σμοί του 36 είναι οι ακόλουθοι:

36.00 Εξοδα επόμενων χρήσεων

36.01 Εσοδα χρήσεως εισπρακτέα

36.02 Αγορές υπό παραλαβή

36.03 Εκπτώσεις επί αγορών χρήσεως υπό διακανονισμό.

Λογαριασμός 36 "Μεταβατικοί λογ/σμοί ενεργητικού"

Οι μεταβατικοί λογ/σμοί ενεργητικού και παθητικού

δημιουργούνται κατά κανόνα στο τέλος κάθε χρήσεως με σκοπό τη χρονική τακτοποίηση των εξόδων και εσόδων, έτσι ώστε στα αποτελέσματα να περιλαμβάνονται μόνο τα έσοδα και έξοδα που πράγματι αφορούν τη συγκεκριμένη αυτή χρήση. Με την τακτοποίηση αυτή πραγματοποιείται ταυτόχρονα η αναμόρφωση των λογ/σμών του υπολογισμού στο πραγματικό μέγεθός τους κατά την ημερομηνία λήξεως της χρήσεως.

Ειδικότερα στους μεταβατικούς λογ/σμούς ενεργητικού καταχωρούνται τα έξοδα που πληρώνονται μεν μέσα στη χρήση, ανήκουν όμως στην επόμενη ή σε επόμενες χρήσεις. Στους ίδιους καταχωρούνται και τα έσοδα που ανήκουν στην κλειδωμένη χρήση (δουλευμένα), αλλά που δεν εισπράττονται μέσα σ' αυτή, ούτε επιτρέπεται η καταχώρησή τους στη χρέωση προσωπικών λογ/σμών απαιτήσεων, επειδή δεν είναι ακόμη απαιτητά.

Λογαριασμός 36.00 "Έξοδα επόμενων χρήσεων"

Στο λογ/σμό αυτόν εμφανίζονται τα έξοδα που δεν αφορούν τη χρήση μέσα στην οποία καταβλήθηκαν, αλλά αφορούν την επόμενη ή επόμενες χρήσεις.

Η ανάλυση του παρόντος λογ/σμού σε υπολ/σμούς πρέπει να είναι αντίστοιχη με τις αναλύσεις των λογ/σμών εξόδων στους οποίους μεταφέρονται τα κονδύλια που αφορούν τη νέα χρήση, αμέσως με την έναρξή της.

Ο σχολιαζόμενος λογ/σμός είναι δυνατό να χρεωθεί:

- είτε απευθείας κατά την καταβολή των εξόδων στη διάρκεια της χρήσεως
- είτε στο τέλος της χρήσεως με πίστωση των

οικείων λογ/σμών εξόδων οι οποίοι είχαν χρεωθεί κατά την καταβολή των εξόδων στη διάρκεια της χρήσεως.

Λογαριασμός 36.01 "Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα"

Στο λογ/σμό αυτόν καταχωρούνται με αντίστοιχη πίστωση των οικείων λογ/σμών εσόδων της ομάδας 7, τα έσοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση, αλλά δεν εισπράττονται μέσα σ' αυτήν και τα οποία σύμφωνα π.χ. με τις σχετικές συμβάσεις δεν είναι στο τέλος της χρήσεως απαιτητά κια για το λόγο αυτό δεν κρίνεται ορθό ή σκόπιμο να φέρονται σε χρέωση των οικείων λογ/σμων απαιτήσεων.

Λογαριασμός 36.02 "Αγορές υπό παραλαβή"

Στο λογ/σμό αυτόν παρακολουθούνται στο τέλος της χρήσεως, οι υπό παραλαβή αγορές για τις οποίες έχουν περιέλθει στην οικονομική μονάδα τα σχετικά τιμολόγια πριν από τη λήξη της χρήσεως, ενώ τα αγαθά δεν είχαν, μέχρι το τέλος της χρήσεως, παραληφθεί.

Σε περιπτώσεις που κατά τη διάρκεια της χρήσεως περιέχονται στην οικονομική μονάδα, τιμολόγια πριν από την παραλαβή των αντίστοιχων αγαθών, δεν διενεργούνται εγγραφές. Σε περιπτώσεις που κατά το τέλος της χρήσεως λαμβάνονται τιμολόγια για αγορές αγαθών που δεν έχουν παραληφθεί, αλλά έχουν φορτωθεί για λογ/σμό και με ευθύνη της οικονομικής μονάδος, πιστώνεται με την αξία τους ο προσωπικός λογ/σμός του προμηθευτή, με χρέωση που λογ/σμού "αγορές από παραλαβή". Αν τα αγορασθέντα αγαθά δεν έχουν φορτω-

θεί μέχρι το τέλος της χρήσεως δεν διενεργείται καμμία λογιστική εγγραφή, αφού η οικονομική μονάδα δεν απόκτησε αυτή την κυριότητα των αγορασμένων.

Ο λογ/σμός τακτοποιείται στην επόμενη χρήση κατά την παραλαβή των αγαθών, με χρέωση των οικείων λογ/σμών των αποθεμάτων. Αν τα τιμολόγια αφορούν αγαθά αγορών από το εξωτερικό που κατά το τέλος της χρήσεως δεν έχουν παραληφθεί, η οικονομική μονάδα μπορεί να μη διενεργεί σχετικές εγγραφές.

Λογαριασμός 36.03 "Εκπτώσεις επί αγορών χρήσεως υπό διακανονισμό"

Στο λογ/σμό αυτόν καταχωρούνται στο τέλος της χρήσεως τα ποσά που η οικονομική μονάδα δικαιούται για εκπτώσεις επό των αγορών της, με βάση τις συμφωνίες που έχει με τους προμηθευτές της, αλλά τα οποία δεν τις έχουν αναγγελθεί μέχρι το τέλος της χρήσεως, δηλαδή δεν έχουν περιέλθει στην κατοχή της τα σχετικά πιστωτικά σημειώματα των προμηθευτών της.

Η χρέωση του λογ/σμού 36.03 γίνεται με πίστωση των οικείων λογ/σμών των αποθεμάτων. Σημειώνεται ότι σε κάθε πρωτοβάθμιο λογ/σμό της ομάδας "αποθέματα" προβλέπεται η τήρηση υπολ/σμού "εκπτώσεις αγορών" ο οποίος πιστώνεται με χρέωση του σχολιαζόμενου λογ/σμού 36.03.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Ας υποθέσουμε ότι τις 23/12 ο έμπορος Καλαμών Ε. Ευθυμίου φόρτωσε για λογ/σμό της οικονομικής μονάδας

λάδι τιμής αγοράς δρχ. 1.000.000, το οποίο δεν είχε παραληφθεί στο τέλος της χρήσεως και συνεπώς δεν είχε συμπεριληφθεί στην απογραφή 31/12, ενώ η οικονομική μονάδα είχε λάβει το σχετικό τιμολόγιο του Ε. Ευθυμίου.

36 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 1.000.000

36.02 Αγορές υπό παραλαβή

36.02.00 Αγορές υπό παραλα-

βή 1.000.000

50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ 1.000.000

50.00 Προμηθευτές εσωτερικού

50.00.06 Ε. Ευθυμίου 1.000.000

Αγορές υπό παραλαβή

Κατά την παραλαβή του λαδιού στη νέα χρήση:

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ 1.000.000

20.00 Εμπορεύματα

20.00.00 Λάδι 1.000.000

36 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 1.000.000

36.02 Αγορές υπό παραλαβή

36.02.00 Αγορές υπό παραλα-

βή 1.000.000

Τιμολόγιο Νο. 10

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 38 "ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ"

Οι υπολ/σμοί του λογ/σμού 38 είναι οι ακόλουθοι:

- 38.00 "Ταμείο"
- 38.01 "Διάμεσος λογ/σμός ελέγχου διακινήσεως μετρητών"
- 38.02 "Ληγμένα τοκομερίδια για είσπραξη"
- 38.03 "Καταθέσεις όψεως σε δρχ."
- 38.04 "Καταθέσεις προθεσμίας σε δρχ."
- 38.05 "Καταθέσεις όψεως σε ΞΝ"
- 38.06 "Καταθέσεις προθεσμίας σε ΞΝ"

Λογαριασμός 38 "Χρηματικά διαθέσιμα"

Στην κατηγορία των διαθεσίμων περιλαμβάνονται τα μετρητά και όλα τα στοιχεία που μπορούν να μετατραπούν αμέσως σε μετρητά και να αποδώσουν από τη μετατροπή τους ποσό αντίστοιχο με τη λογιστική τους αξίας.

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. στην κατηγορία των διαθεσίμων υπάγονται:

- τα μετρητά και οι εισπρακτέες επιταγές επί λογ/σμών όψεως
- τα ληξιπρόθεσμα τοκομερίδια
- οι καταθέσεις όψεως.

Αποτίμηση διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα

Τα τυχόν διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα εμφανίζονται στον ισολογισμό με το ποσόν των δρχ. που προκύπτει από τη μετατροπή κάθε ξένου νομίσματος με βάση την

επίσημη τιμή του κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση τυχόν διαθέσιμων σε ΕΝ μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης. Ως επίσημη τιμή των ξένων νομισμάτων θεωρείται η τιμή αγοράς της Διατραπεζικής Αγοράς Συναλλάγματος.

Λογαριασμός 38.00 "Ταμείο"

Στο λογ/σμό "ταμείο" περιλαμβάνονται βασικά τα χρήματα, δηλαδή κλαθε πράγμα που κυκλοφορεί στην αγορά ως γενικό μέτρο των αξιών και μέσο ανταλλαγής των αγαθών. Δυο λοιπόν είναι τα χαρακτηριστικά του χρήματος α) ο ρόλος του ως μέσου ανταλλαγής των αγαθών και β) η χρησιμοποίησή του σαν μέτρο αξίας των άλλων αγαθών.

Λογαριασμός 38.01 "Διάμεσος λογ/σμός ελέγχου διακινήσεως μετρητών"

Ο λογ/σμός αυτός είναι προαιρετικής τηρήσεως και παρέχει στις οικονομικές μονάδες τη δυνατότητα να παρακολουθούν τα μετρητά που διακινούνται από το ταμείο ενός κέντρου (π.χ. έδρας) στο ταμείο άλλου κέντρου (π.χ. υποκαταστημάτων) και αντίστροφα.

Λογαριασμός 38.02 "Ληγμένα τοκομερίδια για είσπραξη"

Στο λογ/σμό αυτόν εμφανίζονται τα τοκομερίδια των ομολογιών του χαρτοφυλακίου της οικονομικής μονάδας

που έχουν λήξει και είναι ασφαλούς εισπράξεως. Ο λογ/σμός χρεώνεται με πίστωση του λογ/σμού εσόδων 76.01.02 "έσοδα ομολογιών ελληνικών δανείων" και 76.01.07 "έσοδα ομολογιών αλλοδαπών δανείων" κατά περίπτωση, οι οποίοι εμφανίζονται στο λογ/σμό αποτελεσμάτων χρήσεως "έσοδα χρεωγράφων".

Στις περιπτώσεις που τα έσοδα από τα εισπρακτέα τοκομερίδια είναι φορολογητέα, στο σχολιαζόμενο λογ/σμό πρέπει να εμφανίζεται όχι το ονομαστικό ποσό των τοκομεριδίων, αλλά το καθαρό προϊόν δηλ. το ποσό που θα εισπράξει η οικονομική μονάδα από τα τοκομερίδια.

Λογαριασμοί 38.03 "Καταθέσεις όψεως σε δρχ."

38.05 "Καταθέσεις όψεως σε ΞΝ"

Οι καταθέσεις όψεως είναι αποδοτές σε πρώτη ζήτηση του δικαιούχου. Οι καταθέσεις αυτές γίνονται δεκτές από την Τράπεζα ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού που κατατίθεται και την ιδιότητα του καταθέτη. Το μεγαλύτερο μέρος των καταθέσεων όψεως προέρχεται από επιχειρήσεις, οι οποίες διεκπεραιώνουν τις πληρωμές τους με έκδοση επιταγών. Το επιτόκιο στις καταθέσεις όψεως είναι χαμηλότερο σε σχέση με τα επιτόκια των άλλων μορφών καταθέσεων. Οι αναλήψεις από τις καταθέσεις όψεως γίνονται συνήθως με επιταγές, που εκδίδονται από στέλεχος επιταγών που χορηγεί, με απόδειξη η Τράπεζα στον καταθέτη. Αναλήψεις μπορεί να γίνουν με εντάλματα πληρωμής εφόσον υπογράψει σ' αυτά ο καταθέτης ή ο πληρεξούσιος ή ο νόμιμα εξουσιοδοτημένος.

Δεν επιτρέπεται η πληρωμή των καλούμενων ακάλυπτων επιταγών, δηλαδή επιταγών που δεν αντικρύζονται από ισόποσο τουλάχιστον ποσό καταθέσεως.

Οι επιταγές που εκδόθηκαν από την επιχείρηση και οι οποίες δεν έχουν μέχρι το τέλος της χρήσεως παραδοθεί στους δικαιούχους δεν πρέπει να αφαιρούνται από τον οικείο λογ/σμό των καταθέσεων όψεως.

Λογαριασμοί 38.04 "Καταθέσεις προθεσμίας σε δρχ."

38.06 "Καταθέσεις προθεσμίας σε ΞΝ"

Οι καταθέσεις προθεσμίας είναι αποδοτές στους δικαιούχους μετά την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος από τη χρονολογία της καταθέσεως. Το χρονικό αυτό διάστημα συμφωνείται μεταξύ τράπεζας και καταθέτη, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από ένα τρίμηνο.

Κατά τη δημιουργία της καταθέσεως, η τράπεζα χορηγεί στον πελάτη σχετικό αποδεικτικό έγγραφο, που λέγεται "ομόλογο".

Κατά την απόδοση της προθεσμιακής καταθέσεως εξοφλείται η ομολογία η οποία παραδίδεται στην τράπεζα. Αν κατά τη λήξη της προθεσμίας, ο δικαιούχος θελήσει να ανανεώσει την κατάθεση, είναι δυνατό να εξοφληθεί η ομολογία και να εκδοθεί νέα ή να χρησιμοποιηθεί η παλιά, αλλά να γραφεί πάνω σ' αυτή ειδική ρήτρα που να δηλώσει σαφώς το ποσό της νέας καταθέσεως και την προθεσμία λήξεως αυτής.

Κατά τη δημιουργία της αρχικής καταθέσεως είναι δυνατό να συμφωνηθεί η αυτόματη περαιτέρω ανανέωση

της καταθέσεως το ποσό της οποίας προσαυξάνεται με δουλευμένους τόκους.

Η προθεσμιακή κατάθεση είναι δυνατόν να αποδοθεί στο δικαιούχο πριν από τη λήξη της σε περίπτωση ανάγκης αυτού, κατά την κρίση της τράπεζας. Στις περιπτώσεις όμως αυτές οι συμβατικοί τόκοι της περιόδου που διανύθηκε από την ημερομηνία της καταθέσεως μέχρι την ημερομηνία της πρόωρης αναλήψεως μειώνονται με τόκο υπέρ της τράπεζας. Οι τόκοι πρόωρης αναλήψεως δεν είναι δυνατόν να μειώσουν το ποσό της καταθέσεως.

Οι τόκοι των προθεσμιακών καταθέσεων λογίζονται στις 15.6 και 15.12 (ή στις 30.6 και 31.12) κάθε έτους κατά πλήρη εξάμηνο από την ημερομηνία της καταθέσεως και ως εκ τούτου διακρίνονται σε "δουλευμένους" και "μη δουλευμένους". Η απόδοση των τόκων στους καταθέτες εξαρτάται από την αρχική συμφωνία της τράπεζας με αυτούς.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Στο τέλος του μήνα Δεκεμβρίου βρέθηκαν έξοδα 50.000 δρχ. τα οποία η επιχείρηση πρέπει να τακτοποιήσει για το κλείσιμο του ισολογισμού (τα έξοδα ήταν για την ύδρευση).

62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	50.000
62.02 Υδρευση παραγωγικής διαδικασίας	
62.02.00 <u>ΔΕΥΑΠ</u>	<u>50.000</u>

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 50.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 50.000

Εντάλμα πληρωμής Νο. 5

π.χ. Ας υποθέσουμε ότι η επιχείρηση πουλάει εμπορεύματα αξίας 5.000.000, το μισό με γραμμάτιο λήξεως 31/3/95 πλέον τόκων 100.000 δρχ. με μετρητά 1.000.000. Υπολογίστε ΦΠΑ πάνω στις πωλήσεις και στους τόκους και το υπόλοιπο σε ανοικτό λογαριασμό.

15/2

30 ΠΕΛΑΤΕΣ 2.700.000

30.00 Πελάτες εσωτερικού

30.00.00 Α. Αντωνίου 2.700.000

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ 2.600.000

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

31.00.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο για φύλαξη 2.600.000

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 1.000.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 1.000.000

70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ 5.000.000

70.00 Πωλήσεις εμπορευμάτων

70.00.00 Πωλήσεις εμπορευμάτων

76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 100.000

76.02 Δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων

76.02.00 Δουλευμένοι τόκοι

γραμματίων

εισπρακτέων 100.000

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟ-

ΡΟΥΣ - ΤΕΛΗ

900.000

54.00 ΦΠΑ

54.00.00 ΦΠΑ εκροών 18% 900.000

Πώληση τιμολόγιο Νο. 5

Ας υποθέσουμε ότι πέρα από το φόρο εισοδήματος που κατέβαλε η οικονομική μονάδα στο Δημόσιο, βεβαιώθηκε σε βάρος της φρος εισοδήματος για προηγούμενες χρήσεις δρχ. 4.000.000 και ότι, προκειμένου να προσφύγει στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια, κατέβαλε στο Δημόσιο δρχ. 800.000.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 4.000.000

33.98 Επίδικες απαιτήσεις κατά
Ελληνικού Δημοσίου

33.98.00 Φόρος εισοδήματος

χρήσεων 4.000.000

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ -

ΤΕΛΗ

4.000.000

54.99 Φόροι - τέλη προηγ.

χρήσεων

54.99.00 Φόρος εισοδήματος

χρήσεων 4.000.000

Φόρος προηγούμενων χρήσεων

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ -	
ΤΕΛΗ	800.000
54.99 Φόροι - τέλη προηγ.	
χρήσεων	
<u>54.99.00 Φόρος εισοδήματος</u>	
<u>χρήσεων 800.000</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	800.000
38.00 Ταμείο	
<u>38.00.00 Μετρητά 800.000</u>	
Διακανονισμός με το Ελληνικό Δημόσιο	

Κατά το κλείσιμο του ισολογισμού θα σχηματιστεί πρόβλεψη για ολόκληρο το ποσό του φόρου που βεβαιώθηκε. Σε περίπτωση σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέχει η οικονομική μονάδα πιθανολογείται ότι το ποσό με το οποίο θα επιβαρυνθεί τελικά θα διαφέρει από το ποσό του φόρου που έχει βεβαιωθεί σε βάρος της, η πρόβλεψη πρέπει να είναι ανάλογη.

83 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ	
ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	4.000.000
83.13 Προβλέψεις για έξοδα	
προηγ. χρήσεων	
<u>83.13.00 Προβλέψεις για έ-</u>	
<u>ξοδα προηγ. χρήσεων 4.000.000</u>	
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4.000.000
44.13 Προβλέψεις για έξοδα	
προηγ. χρήσεων	

44.13 Προβλέψεις για έξοδα

προηγ. χρήσεων 4.000.000

Υπολογισμός προβλέψεων

Αν υποθέσουμε ότι την επόμενη χρήση οριστικοποιείται η εκκρεμοδικία και το ποσό του φόρου περιορίζεται μόνο σε δρχ. 600.000 θα γίνουν οι εγγραφές:

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 200.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 200.000

42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ 600.000

42.04 Διαφορές φορολογικού
ελέγχου προηγ. χρήσεως

42.04.00 Διαφορές φορολογικού ε-
λέγχου προηγ. χρήσεως 600.000

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ

& ΤΕΛΗ 3.200.000

54.99 Φόροι - τέλη προηγ.
χρήσεων

54.99.00 Φόρος εισοδήματος
χρήσεως 3.200.000

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 4.000.000

33.98 Επίδικες απαιτήσεις
κατά Ελ.Δ.

33.98.00 Φόροι εισοδήματος

χρησ. 4.000.000

Διακανονισμός με το Δημόσιο

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 4.000.000

44.13 Προβλέψεις για έξοδα

προηγ. χρήσεων

44.13.00 Προβλέψεις για έξοδα

προηγ. χρήσεων 4.000.000

84 ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

4.000.000

84.00 Εσοδα από αχρησιμο-

ποίητες προβλέψεις

προηγούμενων χρήσεων

84.00.00 Εσοδα από αχρησιμο-

ποίητες προβλέψεις

προηγούμενων χρήσεων 3.400.000.

84.01 Εσοδα από χρησιμοποιημένες

προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων

για έκτακτους κινδύνους

84.01.00 Εσοδα από χρησιμο-

ποιημένες προβλέψεις προηγούμενων

χρήσεων για έκτακτους κινδύ-

νους 600.000

Εσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 39 "ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΥΠΟΚΑ-
ΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ Η ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ"

(Ομίλος λογαριασμών προαιρετικής χρήσεως).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με την καθιέρωση του θεσμού του Γ.Λ.Σ. επιδιώκεται ο σχεδιασμός της λογιστικής σε εθνική κλίμακα. Ο σχεδιασμός αυτός στηρίζεται στην τυποποίηση και την απλούστευση της λογιστικής εργασίας των οικονομικών μονάδων και αποβλέπει στην εξασφάλιση ομοιογενών, σαφών, ορθών στοιχείων και πληροφοριών, σχετικών με την περιουσιακή κατάσταση και τη δραστηριότητά τους και διευκολύνει τους αρμόδιους στη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων.

Ο λογιστικός σχεδιασμός αποβλέπει επίσης από άποψη μεν της ιδιωτικής οικονομίας στην καθιέρωση ενιαίου τύπου όλων των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων και από την άποψη της μακροοικονομίας, της δημόσιας οικονομίας και των κρατικών υπηρεσιών στη δυνατότητα εξασφάλισης αξιόπιστων στοιχείων για τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση της οικονομίας καθώς και στη δυνατότητα απλούστευσης και διευκόλυνσης των κάθε είδους και φύσεως ελέγχων.

Με την καθιέρωση του θεσμού του Γ.Λ.Σ. επιδιώκονται:

- Η αύξηση της παραγωγικότητας που θα προέλθει από την τυποποίηση και την οργάνωση σε ορθολογικές και ενιαίες βάσεις της λογιστικής στη χώρα μας.

- Η επιβοήθηση των αρμοδίων στην άσκηση ορθολογικής κρατικής οικονομικής πολιτικής.

- Η βελτίωση των αποτελεσμάτων από τη συνεργασία μεταξύ των οικονομικών μονάδων, των επαγγελματιών

τους οργανώσεων και των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών.

- Η διευκόλυνση εκείνων που συναλλάσσονται με τις οικονομικές μονάδες αλλά και του εκπαιδευτικού κοινού, στην κατανόηση των δημοσιευμένων ισολογισμών, λογ/σμών αποτελεσμάτων και λοιπών οικονομικών καταστάσεων και ο ευχερέστερος έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μονάδων αυτών.

- Η μέσω της εξασφάλισης αξιόπιστων στοιχείων και πληροφοριών διευκόλυνση του έργου κεντρικών κρατικών υπηρεσιών.

- Η ανύψωση της στάθμης του λογιστικού επαγγέλματος.

- Η διευκόλυνση της εξειδικευμένης διδασκαλίας των λογιστικών μαθημάτων στις μέσες και ανώτατες σχολές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Εμμανουήλ Ι. Σακέλλη, "ΕΝΙΑΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ".
2. Εμμανουήλ Ι. Σακέλλη "ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ", έτος 1990.
3. Υπουργεία: Εθνικής Οικονομίας - Οικονομικών _
Εμπορίου
ΕΛΚΕΠΑ: "ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ", έτος 1987.
4. Θεοδώρου Γ. Γρηγοράκου, "ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ", έτος 1988.
5. Νικολάου Πετρίδη, Σημειώσεις "ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ", έτος 1993.
6. Αριστοτέλη Γ. Κουτάκου, "ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ", έτος 1988.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	σελ.
Εισαγωγή	
Βασικές αρχές του Ε.Γ.Λ.Σ.	
Κεφάλαιο Ι	
Ομάδα 7η: Πάγιο Ενεργητικό	
Επέκταση, προσθήκη, βελτίωση, συντήρηση και επισκευή ενσωμάτων παγίων περιουσιακών στοιχείων	
Γενικές αρχές λογισμού των αποσβέσεων.....	
Μητρώο Παγίων περιουσιακών Στοιχείων	
Ομάδα 1η: Πάγιο Ενεργητικό	
Λογαριασμός 10 "Εδαφικές εκτάσεις"	
Παράδειγμα	
Λογαριασμός 11 "Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα"	
Λογαριασμός 12 "Μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός" ...	
Λογαριασμός 13 "Μεταφορικά μέσα".....	
Λογαριασμός 14 "Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός" ...	
Λογαριασμός 15 "Ακινητοποιήσεις υπό ειτέ- λεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοι- χείων".....	
Λογαριασμός 16 "Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως"	
Λογαριασμός 17	
Λογαριασμός 18 "Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις"	

Ομιλος λογ/σμών 19 "Πάγιο Ενεργητικό".....	
Κεφάλαιο ΙΙ.....	
Ομάδα 3η: Απαιτήσεις και διαθέσιμα.....	
Λογαριασμοί 30.04 "Πελάτες-εγγυήσεις	
ειδών συσκευασίας.....	
30.07 "Πελάτες αντίθεος λογ/σμός αξίας	
ειδών συσκευασίας".....	
Λογαριασμός 30.05 "Προκαταβολές πελατών".....	
Λογαριασμός 30 "Πελάτες".....	
Λογαριασμός 30.00 "Πελάτες εσωτερικού".....	
Λογαριασμός 30.01 "Πελάτες εξωτερικού".....	
Λογαριασμός 30.06 "Πελάτες-παρακρατημένες	
εγγυήσεις".....	
Λογαριασμός 30.97 "Πελάτες επισφαλείς".....	
Λογαριασμοί 30.98 "Ελληνικό Δημόσιο	
λογ/σμός επίδικων απαιτήσεων".....	
Λογαριασμοί 30.99 "Λοιποί πελάτες	
λογ/σμός επίδικων απαιτήσεων".....	
Λογαριασμός 31 "Γραμμάτια εισπρακτέα".....	
Λογαριασμός 31.00 "Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο"....	
Λογαριασμός 31.07 "Γραμμάτια σε ΞΝ στο	
χαρτοφυλάκιο".....	
Λογαριασμοί 31.01 "Γραμμάτια στις	
τράπεζες για είσπραξη".....	
Λογαριασμοί 31.08 "Γραμμάτια στις	
τράπεζες για είσπραξη".....	
Λογαριασμοί 31.02 "Γραμμάτια στις	
τράπεζες σε εγγύηση".....	
Λογαριασμοί 31.09 "Γραμμάτια σε ΞΝ στις	

τράπεζες σε εγγύηση"	
Λογαριασμοί 31.03 "Γραμμάτια σε καθυστέρηση"	
Λογαριασμοί 31.10 "Γραμμάτια σε ΞΝ σε καθυστέρηση"	
Λογαριασμοί 31.04 "Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους"	
Λογαριασμοί 31.11 "Γραμμάτια σε ΞΝ μεταβιβασμένα σε τρίτους"	
Λογαριασμοί 31.05 "Γραμμάτια προεξοφλημένα"	
Λογαριασμοί 31.12 "Γραμμάτια σε ΞΝ προεξοφλημένα"	
Λογαριασμοί 31.06 "Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων"	
Λογαριασμοί 31.13 "Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματών είσπραξης σε ΞΝ"	
Λογαριασμός 32 "Παραγγελίες στο εξωτερικό"	
Λογαριασμοί 32.00 "Παραγγελίες παγίων στοιχείων"	
Λογαριασμοί 32.02 "Προεμβάσματα μέσω τραπεζών"	
Λογαριασμοί 32.03 "Ανέκλητες πιστώσεις και δασμοί εισαγωγής"	
Λογαριασμός 32.04 "Δεσμευμένα περιθώρια και δασμοί εισαγωγής"	
Λογαριασμός 33 "Χρεώστες διάφοροι"	
Λογαριασμός 33.00 "Προκαταβολές προσωπικού"	
Λογαριασμός 33.01 "Χρηματικές διευκολύνσεις προσωπικού"	
Λογαριασμός 33.02 "Δάνεια προσωπικού"	

Λογαριασμοί 33.03	"Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου"
Λογαριασμοί 33.04	"Οφειλόμενο κεφάλαιο"
Λογαριασμοί 33.05	"Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση"
Λογαριασμός 33.06	"Προμερίσματα"
Λογαριασμός 33.07	"Δοσοληπτικοί λογ/σμοί εταίρων"
Λογαριασμός 33.08	"Δοσοληπτικοί λογ/σμοί διαχειριστών"
Λογαριασμός 33.09	"Δοσοληπτικοί λογ/σμοί ιδρυτών ΑΕ και μελών ΔΣ"
Λογαριασμός 33.10	"Δοσοληπτικοί λογ/σμοί γενικών διευθυντών ή διευθυντών ΑΕ"
Λογαριασμοί 33.11	"Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε δρχ."
Λογαριασμοί 33.12	"Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε ΞΝ"
Λογαριασμοί 33.13	"Ελληνικό Δημόσιο - προκατα- βλημένοι και παρακρατημένοι φόροι"
Λογαριασμοί 33.14	"Ελληνικό Δημόσιο - λοι- πές απαιτήσεις"
Λογαριασμοί 33.15	"Λογαριασμοί ενεργοποι- ήσεως εγγυήσεως προμηθευτών σε δρχ."
Λογαριασμοί 33.16	"Λογαριασμοί ενεργοποι- ήσεως εγγυήσεων προμηθευτών σε ΞΝ"
Λογαριασμοί 33.17	"Λογαριασμοί δεσμευμέ- νων καταθέσεων σε δρχ."
33.18	"Λογαριασμοί δεσμευμένων

καταθέσεων σε ΕΝ"	
33.19 "Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρα- κτικές στην επόμενη χρήση"	
33.20 "Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρ- ακτικές στην επόμενη χρήση σε ΕΝ"	
33.21 "Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχ/σεων σε δρχ." ..	
33.22 "Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοι- πών συμ/κού ενδιαφέροντος επ/σεων σε ΕΝ"	
33.95 "Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε δρχ."	
33.97 "Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε ΕΝ"	
33.98 "Επίδικες απαιτήσεις κατά Ελληνικού Δημοσίου"	
33.90 "Επιταγές εισπρακτικές (μεταχρονολο- γημένες)	
Λογαριασμός 34 "Χρεώγραφα"	
Λογαριασμός 34.00 "Μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών εσωτερικού"	
Λογαριασμός 34.02 "Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο χρηματιστήριο"	
Λογαριασμοί 34.05 "Όμολογίες ελληνικών δανείων"	
Λογαριασμοί 34.20 "Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιρειών εσωτερικού"	
Λογαριασμός 34.25 "Ίδιες μετοχές"	
Λογαριασμός 35 "Λογαριασμός διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων"	
Λογαριασμός 35.00 "Εκτελωνιστές-Λογαρια- σμός προς απόδοση"	

Λογαριασμός 36 "Μεταβατικοί λογ/σμοί Ενεργητικού"	
Λογαριασμός 36.01 "Εσοδα χρήσεως εισπρακτέα"	
Λογαριασμός 36.03 "Εκπτώσεις επί αγορών χρήσεως υπό διακανονισμό"	
Λογαριασμός 38 "Χρηματικά Διαθέσιμα"	
Λογαριασμός 38.00 "Ταμείο"	
Λογαριασμός 38.03 "Καταθέσεις όψεως σε δρχ."	
Λογαριασμός 38.05 "Καταθέσεις όψεως σε ΕΝ"	
Λογαριασμοί 33.04 Καταθέσεις προθεσμίας σε δρχ."	
Λογαριασμοί 38.06 "Καταθέσεις προθεσμίας σε ΕΝ"	
Επίλογος	
Βιβλιογραφία	
Περιεχόμενα	